

Wasm
AP 215
1924 +

tuần báo của tuổi vừa lớn

tuổi
ngọc

34

TUẦN LỄ TỪ 13 - 1 - 72
ĐẾN 20 - 1 - 1972

số 34 | BỘ MỚI | giá 60đ

tuổi ngọc

TUẦN BÁO CỦA TUỔI VỪA LỚN

CHỦ NHIỆM :
THƯ KÝ :
QUẢN LÝ :

DUYÊN ANH VŨ MỘNG LONG
ĐINH TIẾN LUYỆN TỬ KẾ TƯỜNG
ĐẶNG XUÂN CÔN

VĂN

đúc kết cuộc phỏng vấn bỏ túi
đêm trê dài
như viên cuội trắng
một đóa hồng buồn
một chút hương cho biển
nói với bạn em

MAI TÂM
NGỤY NGỮ
HOÀNG NHỮ MI
NGA ĐÌNH
CON CHIM TRỐN TUYẾT
NGUYỄN THỊ CHIỀU TÍM

THƠ

vũ huy phan — bướm nhỏ — tạ văn sĩ — trần văn căn
— phạm nguyên dán — nguyễn thương hoài — hàn nhân —
tử kế tường

TRUYỆN DÀI

nha báo
tinh mong
lá tượng tư
thằng khoa

VŨ MỘNG LONG
HOÀNG HẢI THỦY
MUÔNG MÁN
DUYÊN ANH

MỤC THƯỜNG XUYÊN

nhìn xuống cuộc đời
bệnh mới lớn
ngọc thần ái
chạp phô
biết một biết mười
bông hồng cho tình đầu

TÒA SOẠN VÀ BẢN ĐỌC VIẾT
NGUYỄN TUẤN ANH
NGỌC
KIỀN VÀNG
NGUYỄN THẾ
NGHIÊM GIANG

Tòa soạn, trị sự : 38 Phạm Ngũ Lão Saigon — Đ.T. : 23.595
BIÊN LAI SỐ 597/BTT/NBC NGÀY 24-4-1971

TUẦN BÁO RA NGÀY THỨ NĂM

chào thua

hội chủ báo việt nam thông cáo

Báo chí Việt Nam, sau ba ngày tự định bản, một lần nữa đã biểu lộ sức mạnh đoàn kết nhất chí của những người cầm bút, và dành được sự tham gia, ủng hộ nồng nhiệt của hầu hết các cơ quan đoàn thể trong nước.

Cuộc tiếp xúc giữa đại diện báo chí và Chánh quyền cho biết là việc mua giấy báo theo hối xuất 275 đồng 1 Mỹ kim mới chỉ ở giai đoạn can thiệp, phải chờ một thời gian lâu dài, mà kết quả cũng chỉ có giá trị một lời hứa hẹn hơn là một bảo đảm chắc chắn.

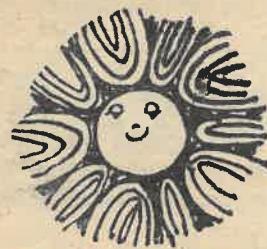
Trước sự kiện đó, 31 nhật báo của tư nhân không thể đình bản chờ đợi để cho một vài tờ báo của chánh quyền độc diễn trên diễn đàn ngôn luận, do đó, Đại Hội Bất Thường Hội Chủ Báo Việt Nam nhóm họp chiều 4-1-72 đã đi đến quyết định :

Kể từ số báo ngày 9-1-72, các nhật báo sẽ tăng giá bán như sau :
— Báo 4 trang : 15 đồng.
— Báo 6 trang : 20 đồng.
— Báo 8 trang : 25 đồng.

HỘI CHỦ BÁO VIỆT NAM

Thông cáo trên là thông cáo chào thua của báo giới Việt Nam sau ba ngày chiến đấu với Bộ Kinh Tế. Kết quả của trận đánh nghiêm hẳn về Bộ Kinh Tế và báo chí dành tăng giá 100 phần trăm. Báo 4 trang đề giá 8 đồng lên 15 đồng. Báo 6 trang 10 đồng, lên 20 đồng. Báo 8 trang 15 đồng lên 25 đồng. Hội Chủ Báo Việt Nam không án định giá bán cho tuần báo, tạp chí trong phiên họp chào thua 4-1-72 nhưng nhật báo, báo đài anh ngập tràn hoa lợi quảng cáo đám cưới, đám ma, bán xe, bán nhà mà còn phải tăng giá 100 phần 100 thì đòn em báo định kỳ không thể làm con cháu chống cõi xe cách mạng kinh tế mùa thu. Số trước, Tuổi Ngọc đã ngỏ ý với bạn đọc. Cuối cùng đứng với phe chiến bại, Tuổi Ngọc đành nhiệt liệt hoan hô phe chiến thắng và lên giá 50 phần 100. Từ số này, số 34 gai góc, Tuổi Ngọc đề giá 60 đồng. Vẫn chống gậy mà đi. Giấy đang 630 đồng 1 rame khổ 65 x 100 vót leo 1.450 đồng mà Tuổi Ngọc chỉ dám tăng 50 phần 100 cũng là một «y sinh anh dũng»! Tuổi Ngọc sẽ xuống thang chi tiêu tòa soạn. Xuống thang chi tiêu và lên thang phong phú nội dung, lộng lẫy hình thức. Năm sắp hết, Tết sắp đến, ra giêng, bạn ngọc sẽ thấy một tuần báo Tuổi Ngọc không giống số Tuổi Ngọc đã xuất bản. Riêng giai phẩm Xuân Hồng Tuổi Ngọc vẫn duy trì giá bán là 200 đồng. Tuổi Ngọc cầm chắc lỗ vốn. Xin bạn Ngọc nhiệt liệt ủng hộ Xuân Hồng Tuổi Ngọc. Quảng cáo nhiều người mua Xuân Hồng Tuổi Ngọc đề, ra giêng, Tuổi Ngọc vẫn còn gậy mà khập khễng tiếp tục cuộc hành trình trong ước mơ.

tuổi ngọc

nhin xuong cuoc doi

sua soan cho nam con chuot nhat khoi chet

Làm sao cũng chẳng làm sao, Dẫu có thể nào cũng chẳng làm chi. Làm chi cũng chẳng làm chi, Dẫu có việc gì cũng chẳng làm sao. Đó là những câu ngang bướng của Phan Khôi tiên sinh. Cách mạng kinh tế mùa thu, hình như, không làm sao cả. Bởi vì ở Rex chiếu phim *Le docleur Jivago* khán giả vẫn chen nhau mua vé. Xuất nào xuất ấy đông đặc người. Rồi Eden, Khải Hoàn, Văn Hoa, Kim Châu... chiếu *Võ lâm độc nhất truy mệnh thương*, khán giả nườm nượp. Như vậy là điều rất lạc quan cho cha đẻ nền cách mạng mùa thu. Ta cũng nên chung lây sự lạc quan đó để hoan hô và để tin rằng, dẫu Tuổi Ngọc phải tăng giá 60 đồng, bạn ngọc vẫn cứ ủng hộ Tuổi Ngọc đều đặn. Còn... ba số Tuổi Ngọc nữa là hết năm con lợn ủn ỉn. Bởi lạc quan, Tuổi Ngọc sửa soạn cho năm con chuột đỡ... đói.

1. Trung tuần tháng chạp Tân Hợi tức là cuối tháng giêng 1972, Tuổi Ngọc phát hành truyện dài CON THÚY, tác phẩm rực rỡ của DUYÊN

ANH viết về cách mạng mùa thu nước lụt, tiếng súng Nam Bộ, lựu phát xít Nhật, chân phủ đồng minh Tầu, Hà Nội cháy, kháng chiến, thi cự, tiêu thổ kháng chiến... nhìn bối cảnh mắt nhân chứng của tuổi trung hậu. Và mỗi tình cảm, lý tưởng đã trở thành không tưởng của thời đại hôm nay. Tác phẩm dày 252 trang. Mỗi trang là một vùng trời hồn tưởng của những người trên dưới 40 tuổi, là một vùng quê hương chúng ta đã mất của những người già lớn. Vì giấy cách mạng kinh tế mùa thu và công ăn loát leo thang vọt, tác phẩm phải đề giá 380 đồng (thay vì 500 đồng là giá ấn định của Hội Chủ Báo đã tăng giá báo lên 10 phần 100). Một vé xi nê phim chưởng hay một tác phẩm văn chương? Chắc chắn, bạn ngọc sẽ chọn tác phẩm văn chương vừa thường ngoạn lâu dài vừa đóng vai trò của Quốc Vũ Khoa Văn Hóa. Bởi rằng thì là, cụ Mai Thị Truyền chỉ lo khuyến lệ cô ca và ca bằng khánh thành, không chịu nắm đỡ văn nghệ nước nhà. Bạn ngọc mua sách về đọc là khich lệ các nhà văn sáng tác. May ra, trong hàng ngàn tác phẩm có một tác phẩm lừng danh là chính bạn ngọc đã góp phần làm cho quê hương.

2. Ra giêng, Tuổi Ngọc, để khai chét, sẽ yêu cầu bạn ngọc mua dài hạn. Tối thiểu 2 tháng (8 số báo) và tối đa nửa năm (24 số báo). Nếu có chứng 1000 bạn ngọc mua báo dài hạn, Tuổi Ngọc sẽ không bao giờ chia vì báo bán thẳng cho bạn ngọc, không qua trung gian. Tuổi Ngọc sẽ đỡ mua 40 phần 100 giá đề bán. Tức là, mỗi số báo, Tuổi Ngọc lãnh đủ 60 đồng thay vì 36 đồng. Số tới, Tuổi Ngọc đăng thê lệ mua báo dài hạn. (TN)

cái chết của một nhà văn nhà giáo và học giả

Học giả kiêm Giáo sư Lê Nguyên Tiếp bút hiệu Tam Ích, hồi 14 giờ 30 ngày 5-1 đã thắt cổ tự tử trên sân thượng tư thất của ông số 536/74 đường Phan Đình Phùng Sài Gòn, hưởng thọ 58 tuổi. Khi phát giác, ông Tam Ích đã trút hơi thở cuối cùng từ lâu, thi thể treo trên sà nhà và dưới chân một chồng sách tự diễn rõ tung tóe!... Thật sững sốt khi đọc tin trên trên tờ Chính Luận. Tại sao ông Tam Ích tự tử? Tại sao lại chọn cái chết bằng cách thắt cổ bi đát như thế. Và mỗi người chúng ta tự tìm lấy một câu trả lời. Dù sao thì Tam Ích cũng đã chết rồi. Văn giới Việt Nam đã mất đi một nhà văn, nhà phê bình. Đó là một thiệt thòi cho nền văn học nước nhà. Lúc sinh tiền, nhà văn Tam Ích có khuynh hướng « xã hội chủ nghĩa », viết nhiều về Sartre và thuyết hiện sinh. Cũng như nhiều người khác, Tam Ích được nhiều người khen tặng thì cũng có nhiều người chống đối, ghét bỏ, vì lý do này hay lý do khác. Dù thế nào đi nữa thì chúng ta cũng không thể phủ nhận công trình mà Tam Ích đóng góp cho nền văn học nước nhà. Bây giờ thì Tam Ích đã chết. Tự chọn một cái chết bi thảm. Hemingway đã tự bắn vào đầu, nhưng hai cái chết có vẻ khác nhau xa. Văn Tam Ích, tiêu biểu là *Ý văn I và II*, thể hiện một tinh thần trong sáng vui tươi, Tam Ích nhìn vào triết học với một nụ cười, như trong *Heidegger và Sartre trên thảm xanh*. Thực là trái ngược giữa văn chương Tam Ích và cuộc đời của ông. Đọc văn Tam Ích không ai có thể ngờ Tam Ích lại tự tử được. Văn phê bình của Tam Ích rất khách quan và *dễ thương*, điều đó làm nhiều người mến ông, dù chính tác giả có tác phẩm bị chê ở điều nào đó. Nhà phê bình văn học này đã nằm xuống. Trước cái chết của nhà văn Tam Ích, tòa soạn Tuổi Ngọc xin chân thành chia buồn, cùng tang quyến và cầu chúc linh hồn nhà văn Tam Ích sớm siêu thoát.

(Phạm Thống)

văn nghệ trẻ và giấy báo tăng giá

Thế là Hội Đồng Báo Chí đã chào thua sau ba ngày đình bản. Giấy in sách báo tăng một trăm mấy chục phần trăm. Các báo ngày đã tăng giá từ 80.l. đến 100.l. Các tuần báo, bán nguyệt san, nguyệt san cũng cùng chung số phận. Những báo có nguồn tài trợ thi không nói đến làm chi, chứ các báo tự xoay sở có nhiều triền vọng gia nhập cái bang, nếu như độc giả không « thông cảm nỗi niềm », hoặc dù thông cảm nhưng tài chánh quá eo hẹp đành chịu. Riêng về phần sách cũng bi đát không kém. Giấy tăng dĩ nhiên sách cũng tăng giá. Đa số độc giả là sinh viên, học sinh, công, tư chức nghèn. (Những người giàu có, thì giờ rỗi rảnh họ dành để ăn chơi hoặc lo làm giàu thêm hơn là đọc sách). Với túi tiền rất ư là khiêm tốn dù « mê » quyền sách đó cách mấy đi nữa nhưng bỏ ra bốn, năm trăm bạc — nhện quà để dành nhiều ngày — mua một quyền sách thấy cũng đau lòng lắm. Việc in sách trở nên khó khăn. Khó cho cả nhà xuất bản lẫn

tác giả. Nhất là những người viết trẻ. Dĩ nhiên với tình trạng giấy má và tiêu thụ sách như thế này không nhà xuất bản nào dại dột bỏ tiền ra in các tác phẩm — thường là đầu tay — của các cây bút trẻ, trừ trường hợp ngoại lệ như tình thân, hoặc tác giả quá ư nổi tiếng một cách đặc biệt. Kể đến, đa số những người làm văn nghệ — viết lách — thường nghèo mặt rệp, không dẽ gì bỏ tiền ra in tác phẩm của mình. Trường hợp nếu đủ tài chánh in xong, việc phát hành lại càng bi đát hơn nữa. Các ông phát hành thường tính chuyện «chắc ăn», chỉ nhận phát hành các tác phẩm nhiều độc giả. Thành ra, nhà nước cho tăng giấy in sách báo — mua ngang với giá giấy gói trà — không khác nào đưa nền văn học nghệ thuật miền Nam này vốn đã lụa thưa như chợ chiều lại càng bi đát thêm. Cụ Quốc vụ khanh đặc trách văn hóa nghĩ sao?

(Phạm Định)

lưu ý các bạn đọc mua sách, báo tuổi Ngọc

Một lần nữa, Tuổi Ngọc xin lưu ý bạn đọc rằng, Tuổi Ngọc chỉ nhận bán các loại ấn phẩm sau :

- Sách do Tuổi Ngọc xuất bản.
- Tuổi Ngọc đóng bộ.

Hiện nay, Tuổi Ngọc đã đóng được 3 bộ, mỗi bộ 10 số, bìa cứng, gáy da mạ vàng. Giá bán ở tòa soạn là 450đ, gửi đi giá là 500đ (gồm cả cước phí bảo đảm). Bạn đọc khi mua sách báo nhớ lưu ý :

- Đề tên họ thật, địa chỉ rõ ràng để nhận sách, báo gửi bảo đảm.
- Gửi tiền bằng bưu phiếu (mua *mandat* bỏ trong phong bì gửi bảo đảm), đề tên ông ĐẶNG XUÂN CÔN,

38 Phạm ngũ Lão Saigon II. Tuy không bỏ tiền mặt vào phong bì, bảo đảm. Tòa soạn không chịu trách nhiệm về những sự mất mát tiền bỏ trong phong bì, vì đã mất mát quá nhiều và không biết khiếu nại ai bỏ gửi tiền mặt vào thư là trái luật hiện. (TN).

giới thiệu sách báo mới trong tuần

Tuần này Tòa soạn TN nhận được các sách báo cho các nhà xuất bản và tác giả sau đây gửi tặng

— THỦA LÀM THO YÊU EM
Thơ Trần Dạ Từ. Cung Tiến. Phan Duy và Phạm Đình Chương phổ nhạc. Bia và phụ bản Nguyễn Trung Thương. Yêu xuất bản và tác giả gửi tặng. Sách dày 157 trang, ấn loát công phu, đề giá 350đ.

— VĂN ĐỜI ĐỜI HOÀI VỌNG
Thơ Duy Năng do tác giả xuất bản gửi tặng. Sách khổ lớn, in đẹp, trang giấy trắng tinh đề giá 300đ.

— NGUYỆT SAN DU ÂM LU
THIỀU số 5, tháng 12-71 số đặc biệt Giáng Sinh 1971. Chủ biên Huyền Ngọc Hùng. 30 trang khổ lớn in lụa néo không đề giá.

— MINH ĐỨC, Giai Phẩm Gián Sinh của trường Trung tiểu học Minh Đức Pleiku. Báo in đẹp, khổ lớn 11 trang, không đề giá.

— THƠ TRẦM LINH, tập thơ của Trần Linh, do tác giả xuất bản gửi tặng. Sách in Ronéo đẹp. Bản đặc biệt không đề giá.

— BÓNG TỐI CUỐI CÙNG
truyện dài Nguyễn thị Hoàng, Nguyễn Đồng, do cơ sở Giao Biên xuất bản và gửi tặng. Sách dày 21 trang giá 320đ

— DU VANG NGHỆ THUẬT

Tóm luận lý thuyết phê bình thi ca Trần Nhựt Tân, Nguyễn Bôm (nhà do Hạnh xuất bản và tác giả gửi tặng. Sách dày 328 trong đề giá 300đ. TN xin chân thành cảm ơn các tác giả và nhà xuất bản, và ân cần giới thiệu cùng bạn Ngọc. (TN).

một cách dễ dàng cách mạng kinh tế mùa thu

Tuần trước, bị coi cái xô — chơi chữ đó, bạn Ngọc có thể hiểu xô là Show hay xô là cái xô đựng nước ion nhà — *Sinh Hoạt Phụ Nữ* của bà Kỳ trên hàng tần số 9, bỗng trá gan lòn ruột. Bà Kỳ phỏng vấn bà chủ bộ viện Cẩm Thạch về sự sửa sắc đẹp như bơm ngực, cắt mắt, lột da sờ mũi... Bà Cẩm Thạch lắp bắp trả lời như học trò lớp bét trả bài cô giáo. Bà Cẩm Thạch quảng cáo hơi hít về «viên của tôi». Sau đó, chiếu cuốn phim sửa sắc đẹp lột da, cắt mắt mà nhạc đệm là bản ngọt ca tình thần bất khuất của Trung nữ vương ! Trong chiến tranh, ngập tràn những đau khổ. *Thời chiến chinh ái* mãi bao giờ. Sinh hoạt phụ nữ đã làm lên nỗi đau khổ chung của dân tộc dù phô trương cái sự sờ mũi, bơm ngực thi... loài vật quá ! Tình thần phụ nữ Việt đâu phải mái tóc dài hàng tiếng, đôi mắt kẽ tỉ mỉ và tim môi nhảy son xuất hiện trên mìn ảnh nhỏ nhí nhố. Há chẳng nghĩ rằng trăm ngàn chinh phụ thời nay đang noi gương người chinh phụ thời xưa: *Vàng chằng diêm phẫn trang* hàng với ai. Há chẳng nghĩ hàng trăm ngàn quả phụ đang đòi quyền sống bớt nhèo nhóc voi bầy cõi nỗi nghiệp, cơm chưa đủ, phấn son tan mù học tập cách trang điểm. Vô duyên truyền hình là phương tiện

dùng để phục vụ quần chúng. Và cái quần chúng ấy không bao giờ là một số phụ nữ của Sài Gòn ích kỷ, tối ngày chỉ lo sờ mũi, bơm ngực. Yêu cầu ông xếp chúa Thông Tin là Trương Bửu Điện «tiên sinh nhã giám» chấm dứt cái xô quảng cáo mỹ viện trên vô tuyến truyền hình đi. Chấm dứt luôn mọi hình thức quảng cáo tư nhân một cách rẻ tiền và dễ gây ngộ nhận là ầm ĩ tiền lẻ ! (Ái Hoa)

giải văn học nghệ thuật năm nay rất xóm tụ

Giải thưởng văn học nghệ thuật năm nay không còn được cái hân hạnh gọi là Giải Văn Học Nghệ Thuật Tổng Thống nhưng đèn bù lại thi giải tàng giá theo nền cách mạnh kinh tế mùa thu. Ngót nửa triệu giải nhất cũng quyến rũ ra phết. Nhưng nghệ thuật mà thêm giải nhì, giải ba với... bằng tưởng lục vẫn chán mờ đời. Mỗi người một quan niệm thưởng ngoạn. Nghệ thuật không có nhất nhì. Kẻ nào nói nhà văn X viết hay hơn nhà văn Y là kẻ bối láo. Anh cảm nỗi văn chương của nhà văn X thi nhà văn X hay, đối với riêng anh thôi. Còn nhà văn Y đã có người khác cảm. Ở xứ người, thiếu gì những đại văn hào, thi hào suốt đời không ăn giải hoặc không muốn ăn giải. Bọn TN chỉ là bọn nhí nhố viết lách, văn chương còn sặc mùi sưa mẹ nên rất thèm dự giải mà không dám dự. Cho nên, rất hoan nghênh những nhà văn học nghệ thuật có tầm vóc, kích thước dự giải năm nay. Nếu xoay được danh sách các nhà nghệ sĩ dự giải, Tuổi Ngọc sẽ đăng tải để bạn đọc coi chơi cho vui buồn. (Ái Nhì)

ĐÚC KẾT CUỘC PHÒNG VÂN BỎ TÚI CỦA TUỔI NGỌC

những vấn đề của tuổi trẻ

bài của S.H. MAI TÂM
(trong Viện Khoa học Giáo Dục)

Tôi đã theo dõi tuần báo TUỔI NGỌC của nhà văn DUYÊN ANH, từ số 20 đến số 30, đưa ra cuộc phỏng vấn bỗn bối túi về «Những vấn đề của vua lão».

Cuộc phỏng vấn kéo dài trong 3 tháng từ tháng 10-12-71. Các ý kiến của bạn trẻ bốn phương dồn dập về từ những miền xa xôi như Quảng Trị, Cà Mau hoặc từ những trường học lánh như Công Lập Cam Ranh, Bản Cát, Tây Ninh, đến những bộ mặt quen thuộc của Bùi Thị Xuân Dalat, Gia Lai, Saigon, kể cả các vị ở Phân khoa báo chí Vạn Hạnh, Văn khoa Saigon, Khoa doanh Dalat, và các ông lính của Đại học Quang Trung. «Tuổi vua lão» nói nhiều điều muôn nói. Báo Tuổi Ngọc đã lần lượt đem ra «trình làng» 100 kiến chọn lọc và tiêu biểu.

Họ mang nhiều tên như Mây Buồn, Thu Ca, Nguyễn Thị Lặng, Lê Thị Phượng, Mi Hồng, Thiên Thu, Trầm Nhụng, Đỗ Thị Lạnh Lùng, vẫn vẫn vẫn vẫn vẫn.

Tuổi họ từ 13 đến 23, cái tuổi khó chịu mà lại dễ thương nhất. Chắc ta sẽ biết tại sao.

Báo Tuổi Ngọc đặt những câu hỏi như sau:

— Một lần nào, có ai đã hỏi bạn những câu sau đây:

1.— Ở tuổi bạn, vấn đề nào được coi là «vấn đề lớn», chi phối nhiều thời giờ nhất, tại sao?

2.— Bạn quan niệm như thế nào về tình yêu ở tuổi học trò, sự giao thiệp rộng rãi giữa trai và gái có nên khuyến khích hơn chăng?

3.— Ý kiến của bạn ra sao về các phong trào trẻ bây giờ. Có phải bạn là người lúc nào cũng bận rộn với chuyện theo đuổi «mốt»?

4.— Có bao giờ bạn nghĩ tới chọn nghề nghiệp trong tương lai? Đó có làm bạn băn khoăn nhiều không?

5.— Hẳn bạn có rất nhiều ước vọng, bạn muốn nói điều gì với những người chưa quen biết?

Sau đây vài nét đại cương của chân dung tuổi vừa lớn chiếu theo tiếng nói của họ :

1.— Vấn đề lớn chi phối nhiều thời giờ nhất: 80% trả lời là «việc học» đại khái:

. Vì nền móng của sự nghiệp phải được xây dựng trên căn bản kiến thức (Phan Rang).

. Vì sự học là chìa khóa mở ngõ cho tất cả (Tây Ninh).

. Vì phải lẩn át tiếng gọi của Quang Trung (Saigon).

2.— Vấn đề «tình yêu ở tuổi học trò» và «sự giao thiệp nam nữ»:

Phần đông cho là hồn nhiên, mồ mộng và thá vị, với một vài «cái chung nhỏ nhỉ» là:

. đừng chi phối việc học nhiều (Biên Hòa)

. đừng bừa bãi (Bến Tre)

. chỉ vừa phải thôi (Nha Trang)

3.— Vấn đề «Phong trào trẻ» và «mốt»: nửa tán thành, nửa chống đối:

. vì đã đi quá lố (Linh)

. vì «mốt» hay bị «đè mốt đè» (Đà Nẵng)

. vì đẽ tóc dài không gây ung nhọt cho xã hội (Saigon)

4.— Vấn đề «ngành nghiệp tương lai»:

Bản khoán nhiều, nhưng không giải đáp được:

. vì tương lai mù mịt vô định (Dalat)

. vì có chọn nghề và dọn nghề cũng vô ích: nào có đủ chỗ làm đâu mà chọn? (Gia Định)

. vì chiến tranh này không bao giờ để yên cho người ta thực hiện ước mơ sự nghiệp của mình cả. (Ban Mê Thuột)

5.— Vấn đề «ước vọng»:

Có một chủ ý đã nổi bật: Được sống «cho ra người» trên một mảnh đất thanh bình:

. ước mong sống làm sao cho xứng đáng là con người. (Cần Thơ)

. xin cho tôi và những người xung quanh được làm người với đúng nghĩa của nó. (An Giang)

B. Besret nói: «Con khủng hoảng trầm trọng nhất của xã hội đương thời là khủng hoảng của lề sống». Chúng ta cũng có thể nói rằng khủng hoảng chính của tuổi trẻ hôm nay là một khủng hoảng hiện sinh: Tuổi trẻ băn khoăn đi tìm ý nghĩa của cuộc sống. Sống để làm gì? Ta đi về đâu? Chẳng trả lời cho họ được. Và sau đó là khát vọng Hòa bình.

— Mong sao cho hòa bình trở lại trên quê hương (Huế), em chỉ có một ước vọng độc nhất là mong mỏi Việt nam sớm được hòa bình (Phan Rang)

— Ước mong lớn nhất là hòa bình để hưng lại tinh người, chiếu giãi linh người ngập phủ nhân loại.

Tóm tắt, người tuổi trẻ hôm nay ở xứ này còn lành mạnh, còn tốt đẹp. Tuy vẫn có một số ít phần tử không tốt. Trong những chuyến đi nói chuyện

với tuổi trẻ các nơi, đôi khi tôi có gặp một vài người trẻ, tuổi mới đôi mươi mà lòng đã nặng trĩu đắng cay, hận thù, kiêu căng, chống đối, tiêu cực, phrát tạp, cứng nhắc và đóng kín. Đó là nỗi buồn lớn nhất của tuổi trẻ ấy lớn lên không được nữa, và họ làm nguội nhau, chúng ta đi :

« Tuổi trẻ mà nguội đi thì nhân loại chúng ta sẽ chết rét » (P. Claude)

Nhưng may mắn số tuổi trẻ là những tâm hồn đơn giản, đại lượng, thiện thang đón nhận, tươi mát tinh người.

Họ nghĩ đúng, họ cảm đậm, họ thấy rõ, họ làm phải và họ mờ ám trong những vấn đề của tuổi họ.

Như vậy, mặc dầu tuổi trẻ của Việt Nam hôm nay đã sinh ra trong chiến tranh, lớn lên trong gian trá và trưởng thành trong đỗ vỡ.

Tâm lý gia Debesse đã viết :

« Dưới bộ mặt hay thay đổi của tuổi trẻ còn có một bộ mặt trường cửu bất biến, rất là thuần nhất với chính mình nó. Nó đã trải qua bao nhiêu kỷ, với những khuynh hướng tâm lý và những định luật phát triển của nó, những quan niệm về thế giới sự vật và thực thể của nó.

Chính những yếu tố trưởng cữu ấy là những điều mà người lớn chúng ta cần phải khám phá và nhận định để tìm hiểu và hướng dẫn tuổi trẻ.

Thật vậy, tuổi trẻ hôm nay không cần sang trọng, không đòi hỏi ngon mặn đẹp như người ta trưởng. Họ chỉ xin được người lớn hướng dẫn và giáo dục họ THÀNH NGƯỜI hữu hiệu và hữu dụng :

« Xin các bậc đàn anh hãy hướng dẫn chúng tôi đi, đừng lừa gạt, đừng tránh chúng tôi, và cũng đừng khinh khi chúng tôi » (Hạnh, Qui Nhơn)

Trên đây là những chung từ của tuổi trẻ, thành thật và tha thiết. Chúng tôi đưa ra để tìm cách lấp đầy hổ sâu chia cách giữa các thế hệ già và trẻ. Nếu chúng ta phân tách đến cùng, chúng ta thấy rõ cuộc họ có nhu cầu yêu thương trước hết. Họ cần yêu. Họ đòi được dạy biết yêu thương hơn là bi làm tiền hoặc làm tình.

Tuổi trẻ phản nàn không được hiểu biết và thông cảm : « Người có vẻ ánh ký quá. Mỗi khi chúng tôi hỏi ý kiến thì họ chỉ nói đến toàn là tiền bạc và địa vị. Ví dụ khi tôi chọn vào y khoa thì họ đâu có khen đó là nghề cao đẹp vì có dịp giúp ích cho kẻ khác. Họ chỉ nghĩ đến danh lợi thôi. Họ bảo : « Được lắm, nghề đó hái ra khá tiền đấy. » Còn khi bạn tôi chọn nghề dạy học thì họ lại trách : « Làm nghề đó để mà chết đói à. Họ đâu có nghĩ đến thiên chức nhà giáo và tinh thần phục vụ? » (Minh, 17 t.)

« Tuổi trẻ chúng tôi cần được người ta hiểu mình, kính trọng mình, nghe ý kiến của mình và tình yêu mình. Minh hay nghĩ đến tự do, yêu thương và thông cảm, đang khi người ta (người lớn) chỉ biết có tiền bạc. Làm sao lấp được hổ sâu giữa mình và người ta? » (Thái, 19 t.)

Tuổi trẻ mong được đổi thoại cởi mở với tuổi già và phá tan vách tường chia cách giữa các thế hệ. Tuổi trẻ phản nàn về những ác ôn của người và những xấu xa của đời, nhưng *tuổi trẻ vẫn tin ở cuộc sống, ở tiến bộ và ở tương lai* :

« Đã đành có những người trẻ chán nản buông xuôi, có lẽ tại người ta không tin ở họ. Nhưng riêng tôi, tôi thấy đời đáng sống. Nhất là ở thời đại khoa học nguyên tử này, với bao nhiêu cái mới lạ. Mặc dầu xã hội này đã hăng hoài và chỉ biết có tiền bạc là đáng kể, nhưng ta có thể sống một đời cao đẹp, nếu ta muốn. » (Trí, 20 t.)

« Ở đời có khó khăn và có thất bại đó, nhưng đời là thế. Và không phải vì thế mà buông xuôi. Người ta ai cũng tìm cái vui, cái đẹp và cái tốt. Có lẽ vì đó mà các cô cậu hippy của chúng ta ra đi lần thoát, tránh cái thế giới buồn tanh và xấu xí này. » (Thanh 22 t.)

« Tuổi đôi mươi — ham vui nhất, nhưng cũng đau khổ nhất. Người ta hào phẫn đồng các vụ tự tử trên thế giới đều ở vào tuổi 16 — 24 cả. Họ tuyệt vọng có lẽ vì thiếu yêu thương và thiếu niềm tin, tin ở con người, tin ở tương lai. Còn tôi, tôi tồn tại có lẽ vì đã tin yêu. » (Hùng 20 t.)

Tôi mượn lời của Ông Stanley để sơ lược chân dung của tuổi vừa lớn : là một sinh vật kỳ lạ — trong trắng như thiên thần, hiền ngang như một hoàng tử, dũng cảm như bậc anh hùng, khoe khoang như con công, cứng cỏi như con lừa, dồi dào sinh lực như con ngựa tơ, dễ hờn như một cô gái và dễ thương như một em bé lên ba.

Đúng hay sai ? Tôi sẽ nghiên cứu thêm và cho quý vị biết sau. Và tôi xin kết luận bằng lời mến chúc các em bạn trẻ, và riêng các độc giả của TUỔI NGỌC, được Trời thương cho thực hiện mong ước lớn nhất của các em là Thành người để sưởi ấm nhân loại, làm đẹp tuổi trẻ, và thắp sáng quê hương.

S.h. MAI TÂM
Tháng Chạp Tân Hợi

Bạn muôn học biết thêm về tâm lý của tuổi bạn
Hãy đọc sách :

NÓI VỚI TUỔI TRẺ

của S.H. MAI TÂM

VŨ MỘNG LONG • HỒI KÝ 10 NĂM LÀM BÁO

4. NGƯỜI PHÓNG VIÊN CÔ ĐƠN VÀ NHỮNG THÀNH CÔNG NGOẠI LỊ

Đại nhạc hội trẻ do *Sống* tổ chức lấy tiền bảo trợ ắp Tân Lợi thành công mỹ mãn. *Sống* khơi khơi kinh tài. Không ai dám nêu câu hỏi «Có thật là ấy cho ắp Tân Lợi»? Và không ai đòi kiểm soát, kể cả chính quyền. *Sống* là một chính phủ. Chính phủ nề nang *Sống* lắm. *Sống* loan báo sẽ phanh phui mọi thối nát ở Cư Xá Sĩ Quan Chí Hòa, Bộ Quốc Phòng của tướng Nguyễn Hữu Cố không cho phanh phui. *Sống* phản kháng. Bộ Thông Tin lạy trai chết *Sống* mới tha. *Sống* phát lương cho nhân viên kiêm duyệt báo của mình. Từ giám đốc trở xuống đều lãnh lương của *Sống*. Những chính khách lén bé sợ Chu Tử như con sợ bố. Đến gặp Chu Tử là đến để nịnh bợ, tâng bốc và hưởng lợi. Tôi nhớ, ông bác sĩ nọ tới thăm Chu Tử, dở giọng nín hót: «Người mặt cho mua xem nào. Hà hà, đi Nhật về đẹp trai ra. Phải chụp cái ảnh đăng trang nhất *Sống* cho cả nước chiêm ngưỡng». Hôm sau, mục *Ao thả viet* có bài khen ông bác sĩ «cảm nghĩ» vung vít. Chu Tử thân bại danh liệt, một phần, cũng vì khoái nghe tâng bốc. Đi xa hơn để kinh tài là bốn đêm văn nghệ ở Nha Trang, Qui Nhơn. Tôi được cử lên Pleiku viết kiểm tra tướng Vĩnh Lộc, vua xứ Mọi. Vào đúng dịp thi tú tài nhất 1967.

Đêm tôi ở Pleiku, được tin giáo sư Trần Vinh Anh bị học trò gián điệp bắt, phi trường tiễn tướng Vĩnh Lộc về Sài Gòn họp hành (đổi phò Sáng sau, ra phi trường tiễn tướng Vĩnh Lộc về Sài Gòn họp hành)

với Quốc Hội Lập Hiến toan cho de liên danh Thiệu — Kỳ khỏi vòng đua tổng thống. Tướng Vĩnh Lộc cố giữ tôi lại chờ ông tới hôm sau. «Tôi muốn nói chuyện lâu với anh». Ông bảo thế. Tôi hỏi ông về vụ trò giết thầy ở Nha Trang, ông nói:

— Phải lôi thẳng đó ra Văn miếu bắn bỏ. Ông Kỳ đã ra lệnh xử gấp để bắn nó.

Đại tướng Vĩnh Lộc trở về, nói chuyện với ông ở Bộ Tư Lệnh từ 4 giờ đến 7 giờ 30 về văn nghệ, chính trị và... Đông Chu liệt quốc. Ông đã đọc nhiều sách của tôi. Ông tỏ ý quý mến văn nghệ sĩ. Chuyện không dứt, ông mời tôi về tư dinh, uống rượu, nói chuyện tới 10 giờ rồi bảo trung tá Tự dẫn tôi ra Phượng Hoàng... nhảy đầm. Hôm sau ông cấp cho tôi cái Cessna để đi Nha Trang. Tôi muốn có bài báo thật đặc sắc. Tôi gấp thiếp tá Lê Khanh, tinh trưởng Nha Trang, người đang bị Đại Việt quy trách nhiệm về cái chết của giáo sư Trần Vinh Anh vị giáo sư đại diện cho liên danh Hà Thủ Ký ở vùng I. Vụ án được lái sang chính trị một cách quê kệch. Chưa một phóng viên Sài Gòn nào ra đây tìm hiểu. Báo chí chỉ đăng tin do ông Lê Đình Cai, em út của ông Hà Thủ Ký, cung cấp và tin do các thông tín viên Nha Trang gửi về. Ông Cai đã viết trên *Sống* vài bài của ông là những bản án tan nhẫn. Tôi gọi điện thoại về *Sống* bảo đợi bài của tôi và đừng đăng bất cứ tin tức nào về vụ án.

Đại luận ở xa Nha Trang được biết vụ án «trò giết thầy» như sau :

■ Đứa dùng dao con chó đâm chết giáo sư Trần Vinh Anh là học trò của ông, là tên thí sinh ở phòng thi do giáo sư Anh làm giáo khảo.

■ Giáo sư Trần Vinh Anh và các giáo sư tới Nha Trang chấm thi không được bảo vệ an ninh.

■ Giáo sư Trần Vinh Anh chết vì lý do chính trị.

Giáo giới sôi nổi vụ án này. Bấy giờ, Tổng Hội Giáo Giới của nhà báo chế Trương Văn Chôm chưa khởi sắc, chứ không kỹ sư thi tượng Trần Văn Trí đã hô hoán giáo nạn, giáo nạn và làm sẵn sỏi giày treo cổ cho tuổi trẻ Việt Nam. Tôi nhớ, giáo giới đã đòi chính quyền phải có biện pháp thích đáng (nghĩa là xử tử) với tên Trần Huy Hùng, kẻ đâm chết giáo sư Trần Vinh Anh, và đồng bọn. Ở Nha Trang mọi người bình thản. Tuổi trẻ ở đây thương hại gã sát nhân hơn là kết án, thù ghét. Những truyền đơn in ronéo của đảng Đại Việt không làm tuổi trẻ Nha Trang bì huyễn hoặc. Họ biết rõ Hùng. Hùng và bạn bè của nó không chủ mưu giết giáo sư Trần Vinh Anh. Dù văn hóa suy đồi cách mấy, dù giáo dục tồi tệ cách mấy, ở Việt Nam, những tên học trò mất dạy (rất ít và chúng nó cũng có lý do... mất dạy, ít ra, ông thầy để chúng khinh nhờ đã không ra tay bắt ông thầy) chưa đủ tàn bạo hạ thầy trên vũng máu. «Kinh nghiệm» hành hung thầy cho rõ : Những con ngựa chứng chỉ dám nhờ bạn lính ba gai hay ba dũng đòn đường nhục mạ thầy mình hoặc rinh trong bóng tối tát tai thầy ngoài công trường. Chưa từng thấy báo chí đăng vụ nào mà học trò hành hung thầy ngay ở lớp học, sân trường. Nếu đã xảy ra, tôi tin chắc, tên học

trò khốn nạn này sẽ được chính bạn học của nó trị tội một cách xứng đáng tại chỗ. Người ta bình thản vì người ta không bị huyền hoặc.

Những bài điều tra về những vụ giết người của các đồng nghiệp thường theo sẵn một thông lệ: Giết người là có tội. Rõng dài hàng chục kí báo rồi cũng đi tới kết luận: Sát nhân đã bị tống giam, chờ ngày ra Tòa lãnh án. Một đôi khi phóng viên thích tiểu thuyết hóa những vụ án giết người biến mình thành thứ phóng viên trinh thám, thành Kỳ Phát của Phạm Cao Củng, Lê Phong của Thế Lữ! Hai năm trước, ở Phú Nhuận Sài Gòn xảy ra vụ anh chồng bắn vợ được sỹ rồi tuyệt tích giang hồ. Một phóng viên trẻ viết trên tờ Thời Tháp của Hồ Anh loạt bài theo dấu sát nhân. Mới đầu, tên sát nhân giết vợ vì ghen, rồi vì mặc cảm học dốt hơn vợ, rồi giết vợ vì gián điệp, rồi CIA ra lệnh giết vợ và CIA dẫn trốn sang Thái Lan. Cuối cùng sát nhân đã bị cảnh sát Tân Bình thôp cõi. Và thế là điều tra?

Một số người thường lầm lẫn điều tra với phóng sự... giả tưởng. Chẳng nên, đọc rất nhiều thiên điều tra, tôi thấy cả người chết cũng được dựng dậy nói chuyện với nhà báo bằng những câu đối thoại ngắn. Và kể con sống, hiện đang nằm trong khám lạnh, vẫn ra ngoài tiếp xúc với nhà báo để đấu hót. Một thí dụ rất tầm thường: Đường Trần Quý Cáp ngập đầy rác, dân chúng kêu cứu nhà báo, nhà báo cử phóng viên tới điều tra. Hai ba hôm sau, nhất định có bài đả kích Sở Vệ Sinh của Tòa Đô Chánh và không giải quyết vụ rác cũng như không tìm hiểu tại sao đường ngập rác. Theo tôi, vụ đường rác đường Trần Quý Cáp phải giải quyết bằng... Thiên điều tra như thế này.

1. Chụp hình đồng rác đăng báo, chú thích: Đồng rác cao ngất ở đường Trần Quý Cáp.

2. Tại sao rác chất núi? Dân chúng đổ rác bừa bãi, các ngõ hẻm mang rác ra đường để vứt vạ vì sợ tổn tiền trả xe ba bánh đổ rác.

3. Cái hại của rác? Vấn đề sức khỏe của dân chúng, vấn đề cản trở lưu thông, kẹt đường.

4. Tại sao rác chất núi không có người, có xe hớt? Lê hỏi Sở Vệ Sinh. Sở này trả lời: Nhân viên của sở bỏ đi làm cho Mỹ quá nhiều.

5. Lê hỏi lao công Việt Nam làm sở Mỹ. Được trả lời: Lương nhà nước trả ít, không đủ sống. Lương sở Mỹ khá hơn.

Trình bày như vậy tạm đủ. Kết luận: Yêu cầu nhà nước (Tòa Đô Sảnh) tăng lương, phụ cấp thêm cho nhân viên Sở Vệ Sinh. Khuyên dân chúng ý thức vệ sinh chung, đừng để rác bừa bãi vì tiếc khoản tiền hàng tháng. Ý kiến xây dựng của nhà báo giúp nhà nước và dân chúng giải quyết được nhiều vấn đề cần thiết cho đời sống hàng ngày. Đả kích không đi đến đâu cả. Nhà nước thiện chí mấy cũng khó đơn phương giải quyết nếu dân chúng không chịu ý thức bỗn phận của mình. Thị dụ: Vấn đề rác.

Điều tra là phải rời khỏi tòa soạn. Một phóng viên chỉ nghe sự trình bày của một phía hay căn cứ vào thư thắc mắc của độc giả rồi mở cuộc

điều tra đó là điều tra địa! Gần đây nhất, tôi được đọc những thiên điều tra về tai nạn « bè hội đồng ». Tác giả những thiên điều tra « bè hội đồng » không bao giờ viết cho độc giả biết cái nguyên do nào tạo ra « bè hội đồng » và đưa ra phương thức giải quyết mà chỉ diễn tả sự « bè hội đồng » bằng tường tượng nhằm mục đích khích dâm hơn là điều tra rõ ngọn ngành, đúng gần. (Thí dụ: Trận bè hội đồng ác ôn nhất hạ bán niên 1971) từ đầu chí cuối thiên điều tra này là một cuốn phim con heo chiếu bằng chữ nghĩa. Điều không thể chấp nhận được ở bất cứ một thiên điều tra nào là tác giả của nó làm như chính mắt minh chứng kiến sự việc đã xảy ra. Làm sao tác giả điều tra « bè hội đồng » có thể diễn tả nỗi nhũng pha « bè hội đồng » với cung cách « thằng X vừa xong, thằng Y đã leo lên nhưng thằng A (đối thoại, đòi đền minh bê trước...)» trừ phi tác giả của thiên điều tra cũng tham dự « bè hội đồng ». Và ở Việt Nam, chưa một phóng viên nào dám can đảm tham dự « bè hội đồng » để... điều tra cho xác thực, chưa một phóng viên nào dám tạo ra lý do dẫn minh vào tù để điều tra nhà tù v.v...

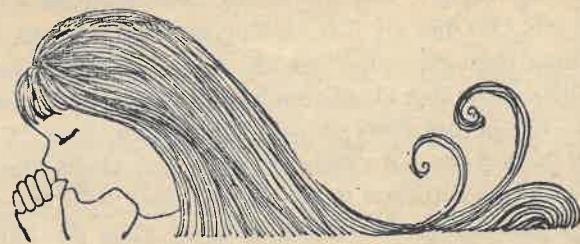
Tôi đã đọc những bài điều tra về thuốc phiện của các bạn phóng viên trẻ. Thấy buồn cười. Các bạn ấy chưa hề trông thấy cả người nghiện làm thuốc ra sao mà cứ tưởng tượng minh đang nằm ở một sòng thuốc phiện. Nói tóm lại đọc tóm đã sai be bét. Tôi thí dụ chứ không đưa ra một khuôn mẫu viết điều tra. Tôi không được ai dạy nên không thể viết nỗi những điều minh đã học hỏi. Tôi trình bày để các bạn trẻ mồn làm báo biết đại khái vậy h้า tránh những đồ vở của nghề nghiệp như tôi đã đồ vở thế thôi. Tôi lại những bài điều tra án mạng, theo tôi, trước hết, các bạn đừng tưởng minh là phóng viên trinh thám. Các bạn chỉ nên trình bày những uẩn khúc của án mạng giúp công lý phần nào. Và phải vô tư, đừng bao giờ lên án. Đã có pháp luật lên án kẻ có tội. Đôi khi, chính kẻ giết người lại là nạn nhân của kẻ bị minh giết. Đôi khi, kẻ giết người cũng đáng thương xót như người bị bắt giết. Vẫn theo tôi, thiên điều tra án mạng nên trình bày như sau:

1. Nơi xảy ra án mạng.
2. Vài nét về nạn nhân. Vài nét về đời sống của họ. Cảm tình của những người chung quanh họ khi họ còn sống và sự xúc động khi biết họ bị giết.

2. Vài nét về hung thủ. (như trên...)
3. Án mạng vì lý do nào?
4. Tìm hiểu sự liên lạc mật thiết giữa hai người.
5. Hung thủ đã bị bắt? Nợp minh? Đào tẩu?

Trường hợp điều tra án mạng, người phóng viên đừng yêu cầu pháp luật lên án nặng nề hay xin khoan hồng. Bởi vì, có những vụ án mạng còn có những nguyên do xã hội đầy đặc khía mắc không thể giải quyết bằng biện án hoặc sự khoan hồng. Thị dụ vụ án «trò giết thầy ở Nha Trang». Cứ theo cái đù luận bị huyền hoặc, tôi đã gặp tinh trưởng Lê Khánh. Ông này trình bày: Ông rất sợ những vụ lộn xộn xảy ra cho các vị giám khảo tại Nha Trang chấm thi, coi thi nên đã lo nơi ăn chốn ở cho quý vị này, có người giữ gìn an ninh. Nhiều vị không thích sống tập thể, muốn yêu cầu được an ở bên ngoài bằng phương tiện riêng.

(còn nữa)

THƠ TƯ KẾ TƯỞNG KHI RƠI ĐÀ LẠT

Tặng Huy Tưởng và Ha

Hôm nay, đầu một ngày
Anh đứng trong Đà Lạt
Từng giọt sương còn bay
Rơi trên thềm cửa uớt
Hoa giấy đỏ cong nhã
Nắng ru bàn tay ấm
Bóng soi xuống đường xa
Có những người bước chậm
Đồi cao mây trắng nổi
Lồng lộng tiếng chim kêu
Ngọt ngào bông cỏ dại
Như hương mật tình yêu
Và anh như trẻ nhỏ
Vui trước những đồng tiền
Tình anh ôm mấy thủa
Nằm trên bước chân hiền
Anh ra ngõ hoa đào
Hoa đào rơi cánh mỏng
Từng sợi nắng xôn xao
Dưới chân anh nhẹ hăng
Tưởng như có nụ cười
Nở trong đời không dứt
Đường xanh cây lá tươi
Mùa xanh trên mái tóc
Nhà em bên kia đồi
Leo hết vừa con dốc
Đã thấy hoa vàng bay
Hồ xa sương khói bốc
Anh đứng cười trước ngõ
Mà nghe lòng rung rung

Dãy Quì vàng bờ ngõ
Đón chào anh bằng khuất
Em đứng cười trong vườn
Mắt soi vào giòng nước
Ôi đôi mắt quá buồn
Long lanh mùa thu biếc
Ta đứng lặng nhìn nhau
Những con bồ câu trắng
Bay đến đậu trên cầu
Soi chung hồ nước lặng
Ta và chim như cưng
Gần nhau gang tấc thôi
Tình về trên cánh mỏng
Đáp nhẹ xuống bên người
Gọi em người yêu dấu
Như những bài thơ buồn
Lòng anh con bướm đậu
Thoi thóp hơi thở tàn
Hẹn nhau một lần đầu
Đi trong thành phố lạ
Hôn em lúc qua cầu
Nghe vòng tay vội vã
Đưa em về anh biết
Tình sẽ trôi theo giòng
Như hoa đào năm trước
Còn cười với gió đông
Hôm nay, rời Đà Lạt
Mưa nhẹ qua mặt hồ
Hoa đào rơi lác đác
Anh cũng chết bên hồ.

nói với
bạn em

NGUYỄN THỊ CHIỀU TÍM

T người bạn thân mến của em.
T hãy ngồi yên. Hãy im lặng và hãy
nghe em nói. Xin T đừng ngắt ngang
đừng nhìn em bằng ánh mắt chơi
vui buồn sầu thế nữa. Hãy cho em
nhiều thật nhiều, nhiều hơn bao giờ
ngày chúng ta quen nhau, một lần
nghỉ rồi giữa chúng ta sẽ vẫn
thứa không thấp thỏm lo âu, không
hờn mong đợi. Tình bạn bè hãy
lắng yên như những ngày đã qua
nhé!

Chúng ta quen nhau bao lâu rồi
nhỉ? À đã một năm mười một
tám hai mươi bốn ngày cả hôm
nay. Thật em đêm và thơ mộng, chưa
lần giận dỗi hay phạt lòng nhau.
Linh bạn thiết tha lớn mãi trong
lòng vuông tâm hồn theo thời gian.

T còn nhớ kỷ niệm lần đầu ta quen
nhau? Chắc chắn là không thể quên
bằng vội vàng lo lắng. Một cảnh thư
xin ngắn ngủi, kết em và T lại với
nhau trong damain d'amitié thật âm
thầm. Rồi từ đó đến giờ hẳn T. cũng
thấy rõ: đối với em, T. vẫn là người
bạn em dành nhiều thân ái nhất dù
chưa đi đến chia sẻ cả cuộc đời nhưng
ngọt bùi cay đắng về tình thần thì đã
cùng vui cùng buồn như một đôi
nhân tình, đừng ngắt lời em. T. Vâng
em nhận biết, em đọc được cả trong
mắt T, những sâu kín tình cảm của
tuổi mộng mơ của từ năm tháng qua
trong những lần đi dạo, và những
săn sóc cố ý triu mến T. đã dành
cho em. Gần hai năm qua, đủ để em
và T. hiểu nhau và đủ làm cho tình
cảm T. chuyển hướng sang một lối
rẽ đầy hoa màu hồng, phải không?

T. cũng đã biết, em là một cô bé
lạc lõng trong gia đình. Đối với những
người thân, em chỉ là một hành tinh
xa lạ xoay quanh vì luôn bất động trên
mọi mặt, với những người chung lớp
em chỉ nhìn họ là những người quen
chứ không thể là bạn, em xin một
cánh sao đêm lè loi trong bầu không
gian đời vô tận, tất cả niềm cô đơn
và hoài đó đã hiện lên đôi mắt em,
đôi mắt lúc nào cũng đầy nước chỉ
chực khóc nếu có ai gọi lên một
trong những nỗi buồn, và T. đã đến
với em từ hai khung cửa mở tâm hồn
đó, và em đã là bạn T. thật chân
thành truái. Em đã không mơ ước gì
hơn vì ước mơ sẽ xa tầm tay với khi
đặt vào đó sự hy vọng tuyệt đối. T.
thân, nếu cứ thế theo năm tháng thì
em đã không làm phiền T. hôm nay,
nếu vài tháng trước em đừng nhận
được một eglantine, đóa bạch tường
vì với những cánh mỏng phất phơ, và

nếu hôm qua T. đừng trao vào tay em một bó hồng nhung và nếu đừng nhìn em khác lạ. Em đã nghĩ suy và không thể lặng im. Một ngày nào T sẽ trách em nặng nề — thà rằng hôm nay — để T. còn đây đủ thì giờ thay đổi hay người quên.

T., em đã ra đi thuở áu thời hồn nhiên, những điệp khúc thần thoại đã xa lắc từ lâu, những nụ cười vô tư không còn vết tích và tiếng hát liu lo cũng đã không còn thì em đã có quyền nghĩ đến một sự đổi thay.

T. thân mến, hinh như đã có một lần em đã nghĩ đến điều đó, nhưng không hề mơ ước. Vì em muốn bơi lội trong tháng ngày bình yên hiện hữu, với T. với những gì đang có, em thấy đã là quá đủ với em nhỏ bé, không thể mất bớt đi hay thèm vào một sự gì, em đã có thể sống thật bình thản, đi bèn lè cuộc đời với dáng nhỏ nhoi thật thản nhiên thì sao T. lại muốn mặt hồ gọn sóng, sao lại muốn em biết thế nào là hoàng hôn tim buồn và hãi sợ nỗi cô đơn trong đêm, sao lại muốn giữa chúng ta có một sự e dè giấu giữ, và sao không nghĩ đến một khoảng không gian cách ngăn mai hậu vì có tình yêu đầu não không vương ít nhiều thương đau dang dở. Hoặc T. hoặc em rồi sẽ chẳng còn chỉ nhìn thấy cái đẹp của nhau, mà sẽ có những điều đôi khi vô lý làm chúng ta ghét nhau. Khi dấu chân tình bạn hữu bước đi và một gót nhón nhẹ nhàng của một tình cảm mới tìm đến và kết quả là một sự hòa đồng.

T. có lẽ em đã quá chủ quan ích kỷ, và tàn nhẫn trên tấm chân tình của T.? — Không, không bao giờ như thế, em đối với T. ra sao T. đã hiểu rồi nhưng em xin T. hãy chỉ xem em là người bạn thân,

hãy thương mến em như người thương người, như người trong nhé người, nhưng đừng bao giờ người yêu người. Đừng ngần em — T. hãy mãi mãi nhìn em khoan dung và chỉ cho em xin một ngày trong lòng T. còn con tim, T vẫn có quyền nghĩ đến một người, nhưng xin đừng là em, hãy để em kính trọng mến thương. Chúng ta như ngọn sóng và ghèn đá, sóng đậm vào đi thật gần gùi nhưng cũng thật xa không bao giờ gắn liền, cũng chẳng khi nào rời bỏ vĩnh viễn. Và em xin cảm ơn về tình quyến luyến của T. dành cho em. Hãy hiểu em T. nhé!

T. thân mến, em đã nói xong rồi đó, hết ý em rồi đó, T. hãy nghĩ suy và đã hiểu em chua, có phiền hà chí không?. Bây chừ T nói đi, đừng im lặng để em thấy T. đau khổ.

Không ngôn ngữ nào xa xót hơn ngôn ngữ lặng câm, T. một lần nữa xin hãy hiểu em, và đừng bỏ đi xin tình bằng hữu với em. Bạch tường vi hoa hồng nhung, tất cả đã héo rũ xác xơ trong ngắn tủ bỏ quên, chỉ còn lại, bây giờ, trên môi em màu đỏ một bó hoa hải đường, bó hoa rạng rỡ tượng trưng cho tình bạn vĩnh bền em tặng T.—T. nhận đi, nhận để em yên lòng rằng những lời hôm nay không làm T. rời xa em trong những năm tháng tương lai.

Nhớ nhé T. hãy chỉ là như người mến người với em.

Chiều xuống quá gần với đêm rồi, chúng ta chia tay thôi, qua một đêm nay, rồi tất cả sẽ như mộng mê mệt thu, nên mộng sẽ tan khi đêm hết, T. à, chúng tôi không giận em, T bắt tay em chừ. Vâng, cảm ơn T. em về nhé!. Bonne nuit.

truyện dài DUYÊN ANH

Ngồi ở cầu, buông thõng hai chân, nhìn xuống con ngòi để mong mờ dõi chút. Tiếng sáo diều lơ lửng trời xanh. Những chiếc lá trang xanh non.

Những con gọng vó cứ thích bơi ngược giòng. Và lá trang là chỗ nghỉ chân của những chú gọng vó dừng bước giang hồ. Đêm đêm, bất kể mùa xuân hay mùa hạ, mùa thu hay mùa đông đều có một người ngồi trên cầu chờ đợi một người. Cầu do đó, mang tên cầu Chờ. Cái tên thật lăng man. Lăng man như người quê hương, như người đã đặt tên cho chiếc cầu. Hắn người này là thi sĩ, là tác giả những vần ca dao bồng bế, óng ả.

— Minh ngồi giữa cầu, Khoa nhé !

— Lạnh chết.

— Đã có lạc rang.

Khoa không muốn ngồi. Nó muốn đi mãi, đi suốt đêm, đi hết những con đường làng. Để bàn tay nó nóng ran trên vai Liên.

— Khoa thích đi.

— Ngồi nghỉ chân một lát rồi đi.

Khoa đành chiều Liên. Hai đứa ngồi giữa cầu, ngồi giữa một nơi mộng ảo, ngồi trên phiến đá thần mà cả hai đều không biết. Họ chẳng là hồi tưởng mai sau. Cảnh tượng nào khác cảnh tượng trong chuyện thần tiên. Chiếc cầu. Giồng nước. Ánh trăng. Cơn gió. Cây cổ. Sương khuya. Nhạc đêm.

Sự im lặng và hơi thở của hai tâm hồn. Ao cảnh nào hơn ảo cảnh này? Ở ngay đây, trên chiếc cầu đá tầm thường của quê nhà, đã có. Hạnh phúc vốn đơn sơ. Không cần làm những chuyến đi xa tìm kiếm để trở về rã rời, mệt mỏi.

— Khoa à!

— Hở?

— Quê Khoa có nhiều tên hay ghê. Cầu Chò, quán Nghỉ, hồ Mơ.

— Còn bến Đợi nữa.

— Ở đâu.

— Miếu Vang đi lên đè Trà Lý. Bến đò sang Tiên Hưng đó. Lâu lâu mặt có người qua sông nên phải gọi đò bên kia sang. Đợi hàng giờ.

— Bến Đợi là bến đứng đợi đò. Ai đặt tên lạ nhỉ?

Bỗng liên hỏi :

— Khoa lạnh không?

Khoa ngược mắt nhìn trăng :

— Không.

— Sao lúc nãy sợ lạnh chết?

— Giờ hết rồi.

Liên bốc cho Khoa một dûm lạc rang :

— Ăn đi.

Khoa đỡ lấy. Hai đứa vê vỏ thổi phu'ròi bỏ vào miệng nhai ròn. Đến im lặng. Khoa nghe rõ tiếng súng đại bác từ Nam Định vọng sang. Tiếng súng, mấy hôm rày, Khoa đã nghe nói. Đến nay mới nghe thấy. Từ ngày thị xã Thái Bình tiêu thổ kháng chiến, giặc Pháp mới lướt qua một đêm, bắn chết vài anh bộ đội rồi cút ngay về Nam Định. Giặc sợ hãi dân Thái Bình. *Thái Bình là mồ chôn thực dân Pháp* cơ mà. Giặc sang ở lâu, sẽ bị tiêu diệt. Bọn Pháp giỏi cắn trộm thôi. Chưa chi đã rút vội. Tiếng súng vọng sang không làm ai nao núng. Đã quen rồi. Với lại Thái Bình cách Nam Định mấy chục cây số và con sông Hồng Hà. Khoa tin chắc giặc Pháp không thể chiếm Thái Bình. Hơn hai năm đóng quân ở Nam Định, Pháp vẫn chẳng dám dòm ngó Thái Bình. Hà Nội, Hải Phòng, Hải Dương, Kiến An, Hưng Yên, Hà Nam, Phủ Lý... Pháp đã chiếm gọn. Thế mà Pháp chỉ dám cho máy bay bù giờ bay cao tít tắp trên vùng trời Thái Bình. Thỉnh thoảng, giặc thả truyền đơn, nói phét : *Quỳnh Côi, Phụ Dực ra tro. Đống Năm, Trực Nội ăn no đòn* để dọa dẫm dân Thái Bình.

Khoa nhớ hôm trốn nhà theo bộ đội làm liên lạc viên, Vũ kéo Khoa ra vườn sau :

— Đêm nay anh đi.

— Đi đâu?

— Đánh nhau với tụi Pháp. Đại đội 4 đóng ở Thủ Tri, đêm nà

cũng vượt sông Hồng Hà qua Nam Định đột kích đồn giặc. Bộ đội ta quấy phá giặc ở Nam Định bắt nó bỏ mộng chiếm Thái Bình. Anh phải bảo vệ thị xã.

— Em trốn với.

— Đại đội 4 nhận một minh anh thỏi. Hai năm nữa anh đủ tuổi vào bộ đội. Nhất định giữ Thái Bình. Anh sợ bố và dì biết, ngăn cấm. Khoa giúp anh bả hai bộ quần áo vào cái bị, đến tối lén vắt ở gốc cây bàng. Anh đã hứa đi chiến đấu.

— Với ai?

— Lớn lên em sẽ hiểu.

— Chắc chắn giữ được Thái Bình chứ anh?

— Chắc chắn. Anh không còn phiêu lưu Cổng Đậu nữa. Tao không thích bị bố bắt về.

Khoa tin anh. Vói Khoa, mãi mãi Vũ là thần tượng. Vũ trốn nhà đi hai năm rồi. Hai năm, giặc Pháp chua chiếm nổi Thái Bình. Có lẽ, Vũ đã trở thành bộ đội, đêm đêm, vượt sông khuấy phá đồn giặc để Khoa ngồi trên cầu Chò với Liên.

— Liên có nghe thấy tiếng súng không?

— Không.

— Đạn đại bác đấy.

— Thế à? Liên chỉ nghe tiếng lạc rang nhai ròn. Ai rang lạc khéo quá? Vô tróc ngon ơ...

— Mẹ Khoa rang đó. Rang lạc chung với cát. Mẹ Khoa đỡ cả lạc lẩn cát nóng bỏng vào miệng vải, bảo Khoa đem ủ vào chăn bông. Lúc nào muốn ăn lấy cái sàng đãi cát.

— Liên cầm tay Khoa kéo Khoa đứng dậy:

— Đi lên cầu Định.

Khoa ngoan ngoãn theo ý của Liên. Hai đứa song song bước. Khoa không bá vai Liên như ban nãy. Tự nhiên Khoa ngượng ngập, sợ hãi. Nó thọc cả hai tay vào túi quần. Và cho sự ngượng ngập có chỗ trốn thoát, Khoa huyt sáo khúc hát hoài hương :

Nghêng nghêng giọng Dao luồn vè sông Cầm
Đưa bao buồn thèm vè nơi xa xăm

Thành Tô, Thành Tô

Nhịp sống tung bừng

Em nhớ bến đò quen

Nhớ bờ sông Lấp

Có bao nhiêu là thuyền

Liên hỏi :

— Bài gì buồn thế hở, Khoa?

Khoa rút tay khỏi túi, đưa lên kéo cổ áo trùm kín gáy :

- Nhớ Thành Tô *
- Khoa thuộc hết không ?
- Hết.
- Hát cho Liên nghe.

Khoa hát nhỏ đủ để giọng mình lọt vào tai con bé đi cạnh mình :

Quê hương ngàn dời lòng ta thương nhớ
Ma ôn chim lạc loài thành xưa khôn quên
Thành Tô, Thành Tô !
Thành Tô u huyền
Chiều thu rơi cảng lá vàng rơi
Làn mây thu theo gió chơi vời
Nhà anh xa khỏi lam mờ vương
Cùng chiều thu khiến xui lòng người sầu thương
Ngồi dăm nhìn bóng chiều êm
Dần dì trong tiếng lá rơi đầy thèm
Này em bé ơi cớ sao em buồn
Hay em chạnh lòng nhớ tôi quê hương
Nhớ quê hương nhớ quê hương...

Tiếng hát của Khoa tưởng chỉ một mình Liên nghe rõ, ai ngờ nó theo gió lan tỏa trên mặt nước, lướt trên mặt cỏ, luồn qua bụi cây.

- Thành Tô ở đâu hở, Khoa ?
- Hải Phòng.
- Làm Liên nhớ Hà hội. Khoa hát hay ba ché.
- Có anh Vũ thôi « ác mô ni ca », Liên sẽ khó.
- Anh Vũ nào ?
- Anh của Khoa. Anh ấy theo bộ đội rồi. Anh Vũ đã lên Hà Nội học.

Liên thôi hỏi. Con bé quàng tay đặt lên vai Khoa :

- Lạnh quá. Về đi.

Vai Khoa, bây giờ, là thỏi sắt lạnh được ấm lên bởi thỏi nam châm Liên. Và Khoa để mặc Liên dẫn mình trở lại khúc đường mình vừa đi qua. Đến con ngõ chia đôi hai lối, hai đứa dừng lại. Liên nói :

- Tối mai hết dạy học đấy nhé ! mẫn khóa rồi, Khoa thắng giải thi đua rồi.

Khoa ngó Liên :

- Nhưng Khoa vẫn đem lạc rang cho Liên.

Hai đứa chia tay. Liên mới bước vài bước, Khoa chợt nhớ :

— Đêm Khoa dẫn Liên về kéo gắp ma !

— Liên cười :

— Ủ nhỉ, suýt quên.

Liên đầy nhẹ cánh cổng, lách vào. Khoa đứng bâng khâng trước ngõ nhà Đường. Nó ngang đầu ngắm trăng qua khóm lá. Bắt đầu một nỗi nhớ nhung. Bưởi đã kết trái mà sao còn phảng phất mùi hoa. Hoa bưởi thơm. Đêm đã khuya lắm rồi.

10

Anh Lý đã sang Đống Narem mua bộ trống đồng. Hôm giao bộ trống cho nhì đồng thôn dưới, anh giao luôn cả quyền chỉ huy nhì đồng Tường An cho Khoa; Thắng Huệ không phản đối. Khoa đề nghị thôn dưới giữ trống nửa tháng, thôn trên nửa tháng và Huệ được đánh trống cái mỗi lần dự đại hội xã huyện. Huệ bèn thích Khoa ngay. Hai đứa trở thành bạn thân. Anh Lý lên Phú Thọ họp hành gì đó, vài tháng sau mới về. Nhì đồng Tường An ăn tết bằng bộ trống đồng. Tiếng trống nô nức của một thời trẻ đại, của một thời không có hai lần trong lịch sử. Suốt ngày, suốt đêm, nhì đồng tập họp tại sân đình đánh trống nghe trống. Tiếng trống thay tiếng pháo mừng xuân. Làng xóm rộn ràng lây với nỗi vui của trẻ nhỏ. Khoa dạy bạn bè tập trống. Nó hứa sẽ rủ bọn Đại Đồng đá bóng thi và đuổi bọn này khỏi ngôi chùa cũ của Tường An.

— Chúng mình phải tập trống ở chùa cũ làng mình.

Nhì đồng Tường An phấn khởi lắm. Chúng nó phục Khoa sát đất. Khoa hát hay, đàn hay, trống hay, kịch hay, trận giả hay, chiếm giải thi đua liên miên. Chúng nó hanh diện vì Khoa. Nhờ Khoa khuyến khích kiếm tiền gây quỹ nên Tường An đã sắm nổi bộ trống đồng. Khoa hanh diện vừa vừa thôi. Điều làm nó hanh diện nhất là những bà thím, bà bác, bà cô, bà dì của nó đã thoát nạn mù chữ từ các lớp học đáng nhớ đời đời ở từ đường họ Vũ. Học trò của Khoa biết đánh vần cả rồi. Nghỉ tết xong, ra giêng học thêm vài tháng, họ sẽ đọc được các truyện *Tống Trân Cúc Hoa*, *Phạm Tái Ngọc Hoa* và các tờ thông cáo. Họ hết bị lội bùn. Khoa không biết tương lai họ ra sao. Song, chắc chắn, một mai kháng chiến thành công, Khoa về thị xã, Liên về Hà Nội, Khoa và Liên viết thư thăm họ, họ sẽ đọc rành rẽ và sẽ cầm bút trả lời « thầy giáo, cô giáo » của họ năm xưa.

Niềm vui mới của Khoa, rộn rã hơn tiếng trống đồng là tình bạn thăm thiết giữa nó và Liên. Con Liên lạ ghê. Nó tản cư về Tường an sớm hơn Khoa mà nó chỉ chơi với « cu » Đường. Gần đây nó chơi thân với Khoa. « Cu » Đường mải mê tập kịch, đánh trống, Khoa phải thay nó đưa Liên về nhà mỗi tối Liên đi coi kịch. Có Liên, có lớp học, có bộ trống đồng, Khoa bỗng quên thị xã êm đềm. Đôi khi, Khoa quên cả Vũ. Khoa muốn sống mãi ở quê nhà, muốn suốt đời làm nhi đồng, muốn đêm nào cũng khoác vai Liên đi trên con đường đất tắm ướt ánh trăng, nghe tiếng thăm tình tự của gió và lá.

(Còn nữa)

* Của Tô Vũ, sẽ in trên Xuân Hồng Tuổi Ngọc đầy đủ nhạc và lời.

in một lần, một đời

NGHIÉM GIANG

Tôi không bao giờ quên được đôi mắt của G. Đôi mắt to ngơ ngác buồn dã mờ cho lòng tôi rộn rã bồi hồi. Ngẩn tim tôi mở tung ra để đón nhận một tình cảm mới, tràn đầy và ấm áp vô ngăn. Tôi biết, bắt đầu từ phút đó G đã nắm giữ linh hồn tôi. Những sớm mai G đứng chờ xe ở cổng nhà, dù trời mưa tầm tã tôi vẫn như một kẻ điên khùng, khoác áo mưa đứng bên đường nhìn G cho đến khi G lên xe. Rồi một ngày thật tình cờ tôi biết G học thêm sinh ngữ buổi trưa, tôi đã tìm đến trường, hỏi thăm và đóng học phí để được ngồi cùng lớp với G. Mặc dù chương trình học đó tôi đã học từ 2 năm trước. Những lần nhìn

G trò chuyện với gã con trai ngồi bên kề cận tôi đã túc điên người. Hắn là gì mà dám nói chuyện với G, gã con trai mặt trắng, môi đỏ như con gái tình đã là một «kẻ thù» của tôi. Tôi thấy G cười G lúc nào cũng có nụ buồn bã. Dần dần, vì học cùng lớp tôi đã làm quen được với G. Lần đầu tiên nói chuyện G đã làm tôi kinh ngạc. G nói toàn những lời bất cẩn đòi và xem tại con trai chúng tôi như cỏ rác. Một thoáng bất bình trong tôi những lời khen kiêu như thế mà lại được thốt rò từ đôi môi xinh xắn kia sao. Tôi có thật ít bạn bè, nếu không muốn nói là không có. Tôi ghét những phiền toái của đời sống, ghét những giả dối của lòng người, và vì thế mà tôi cô đơn. G đã nói như thế. Với tôi Tôi luôn luôn tìm cách gọi chuyện cho G nói, mà vô ích. Lần nào G đến viện cứ này nọ để lảng ra góc khác. G như thế, sống một đời khép kín với một tâm hồn đầy lăng mạn. Tôi ngai ngàng mỗi lần muốn mở lời cho G biết tình cảm của mình. Và tôi im lặng. Không nói. Tôi sợ cái vẻ trầm lặng và lãnh đạm của G. Thật như thế. G và cùng tể nhị trên tất cả mọi phương diện. Điều đó càng làm tôi quý G hơn. Đêm về tôi ngủ không yên, nhắm mắt lại thì hình bóng G lớn vờn trong đầu, mà mở mắt ra thì nhìn đâu cũng thấy G. Tôi nhớ từng dáng điệu, từng lời nói của G. Tôi mong cho chóng đến buổi học để được nhìn G, được gọi chuyện để nghe G nói. Giọng nói thật đặc biệt làm tôi tượng tư ghê gớm, êm và trong, vô cùng. Tình yêu nồng nàn và tha thiết của một đứa con trai với rời khỏi mái trường trung học, chập chững tập làm người lớn, là tôi, danh

cho G tất cả. Mỗi tình đó lớn dần theo sự thay đổi của G.

Không biết từ bao giờ G đã phá vỡ bức tường trầm lặng quanh mình để bước vào môi trường xô bồ của lớp người theo mới hôm nay. Mỗi lần đi, về G đều có người đưa đón, G cười đưa, G huýt sáo, G ca những bản nhạc nào loạn, G mặc quần ống rộng — mà tôi đã từng ghét cay ghét nồng — và tôi đã bàng hoàng, hoảng hốt khi gặp G cùng một đám con trai tóc dài, kỳ dị chất đồng trên một chiếc xe hơi kiêu nhỏ. Tôi cuống quýt, tôi đau lòng không biết làm sao để giữ được G. Tôi muốn nói cho G biết rằng, như thế là không được. Như thế là G đã giết tôi. Nhưng tôi lấy từ cách giãe nói, tôi không là gì của G hết, làm sao bây giờ? Một hôm sau buổi học thì trời mưa to, G không về, ra balcon nhìn xuống đường. Lạ thay, lúc đó G như trở về với con người cũ. Về buồn bã lại hiện đến, đôi mắt muộn phiền mờ to đong đầy những nỗi muộn phiền. Qua những giọt nước mưa, tôi thấy mái tóc G ướt đẫm, bàn tay G đưa ra đón những giọt nước từ trên cao đổ xuống. Tự dung tôi hỏi G có thích nghe tôi đàm không. G lặng đi một chút, vẫn nhìn xuống đường G hỏi nhẹ — còn có người đàm cho tôi nghe sao? — Tôi phảng sững sờ — nếu G muốn tôi sẽ đón cho G nghe suốt đời — G xoay người lại nhìn tôi, trời ơi, đôi mắt buồn nhìn thật lâu vào mắt tôi. Tôi nghe mình chết ngất vì đôi mắt đó — Lẽ ra anh đừng bao giờ đề nghị như thế, với tôi. Nhưng tôi sẽ nghe anh đàm, ngay bây giờ chứ? — Tôi vội vã — G đến nhà tôi nghe, mà trời mưa thế này... — G buông thõng — thì đã sao — G bước trước xuống thang, hai

chúng tôi đội mưa đi bộ một khoảng đường. Cũng may nhà tôi gần trường. Tôi còn nhớ tôi đã đàm cho G nghe những bản tình ca muôn đời của PD G đã khóc khi tôi dạo những nốt đầu tiên của bài Thương tình ca, tôi sợ những giọt nước mắt của G nên ngừng đàm nhìn G xót xa, G nói — xin lỗi anh, anh cứ tiếp tục — Rồi G hát theo tiếng đàm. Tôi miên man trong tiếng hát tuyệt vời của G. Tôi ngắn ngo nhìn nhau trời chiều đang ngả màu xám đen, G bảo đê G về. Tôi không giữ và cũng không đưa tiễn, vốn dĩ tôi rất sợ những cảnh chia tay dù chỉ là một cuộc chia tay ngắn ngủi — Tôi nhìn G nhòa nhạt sau làn mưa, tôi yêu dáng đi của G. vô cùng. Đầu hói cùi, tóc xõa và áo bay bay trong gió.

Hôm sau tôi chờ mãi cho đến lúc vào học G cũng không đến. Như thế. Suốt buổi học lòng tôi như nung nấu, đầu óc rối tung chỉ mong chóng đến giờ về. Vừa tan lớp tôi ào thật nhanh xuống thang lầu, phóng xe qua nhà G. cánh cổng xám đóng im im. Tôi vòng qua nhà G nhiều lượt vẫn không thấy tăm hơi. Tôi về nhà thử người lo sợ, tôi sợ một tai ương nào đó giáng xuống hạnh phúc — thầm lặng — của tôi. Đêm đó là một đêm dài và đen tối nhất. Sáng ra tôi đến nhà thằng bạn nhờ nó hỏi thăm dùm vì nó là anh họ của G. Tôi phải mất cho nó một chầu xin xé để đón một tin dữ dội — em bé mày nghỉ học rồi — G nghỉ học, thế là thôi, thế là tôi chết mất. Làm sao gặp được G đây, tôi thi không dám đến đến tự tiện sợ G buồn. Tôi nhờ thằng bạn nhắn G cho tôi gặp ở trường — Gặp G tôi đã nghẹn ngào — quả thật như thế — không

nói được gì cả. Cố thu hết can đảm tôi đưa G bức thư mà tôi đã viết đêm qua. G nói lẽ ra G không nhận nhưng vì trả ơn tôi đã đàn cho G nghe. G như thế kiêu ngạo quá đối mà sao tôi thương G vô cùng.

G đã gửi cho tôi một bức thư. Mà như tôi nghĩ—không làm lẩn — đó là một cú đấm tận tinh giáng thẳng vào mặt, làm tôi đau đớn. Nỗi đau kéo dài suốt kiếp. Như thế này. Bức thư của G.

Anh,

Cho đến bây giờ tôi vẫn chưa biết tên anh. Đó không phải là một sự vô tình như anh đã tưởng. Tôi nghĩ rằng, chúng ta mỗi người có một tên gọi là chỉ để khỏi nhầm lẫn với nhau. Mà như anh biết, cũng có vạn người trùng tên nhau nữa kia, phải không? Thế thì cái tên chẳng có nghĩa lý gì. Tôi không có thói quen hỏi tên những người tôi quen. Đề làm gì. Vì tôi đã đều gọi họ bằng những biệt danh do chính tôi đặt kia mà. Như tôi đã gọi anh là du mục vậy. Nghĩ coi, có phải anh đã sống như một kẻ du mục không. Cả ngày chỉ lang thang ngoài phố thôi. Có đúng không. Kẻ du mục ngần ngại của tôi. Của tôi chứ. Vì tôi gọi anh như thế mà. Giờ thì tôi vào đè dải. Không bao giờ tôi yêu anh đâu. Anh có nghĩ rằng tôi sẽ trả lời anh như thế không. Tôi không là của một ai hết. Tôi muốn tự do, tôi không thích làm một kẻ phục tùng. Đúng như thế đó. Mà anh biết tính tôi chứ, nó vô duyên chi lạ. Có những lúc tôi muốn làm nô tung thành phố, muốn mọi người mở cảng hai mắt ra mà nhìn, giương hai tai ra mà nghe.

Cũng có lúc tôi muốn đòi ~~đòi là~~ thân ốc khép kín, ngủ yên. ~~Mà~~ tôi ~~vẫn~~ yếu đuối, không thực hiện ~~được~~ ~~đòi~~ minh muối. Thành thử ra ~~tôi~~ ~~chưa~~ tất cả. Tại sao không? Tôi ~~vậy~~ ~~đã~~ yêu tôi làm gì? Nhưng dù ~~sao~~ ~~còn~~ cảm ơn anh buổi chiều hôm ~~nào~~ ~~đã~~ làm tôi khóc. ~~Đừng~~ quên tôi, nghe.

Như thế, bức thư đã làm ~~ta~~ ~~choáng~~ ~~váng~~ tôi hao hụt. Cảm giác ~~bị~~ ~~roi~~ vào một khoảng sâu đen ~~làm~~ ~~tôi~~ muối khóc. Bơ vơ rồi đó Gơi. Em ~~như~~ ~~thế~~, tôi mới yêu em chứ. Em ~~không~~ ~~giống~~ ~~mọi~~ ~~người~~ ~~con~~ ~~gái~~ ~~trên~~ ~~đời~~ ~~này~~. Em ~~như~~ ~~một~~ ~~ngọn~~ ~~đèn~~ ~~lè~~ ~~lo~~ ~~mí~~ ~~huyền~~ ~~diệu~~ ~~đã~~ ~~soi~~ ~~sáng~~ ~~tâm~~ ~~linh~~ ~~tôi~~. Tại sao em lại như thế hạnh phúc ~~chứ~~ ~~em~~ ~~ở~~ ~~đâu~~ G. Em mơ mộng em lẳng lặng ~~để~~ làm gì hở G.

Đau đớn, ngậm ngùi cho tôi. Mọi tình đầu đã là một mối tình tuyệt vọng. Ôi G giọng sông nhỏ của tôi em đang rưới ngọn nước hạnh phúc về nơi chốn nào. Có còn khóc khi nghe Thương tình ca nữa không em?

tuổi ngọc

In tại nhà in

NGUYỄN ĐÌNH VƯỢNG

38, Phạm Ngũ Lão — Saigon

giá bán

Một số 40d.

Ba tháng 480d.

Một năm 1920d.

TỔNG PHÁT HÀNH ĐỒNG NAI

270, Đề Thám — Saigon

NGỤY NGỮ

đêm trẻ dài

Là những người khách cuối cùng, khi chúng tôi vừa ra khỏi quán, cánh cửa gỗ lớn nặng nề mở hờ suốt ngày bên sau được khép lại ngay. Khúc hát sầu buồn dang lê thê nửa chừng bị tắt luôn theo ánh điện đỏ mù. Tiếng dép người chủ quán kéo lui tới nhẹ nhè, tiếng ghế bàn chuyền đổi, tiếng cửa, tiếng khóa động lách cách xa xôi. Rồi thôi. Chúng tôi nằm đứa, một gái bốn trai, đứng thu lại nhìn nhau, nhìn ra đằng trước. Nền trời bạc cũng lắc lơ trên những mái cao bên kia vùng bến xe lam váng ngắt thơ mộng, và đằng này ở vùng bến xe lớn, xe hàng xe tải chạy không kịp đường dài ghé ngủ đỡ qua đêm từ hồi chiều xế, đã sắp thành hàng lối vây che cả ngõ trống vắng mạn phô cũ. Đêm thượng tuần không trăng, sao thưa rải rác khắp trời và không khí vẫn còn trong suốt, chưa một váng sương mù. Chúng tôi mặc thêm áo khoác, đưa thuốc mời nhau, bắt diêm chum lại đốt hút. Những đốm lửa cháy phi phèo, những khuôn mặt nhòa tối. Ngọn neon gắn dưới tấm bảng hiệu trước hiên bắt lên hàng chữ kẻ màu nâu thẫm lớn nét, soi xuống năm chiếc bóng của năm đứa ôm tròn quanh chân.

Đưa giòn thêm vài câu thưa thải, hẹn đợi cửa, hẹn gặp lại ngày mai, xong, ba người bạn trai mang ba đốm thuốc, co ro đi qua bến xe, mất tăm vào khoảng bóng tối loang rộng đầu ngã tư phố chính. Trước hiên cửa khép chỉ còn tôi và Cơ. Tôi ở phố mới, chung nhà nhà thuê mướn với đám bạn trai và Cơ ở phố cũ, chung nhà với một người bạn gái; tôi đã rủ Cơ đi từ buổi trưa đến giờ và giờ phải đưa nàng về.

Chưa sương mù nhưng đêm đã ngả khuya, hơi lạnh trong gió càng lúc càng se đậm lại, gió càng hú càng lồng lộng hơn. Lạnh từ mặt đất lầm lì dần ên, từ trời cao sa trùm xuống, từ đồi núi dốc đèo chập chùng đà tăng và cây già quanh thị trấn tràn về sửa soạn mở lối cho những đợt sương mù trắng đặc tìm tới. Không bao lâu nữa, tất cả sẽ ngợp trắng hết. Đêm nay Cơ mặc chiếc áo trắng dài lấm chấm hoa nâu nhô, áo khoác nâu sậm, khăn quàng trắng, mái tóc thắt lỏa xòa quanh vai và tôi, không áo khoác, không khăn quàng, vốn vẹn chỉ một chiếc áo len cổ thấp và chiếc quần vải thô. Hai đứa đứng nán thêm lúc nữa rồi chậm chạp sánh vai nhau ra khỏi bờ biển lẩn vào bóng tối giữa hai hàng xe ngủ đỗ quay đầu vào nhau kẻ thành một lối hút dài dẫn đến cây xăng cuối bến.

Đi, không đứa nào nói nàng gì cả. Ngang qua cây xàng, tôi nhìn lên mặt đồng hồ tròn lớn treo sau khung kiếng rộng : 11 giờ 45.

- Khuya quá rồi nhỉ ?
- Chắc cũng cỡ 11 hoặc 12 giờ rồi.
- 12 kém 15.
- Sao anh biết ?

Tôi chỉ lui chiếc đồng hồ hai đứa vừa đi qua. Cơ ngoài nhìn lui theo ngón tay trỏ, nhìn quanh quanh dọc con đường, nụ cười thường trực tươi hiện rõ trên môi, đôi mắt tối thắm : khuya quá, không còn ai cả, anh...

— Em hình dung thử, giả như bây giờ hai đứa mình đang ở thành phố khác thì sẽ thế nào ?

- Thị sao anh ?

Tôi nói một hơi dài :

— Thị quân cảnh, cảnh sát, giấy căn cước, xe cây, nhà giam, quản lý chờ còn sao nữa.

Cơ cười khẽ, co vai lại.

- Có lẽ bởi ở đâu cũng vậy nên cả hai đứa mình mới tìm đến đây.
- Nhưng bây giờ em lại sắp bỏ anh.

Giọng Cơ thoảng dịu dàng :

— Bỏ đi đâu nào, em đã nói là em chỉ về đó một thời gian ngắn rồi sẽ trở lại ngay mà.

- Sao không thay thế thời gian về dưới bằng cách ở lại đây ?

— Em đã nói rồi...

— Nói gì để mai anh đi đánh điện cho mẹ.

— Thời anh.

Thời anh. Hết. Em đã nhất định về. Không còn một lý do gì để ở lại đây. Em phải về dưới đó, bởi mẹ muốn vậy, bảo vậy, và chắc chắn em sẽ xin mẹ trả lại đây với anh bởi em biết anh đang chờ; đừng nói nữa thế thôi. Hôm nay là đêm thứ ba, sắp sang ngày thứ tư, hai đứa còn thêm

một ngày thứ tư nữa và sáng mốt, thứ năm, Cơ sẽ lên xe ra đi xa khỏi phố này. Về lâu mãi đến bây giờ nàng vẫn chưa mua nhưng cái quyết định trở về với mẹ đã mạnh nha từ lâu, lờ mờ trải qua bao nhiêu ngày, đậm thầm dần, trùm vây hết tất cả các bày biện sau mấy giờ đồng chửi nghiêng nghiêng gọi về của mẹ và đã biến thành mấy giờ đồng chửi ẩn định giờ giấc trở về nàng viết lên tấm phiếu đánh điện để người nhà dưới đó ra ga đón. Mọi chuyện đã thế và không ai ngờ được trong khoảng thời gian còn lại đó, lúc điện tín đã đánh đi, Cơ chưa kịp về, tội tình cờ tim đến. Hai đứa gặp nhau, chụm đầu vào nhau. Tôi: đừng về nữa, hãy ở đây, hãy khất xin mẹ... Và Cơ: không được anh, em về rồi em sẽ lên ngay mà... thôi anh. Anh, em, về lên, không được có được. Cứ thế. Mấy câu đối thoại lặp lui lặp tới suốt mấy ngày hôm qua hôm kia và suốt cả chiều nay dọc các con đường hai đứa dắt nhau lang thang quanh mấy ngọn đồi nhiều cây ven hông thị trấn. Nói, có lúc hồ như tôi phải mang ra nói bởi chẳng biết có chuyện gì hơn, nói để không khí đỡ lạnh loáng, nói để nói, nói và lơ đãng nghe sự ngọt ngào trong tiếng nói của mình; có lúc tôi nói với sự thúc hối quay quắt, nói bởi không thể không nói được — như bây giờ chẳng hạn —. Và Cơ, như đã bao nhiêu lần khác nàng lại tỉnh táo nhắc đèn cái điệp khúc sau cùng : thôi anh.

Buổi chiều long rong dọc đồi về muộn, lúc ngồi trong quán ăn tối, tôi ăn, nhìn Cơ, nhủ thầm mình : đừng nhắc đến chuyện đó nữa. Thời gian, vui chung chẳng bao lâu, có ở thêm một tuần một tháng rồi cũng chẳng đến đâu, sự chia xa dù ngày mai ngày mốt không đến rồi một ngày nào đó chắc chắn cũng sẽ phải đến, có chung sống trọn đời bên nhau cho con đàn cháu đống rồi cũng chẳng tránh được ngày da mồi tóc bạc đứa này lom khom già nua đứng nhìn đứa kia lạnh lẽo mắt hút khỏi trán gian, không thể kêu vọng theo, chụp níu lại. Chắc chắn là thế. Tiếng còi tàu ngày xưa đã dạy tôi biết thế, cỏ cây, đá đất, mả mồ và bao nhiêu bóng dáng mặt mày vui tươi đi qua cuộc đời đã dạy tôi thế. Thì ra, đừng lôi kéo dài thêm nữa để một ngày sẽ gặp phải sự nhảm nản kinh hoàng. Hãy cho đầy từng phút hồng vui còn bên nhau. Không cần biết tới trưa ngày mốt phô xá sẽ ra sao, khi chia xa với đời sống mỗi đứa sẽ thế nào, giòng chửi nào sẽ viết với sự giả dối buồn cười, cơ nhả nhung cuồng dại nào sẽ bị dấu quên trong ngăn kéo. Không biết Cơ về rồi còn lên lại đây như lời hẹn nữa không hay sẽ theo chồng con, tách riêng một nẻo khác, lắc lơ xa ngoài thời con gái lòng đầy mong mỏi chơi ; giả dụ nàng lên, biết nàng lên có còn gặp tôi quanh quẩn đợi chờ trong thị trấn này với ngắn đó bạn bè quán xá bên lề cuộc chiến tranh vô tận hay đã mệt mùng đâu ở các lối xa... Không cần biết. Hãy mặc cho tất cả vậy. Hãy tìm điều nào vui để nói cho nhau vui và gạt bỏ tất cả điều nào buồn bã đi. Tôi nhủ thầm mình. Và tôi gạt bỏ mẩu truyện cũ, đưa giởn suốt bữa ăn, đứa giởn khi gặp mấy người bạn, đứa giởn lúc dắt nhau vào quán. Ở đó, trong căn quán cà phê quen thuộc bên hông đoạn đầu vùng lèn xe, nơi có mấy khung cửa sau mở nhìn ra hồ và cửa lớn trước mở nhìn ra phố chính, giữa lớp ánh sáng đỏ mờ âm âm tiếng ca nhạc, Cơ ngồi thu

mình trong góc tối, tôi ngồi cạnh Cơ, giữa nàng và ba người bạn, lơ đãng chuyện trò, chốc chốc nhìn nàng, nhớ đến câu chuyện tôi quen miệng mấy lần định nói và đã vội vã xóa lửng đi. Bởi câu chuyện đó, buổi chiều, lúc ngồi bên con suối sau đồi Cơ đã khóc và tôi đã bị thảng thốt rơi hổng vào trạng thái lạnh cóng cũ. Xóa đi. Xóa đi. Rồi bây giờ tôi lại nói. Thật tình tôi cũng chẳng biết sao nữa. Và, hình như vậy, hình như tôi cũng không hoàn toàn chủ hữu trong việc nói đó mà là đâu của một kẻ khác là những người vô danh khuất lẩn, qua miệng môi khuya khoắt, đã nói thay tôi. Phải không? Ý nghĩ thoảng dưng dậy những hình vóc không thể nhìn rõ, xua thức gai ốc dựng lên với cơn rùng mình trong tôi, và gai ốc lắng xuống cơn rùng mình tan theo mầu trời xa trên lưng phố đãng trước, tôi lại nói: Cơ, đừng về nữa, mai anh đánh điện...

— Có khó khăn gì đâu, cứ bảo mẹ rằng em đau, không về được.

— Không được anh ạ.

— Gi mà cứ không được có được. Mai anh đánh điện thế, chuyện gì tính sau.

Cơ vẫn nhẹ nhẹ lắc đầu.

— Không được. Em đã nói rằng bảo em đau rồi thế nào mẹ em cũng tìm lên ngay mà.

Xóa đi, quên hết và hàng giờ, tựa đề bù cho khoản lầm tránh đó, câu chuyện trở lại căng ra rõ rệt từng nét, xô tôi chạy sâu vào luân. Tôi cút xuống, lặng lẽ đem thuốc hút, cổ nặn óc tim ra một lý do để Cơ đem đổi mẹ. Nói rằng Cơ đau, nhất định mẹ nàng sẽ tìm lên. Hồi chiều trên đồi đó đã được nhắc đến, và ngoài điều đó hồ như hai đứa không thể tìm ra thêm một lý do nào nữa hết. Từ thời có trí nhớ đến bây giờ, năm 23 tuổi, được nuông chiều đủ thứ, Cơ chưa bao giờ đổi mẹ — đổi cha, đổi anh em, bạn bè : được, đã có ; còn đổi mẹ : nhất định không, em thấy vậy, em không thể đổi được — và bây giờ muốn đổi lại chẳng biết phải đổi thế nào. Tôi lắc đầu cười một mình. Cạnh tôi, Cơ vẫn im lìm chậm chậm bước đi.

Mặt nhựa trải rộng ra ở vùng cuối bến xe. Ánh điện từ cây xàng hắt tới, hai chiếc bóng của hai đứa vể ra hai nét đèn mờ và bốn bàn chân đều bước tới, hai nét đèn mờ nhòa nhoẹt dần, khuất hẳn dưới ánh đèn vàng úa của trụ điện lè loi đứng chèn vênh bên lưng dốc nghiêng xuôi. Lưng dốc thấp, cổ hoang mọc quanh chân trụ, mặt nhựa chia ra năm lối đi : ba lối quanh dần về vùng phố mới bên sau, một lối bọc xuống bờ hồ, một lối nối vào cầu trảng dẫn vào phố cũ. Tất cả năm lối đường thênh thang tối ngút không còn một dáng người. Ở đó, chúng tôi đứng lại. Hai chiếc bóng của hai đứa khuất hẳn, tạt lui dần sau, bây giờ đang hiện ra đèn đậm trên mặt nhựa, nghiêng lệch bên chân ngay dưới ngọn đèn, dần hắt lên đám cổ hoang. Gió se se thổi mãi, tiếng máy điện u u kinh niên, mặt hồ căng ra mê man tối quánh dưới chân dốc. Chẳng tìm được điều nào cho Cơ khả dĩ lấy làm lý do đổi mẹ, chẳng để ý vì sao tôi lại nôn nao quay quắt tim kiếm kéo níu Cơ ở lại đây như thế ; và dưới ngọn đèn soi, bên đám cổ hoang xanh ròn ròn gió khuya

với hai chiếc bóng, mặt hồ tối, với những ngả đường không người, tôi nắm bàn tay Cơ, bắt gặp nụ cười thường trực trên môi mắt nàng, chợt hiện ra, như một kẻ ngủ say ngỡ ngàng thức dậy theo tiếng mưa khuya ngang ngoài cửa : chúng tôi đang giữa lòng đêm, giữa mùa đông, trong khí hậu hàn giá của câu chuyện người bạn vừa kể hồi nay. Phải không.

Bốn tách cà phê cho tôi, hai người bạn và Cơ, một ly trà nóng sau cùng cho người bạn đến trễ. Quán quen, những mặt tường vôi trắng trống trơn, tiếng ca nhạc từ máy đặt sau quầy âm âm vắng ra suốt đêm ngày. Nhạc thời trang, nhạc tiền chiến, nhạc ngoại quốc, nhạc ngoại quốc được viết thêm hoặc được dịch sang lời Việt. Hàng chục thứ, hàng trăm hàng ngàn khúc liên tu nối dính vào nhau, hàng trăm hàng ngàn ca sĩ nam nữ lày nhảy kề lề những mồi tinh sầu muộn, những nhớ nhung hẹn hò từ kiếp này sang kiếp kia, những đêm không ngủ, những ngày không ăn, những bóng hình lờ mờ ẩn hiện xa ngoài tầm kinh tế chính trị, những kẻ không sản xuất, không sinh đẻ. Tất cả, bao nhiêu hình vóc tiết tấu đó nhòa lẩn vào nhau kết lại, thành một khối mờ thâm với ánh đèn và bàn ghế thưa vắng, lung quầy quay che, quen thuộc như những tách nước, những đồng tiền, chailly hết mọi xúc cảm của đám trai gái thị dân khúc nhạc nào viết rồi cũng giống nhau, chẳng còn gai được một rung động nào hết. Và tối nay, giữa những khúc hát lày ngày kè lè đó, chợt xuất hiện một khúc nhạc mới. Âm thanh tầm thường, quê kệch lời hát cũng vậy, chẳng có gì hay lạ ngoài việc đánh trúng tâm cảm chung của cả một thế hệ thanh niên đang trùy lá khùng khiếp này, thêm vào đó là giọng hát đau đớn của một nữ ca sĩ mới nổi tiếng ; và chúng tôi, tâm đorda, đang tuổi trẻ trội nỗi, với cuộc chiến tranh, cả năm đều cùng ngồi im lặng, trong số chỉ có người bạn vào sau cùng là đã nghe đến lần thứ hai.

Tầm thường, đánh trúng tâm cảm chung : lời hát kẽ nỗi lòng của một người vợ trẻ ngày khóc lóc đi nhận xác chồng ở mặt trận cao nguyên. Nhận xác chồng, nhận xác anh, thời cuồng si, thời linh hồn, lén lút giữa nến chong ấm mờ mà tưởng... Khúc hát dứt, tiếng đàn dạo rẽ rà nỗi dài thêm chút nữa rồi thoi cuồn băng tiếp tục chuyền sang cái khúc khác, những giọng hát tàn lão, những nỗi lòng tưởng tiếc phiền muộn khác. Cả năm đứa chúng tôi vẫn ngồi im lặng. Quanh quanh trong phố này đến từ nhiều nẻo riêng, gặp nhau qua bao nhiêu ngày tháng ăn uống chung quán, ở chung cửa nhà, thật tình chúng tôi không còn gì để nói cho nhau nghe, về những chuyện nói được cũng như vẫn không cách nào để nói những chuyện không thể nói hết. Sự im lặng lèn loảng có lúc kéo dài cả nửa giờ giữa những đứa ngồi vây lại sát gần bên nhau. Bây giờ vẫn sự im lặng đó, và một người bạn không dừng tảng hảng lấy giọng nhắc đến một câu chuyện có nội dung tương tự như lời bài vừa kẽ dứt mà anh ta bảo là thương tâm, đã xảy ra tại một làng lân cận lèn què anh ở ngoài kia. Chuyện xảy ra thời anh ta còn nhỏ, lúc cuộc kháng chiến chống Pháp sắp dứt, anh ta nói rằng anh ta không tận mắt thấy, vì sự kiện không dám đến nhìn, nhưng hầu hết dân làng, kể cả những người

thân của anh ta, đều đã thấy, tất cả đều mô tả lại giống y như nhau. Đó là chuyện một cặp vợ chồng trẻ, người chồng nguyên là trai thôn quê, nhà cửa đình khép kín, không được gửi lên tỉnh học, học chưa thành tài anh ta lại mang một cô bạn học cùng lớp ở tỉnh về giới thiệu với cha mẹ; hai gia đình đều từ chối: nhà gái muốn kén con rể có sẵn nghề nghiệp, chức tước, nhà trai đã đính ước dâu trước cho con; mặc, hai người vẫn tìm cách chung sống. Gia đình chống đối, họ thầm lén dắt nhau đến một thành phố khác cho đến khi sinh con đầu lòng xong mới trở về. Không còn cách nào hơn, hai gia đình chấp nhận.

Cùng lúc cuộc chiến bắt đầu bùng lớn. Người chồng vào lính, người vợ bồng con lên lèn về với hai gia đình và những chuyến thăm chồng. Mấy tháng sau, tin máu me đến: người chồng chết theo tàu trúng minh, xác được đưa về gia đình. Buổi sáng xác về, buổi chiều mả mồ an táng xong xuôi, bà con lối xóm người chồng và gia đình người vợ ở thành phố về sự kiện trở vào lòng người vợ ôm con ngồi lại đốt lửa cho chồng một lúc nữa rồi cũng được dìu vào theo. Đến khuya, lúc cả làng xóm đang say ngủ, người vợ một mình trở dậy mặc nguyên áo quần đại tang bồng con trở ra bãi tha ma tìm mộ chồng, ôm mộ chồng ngồi khóc kẽm giữa đêm rồi bới mộ lên ôm lấy xác chồng, nằm chết với chồng luôn. Câu chuyện hết.

Hai người bạn cười, hỏi thêm vài câu ngắn. Tôi và Cơ cùng lơ đãng nhìn, nghe họ nói, nhìn nhau, không đứa nào nói năng gì cả. Cũng vợ chồng trẻ, cũng tha thiết yêu nhau, thêm vài ba trắc trở nhỏ nhặt để làm tăng thêm nồng độ tha thiết đó, rồi cũng chồng chết trong chiến tranh, vợ khóc lóc bới mồ ôm xác chết theo. Đại khái thế. Ít nhất tôi đã nghe đã đọc vài lần đâu đó, qua những người quen, những người đồng hành trên các chuyến xe đò, những bài ở nhật báo, tuần báo. Không nhớ rõ ở đâu, bao giờ, nhưng chắc chắn là tôi đã có nghe có biết đến và một điều chắc chắn không kém là với những lần nghe hay đọc thấy gi đó tuyệt đối tôi không xúc động chút nào cả bởi ngay nội dung câu chuyện còn chứa sẵn một số sự kiện quá đỗi lệch lạc, vô lý đến đỗi quá khôi hài mà chẳng cần tinh ý người ta cũng thấy ngay: cuộc xêng đêu cho người vợ bởi mộ tìm xác chồng, ôm chồng nằm khóc làm sao có thể chết theo được... Vô lý, không xúc động được và tôi cười, quên bẵng ngay. Thế đó. Nhưng tối nay, trái lại hẳn. Như hai người bạn nghe, như người kể, như Cơ, tôi không cách nào tin được bởi câu chuyện vẫn nguyên vẹn ngần đó tính chất vô lý, quái đản và mù mờ của nó; những sự xúc động tựa hồ một làn sóng từ hoang vắng khuất lấp vừa nghe gọi đúng tên vùng nôn nao tràn lên, vượt hết cả mọi giới hạn kiểm soát. Những nét vô lý nhòa hết, lấn vào không gian mông lung trong câu chuyện và đêm đang mông lung quanh chỗ ngồi, trên mặt mày từng đứa quanh tôi, tạo thành một tấm phông thăm thẳm mịt mù cho hai bộ áo quần tang chế khâm liệm in rõ lên. Hai bộ áo quần, hai người, một nam một nữ, bốn cánh tay ôm chặt lấy nhau với lòng si dại, bất động nằm trên bãi tha ma hoang lạnh, dưới nền trời thiêng thu, trước cánh cửa vĩnh

cửu, như một câu trả lời gọn ngắn, đầy đủ, tuyệt vời và đau đớn nhất cho tất cả mọi câu hỏi đâu từ thời nhân loại mới xuất hiện trên trần gian, khi con người vừa ý thức được sự phù du mảnh mai mang trong da thịt lê loi di động giữa vô thủy vô chung, đến bây giờ còn lan man qua các sách vở kinh kê, trong thi ca, văn chương, sau điện thờ. Nhòa phai hết, mất hút luôn, không còn một đường nét vô lý nào nữa cả. Bốn phương天堂 thanh tịnh dưới nền trời bạc mờ trăng sao và hai bộ áo quần, tang sô là một chấm trăng sáng rõ muôn đời. Tôi ngồi, cúi xuống, bắt gặp mắt mình đang đăm đăm hướng nhìn vào cái chấm trăng xa vời đó. Tôi im lặng mỉm cười với mình và ngừng lên khi nghe Cơ hỏi người bạn kể chuyện:

— Còn đứa nhỏ thì sao, bông gì, nó sao, anh?
— Tôi cũng không rõ nữa.

Người bạn kể chuyện lắc đầu đáp khẽ. Hai người bạn kia lại cười: họ vừa nghe thêm một chi tiết vô lý. Và tôi, nhìn người bạn kể chuyện, nhìn Cơ lơ đãng nhìn lên những vòng bóng tối loang rộng trên mặt tường đằng trước: tôi đang thấy hình ảnh đứa bé cũng mặc áo quần đại tang đang ngoe đồng dây rất gần cái chấm sáng rõ đó. Ô, còn đứa con nhỏ nữa. Chàng về, sinh ký tử qui, thiếp một theo mây và đã theo mây, còn con thơ ở lại làm sao đây suốt một cuộc đời trăm năm lấy ai nuôi nấng?

Với câu trả lời gọn ngắn tuyệt vời, và cái chấm sáng trăng chung của hai vợ chồng trẻ, cánh cửa vĩnh cửu vừa dịu dàng khép lại, càng lúc, bao nhiêu cánh cửa chung quanh cũng dịu dàng khép lại theo. Không còn gì hết những kinh tế, chính trị, tôn giáo, chiến tranh. Tất cả bị xô đi, xóa loãng hết. Nhưng, cũng cùng lúc đó, người ta quên bẵng mất một cánh cửa khác vừa ngỡ ngàng mở thoát ra: tương lai của đứa bé mồ côi cha mẹ giữa cuộc chiến tranh càng lúc càng tăng mức độ kinh hoàng. Người bạn kể chuyện có nhắc đến đứa bé nhưng không để ý, như hai người bạn kia, như tôi và Cơ: bây giờ nó sao? Câu hỏi không được trả lời thỏa đáng. Và hết. Hết câu chuyện, hết những câu hỏi thêm, những câu hát phiền muộn vẫn man bất tận, chúng tôi im lặng một lúc lâu với những điệu thuốc cháy lặp lòe, mãi đến lúc Cơ cầm ví lừng vẫy vào quầy trả tiền, trở ra. Rồi vài ba mẩu chuyện vở vẫn khác dưới mái hiên quán, những điệu thuốc đốt thêm, chia tay. Con xúc động tan lảng, người lảng đi, lập lòe tim vào hàng hè sa sổ hình ảnh quên quên nhớ nhớ và đã thẳng thốt thức nhanh dậy. Hai bộ áo quần tang sô bất động trên bãi tha ma khuya trong lời kể và hai chiếc bóng song song vẽ dài trên mặt hoang rợn gió. Và còn đứa con, còn ngày mốt sắp tới, còn tôi, còn tiếng tôi âm vang trên sân ga xưa.

— Thôi, ở lại đi Cơ, ở thêm vài ba hôm nữa đã.

Tôi nói, bóp chặt bàn tay Cơ, cơn nôn nao cuồng quýt vô bùng trong lòng ngực, và hình như Cơ cũng mơ hồ nghe thấy điều đó, nàng ngược nhìn tôi mắt trong đèn lặng lẽ, nụ cười se khít lại, đầu lắc nhắc:

— Không được đâu anh.

(Xem tiếp trang 63)

ngàn ngại

Trong giàn hoa có con chim nho nhỏ
Bay vào hiên chuyền những bước chân thưa

Đường nhà em ướt đẫm dấu mưa
khuaya

Dầm giọt nắng vờn sương trên lá cỏ

Sáng hôm ấy hình như em mở cửa
Gió ngoài kia len lén lướt vào trong
Em có nghiêng đầu cho tóc rối tung
Để hơi lạnh làm xanh xao gò má ?

Em có nhìn theo cánh mây kẽ ngõ
Rủ mưa trôi về rặng núi xa mù ?

Có khi nào em mơ một mùa thu
Con ngỗng trắng bay ngang trời hú
hắt...

Sao nỗi đê mê thu vương đầy mắt
Cho chân anh ngại ngài trước hiên

nha
Cho nhớ nhung dần chuyền đến xót
xa

Rồi anh lại quay đi và chẳng nói

Những bước chân reo âm thầm trên

sồi
Như tay em chưa cầm lấy tay anh

Nên con sẻ buồn vội vã bay quanh
Cánh hoa đỏ trên giàn buồng vội vã...

VŨ HUY PHAN

dấu xưa

đã ước đã mơ đã rất nhiều
rạng ngời khi ánh mắt tin yêu
nhìn nhau không nói mà như nói
bước cũng ngập ngừng. Chao luyến
lưu !

bay giờ ngày xa cách

saو mãi vẫn là những đợi chờ
người về trong một thoáng xa mò
đã đầy trán lấm trên ngày tháng
một chút hương thừa của giấc xưa

và những giọt mưa lá cây

khi gió khẽ rung vẩy tháng ngày
thoảng về trong suốt giọt mưa bay
oi ! xa xôi quá màu xanh áo
bỗng ước được là đôi cánh bay

BƯỚM NHỎ

nhớ

Tặng Hiền

Đêm mưa buồn phố vắng
Từng giọt rơi vào lòng
Mắt em về như mộng
Trong hồn tôi khốn cùng

Đêm mưa buồn cửa khép
Tôi nhớ người thiết tha
Tháng ngày qua rất đẹp
Kỷ niệm hồng nở hoa

Con chim nào trở giấc
Trên lá vàng thu rơi
Mưa dài đêm mù mịt
Khơi hồn buồn chơi voi

Đêm mưa buồn phố vắng
Từng giọt rơi vào hồn
Dáng em về như mộng
Trong tôi buồn nhớ nhung...

TẠ VĂN SĨ

các em học ở nông lâm súc

và buổi sáng, các em đi học
Mùa áo nâu pha đất dìu hiền
Trong guốc cũ dìu dàng chân ngọc
Các em cười nói rất hồn nhiên

Có nhiều khi hồn vang ước vọng
Vì ngờ đời như những bài thơ
Các em còn rất nhiều mơ mộng
Bầu biết thời gian rất tinh cờ

Gửi ra chơi, các em thực tập
Bàn tay ngà vun xới, rau, khoai
Trong những áo màu êm như đất
Tôi thấy tôi như kẻ lạc loài

Các em cũng buồn như phố vắng
Khi thấy trời mây tỏa sắc vàng
Trong dấu ngày mơ hú hắt nắng
Hồn cũng buồn như máu rượu vang

TRẦN VĂN CAN

yêu dấu

Có về qua cửa chợ
Nhân giúp ta dội cầu
Cùng mẹ già quang gánh
Rằng ta sẽ lại về sau

Có về qua bến đỗ
Một chuyến xe và người phu
Nói lại người — Ta hứa
Sẽ chém chỉ sách đèn

Có về qua trường cũ
Gặp thầy bạn năm xưa
(Dưới hàng cây dương lá ngọn)
Rằng ta nhớ không vừa

Có về qua ô cửa nhỏ
Một khung nhà rất quen
Nói lại người trong đó
Còn xõa tóc chờ ta

PHẠM NGUYỄN ĐÁN

tình ca mùa thu

Tôi có một mùa thu
Tặng cho em

Tôi chỉ xin em như con bướm vàng
Hãy bay về cho tôi những giọt nắng
Tôi sẽ van trời lùa mây vào tóc em
Nhưng tôi phải trở về
Giữa thiên đàng ngà ngọc

Em yêu dấu,
Vườn mắt biếc của em mà buồn
Thi linh hồn tôi sẽ phải khóc
Và chết giữa mùa thu

Em yêu dấu,
Em hãy tặng cho tôi những chiếc lá
vàng

Để mùa thu trong đời tôi khờ dại
Tôi sẽ quỳ
Xin tặng cho em linh hồn tôi mới lớn

NGUYỄN THƯƠNG HOÀI

buổi sáng mùa đông

Dưới hàng bông bưởi trắng
Còn ngậm sương tàn đông
Bé là chim buồi sáng
Bay qua hót ngọt ngàn.

giàn hoa liễu yếu

Mấy chùm hoa liễu yếu
Hồng tươi như nắng xuân
Gió qua là yêu điệu
Cùng nhau múa ngoài sân.

khi em cười

Em dưới giàn hoa giấy
Cười một nụ hữu tình
Ta bên này cửa sổ
Mở cánh lòng hai bên.

HÀN NHÂN

như viên uội trắng

TÔI NGỎI ĐÂY, TRONG MỘT GÓC NHỎ CỦA KÝ ƯC
đang mở ngăn kéo mà tôi đã cần thận xếp từng kỷ niệm
thuở còn làm thơ yêu H ra đếm lại, đếm lại một cách mờ
hở. Hình như trí nhớ đã phản bội tôi, tôi không còn nhớ
răng tinh yêu minh đã dừng lại ở con số mấy, ở chặng
đường nào trong đời. Tôi đang cố gắng nhớ lại từng con
đường ít ai đi qua, từng quán nước, từng buổi tiệc
hop mặt bạn bè mà hai đứa ngồi đối diện nói tiếng yêu
bằng mắt và nói tiếng thương bằng cách quay mặt. Thời
gian đó, với những ý nghĩ bị thiệt thòi một cách khiêm
tốn, tôi đã tham lam sống hết với những ngày không có
mặt trời, treo hành phúc mình lơ lửng giữa hạnh
phúc của kẻ khác, đánh đổi nụ cười minh để có những
ngày vui. Bên H, tôi không còn sống xa lạ với chính
mình, Bên H tôi đã cởi bỏ chiếc áo ra ngoài đời mất hút,
tim về một khoảng trống đã bị bỏ quên trong tuổi thơ
dại, ngồi lại và ca hát. Ở đó, con suối mùa xuân đã
ngừng chảy, tôi vẫn mẫn nhặt từng viên cuội trăng đem
cất vào lòng, những viên cuội như từng kỷ niệm mà bây
giờ nhìn lại muốn khóc. Ở đó, mùa xuân đã dài từng
cơn nắng và vòm cây già tro trọi lá mùa đông, một lần
đôi chân tôi ngập ngừng khờ dại, những bước chân cuồng
quýt bên người. Tình yêu bao giờ cũng bắt đầu bằng nụ
cười và chấm dứt bằng nước mắt, nụ văn sĩ thời danh
Nguyễn thi Hoàng viết đúng ghê H nhỉ? Một lần, lần đầu
tiên của tuổi vừa biết yêu, chữ yêu đúng nghĩa của nó
tình đầu đời tôi đã nghiêng hẳn về H; vào đời nhau
trong một buổi chiều, mà từ trong cửa kính một đôi lần
tôi bắt gặp H ngồi bất động ở bàn học, đôi đồng tử với
những tinh anh hướng về một phía: đời tôi. Một buổi
chiều, một buổi chiều không nhang khói, muôn phiền.
Tôi đứng trên cuộc tình và nhìn lại đời mình dưới chân
H, ôi cuộc tình với những bể bỏng ngày xưa sao mà có
khoảng cách, khoảng cách quá dài đủ để tôi không nhớ
bết những vụn vặt, nhỏ mọn bắt gặp trong đời sống. Hơi
làm sao trả lại cho nhau những lần quý hàng giờ trong
nhà nguyện, làm sao cho tôi thấy lại rằng dưới bóng của
hạnh phúc có những hố thẳm, mà những kẻ muôn có
hạnh phúc hoàn toàn phải bắc chiếc thang từ hố thẳm đi
lên. Không có H, làm sao cho tôi biết lại rằng sự phủ
nhận chỉ là một lối ngụy biện giả tạo, vô ích. Không, H
tôi không quên những kỷ niệm đó, chiếc áo phai hương
nhưng còn đọng lại cuộc tình như một thánh tích, tôi rủ
lại chiếc nón che chiếc bóng hạnh phúc màu xanh dưới
đó tôi và H vẫn còn là của nhau. Ha, chiều nay trời mưa,
những giọt mưa không nặng hạt và trời không mấy lạnh
bên ngoài. Hãy để cho tôi được khóc lại một lần, một
lần nữa thôi, lần cuối cùng, những giọt nước mắt thay
cho lời cảm tạ, cảm tạ cuộc tình buồn, cảm tạ H, cảm
tạ H muôn đời.

HOÀNG NHŨ MI

RỒI THÌ NHỮNG NGÀY THÁNG CÒN LẠI CHỈ LÀ MỘT
chuỗi ngày dài buồn bởi đớn đau. Hát hiu làm sao những
hạt mưa rơi buồn thiu cho ánh nắng treo trên ngọn lá
võ vàng. Thời gian nào có nghĩa gì nữa, tựa một giọt
mưa tan — một chút nắng nhạt nhòa. Anh đến rồi đi —
như hoa nở lại tàn — chỉ còn em với nhớ nhung chất
ngát — u sầu đếm bước một ngày hai buổi đến trường.
Vẫn ngậm tăm nghe nỗi buồn rùng rít — nỗi buồn tưởng
sẽ ngâm ngùi dai dẳng như cơn mưa mùa đông. Những
giọt nước mắt tủi buồn vẫn âm thầm đầy mi mắt. Em đã
chết lặng người — sững sờ té tái xót xa vô cùng — anh
đã nói em không là gì của anh cả. Ôi! thật mỉa mai —
ù nhỉ — em đã là gì của anh đâu mà mơ ước viễn vông
Lợi nhỉ. Vậy mà em vẫn cứ tưởng ít ra trong anh em
cũng chiếm một vị trí dù là một chỗ ngồi co ro thật nhỏ
nhoi — cô đơn — cô đơn như một bó hoa dại cuối vườn.
— Phải chăng ở anh em chỉ là một vết bụi mờ — anh
xóa vết bụi đi không một chút ngại ngùng. Anh vẫn vô
tinh như hàng cây bên đường. Anh làm sao hiểu được
nỗi mong ngóng chờ đợi từng cánh thư — những dòng
chữ mến thương sẽ như một dòng suối mang những hạt
nước trong lành tươi mát đến cho cỏ cây héo úa. Khi
anh hiện trong tim bé nhỏ — Lòng đã rộn ràng những
lần đổi diện — Anh như một ngọn gió mon man cho hơi
thở ngọt ngào — Tự đó em đã ướm mơ bằng những áng
mây hồng — Bằng tờ trời óng mướt — Bằng những giọt
sương óng ánh ban mai — Và em đã thật khờ dại khi
cho rằng tất cả sẽ là một bài thơ thật đẹp. Còn gì mà
mơ mộng nữa đâu lưu luyến làm sao ánh nắng hong buồn
ngọn gió mùa thu. Anh còn nhớ chăng con đường vắng
lặng trên chiếc P.C đỏ choáng anh đưa em về — với em
vẫn là một cái gì khó quên vô cùng. Bây giờ hương yêu
chỉ còn là mây gió — Mộng mơ là một khối ngọc đau thương.
những tầng mây buồn vẫn lang thang trong khói óc ngu
ngơ. Biết tỏ cùng ai nỗi mơ đầu đời — có chăng như
tiếng hát: « gió chiều thầm vương báo nhớ nhung — người
yêu thoảng qua trong giấc mộng — vui nguồn sống mơ
những ngày mong chờ trách ai dành tâm hững hờ — Mỗi
tình đắn Xuân ai thấu chăug...» Nhũng đám mây hồng sẽ
thoảng qua bóng cửa sổ bay theo gió —Nhưng mãi mãi
— hoài hoài và muôn đời anh cũng là một vết mực khó
phai trong tim em Anh à.

NGA ĐÌNH

một đóa hồng buồm

truyện dài MUƯƠNG MÁN

Nàng đã bàng khuâng tóm cổ chúng tôi gọi là đề làm kỷ vật gửi ngài, lòng nàng gói ghém vào lòng chúng tôi, ngài đã cảm động đón nhận chúng tôi với nụ cười hở 32 cái răng của ngài ra, thế mà, giờ đây ngài định coi chúng tôi như kẻ thù, chúng tôi phẫn nộ và đả đảo ngài».

Quân cùi gầm mặt thẹn thùng. Người chứng sầu chót, cuốn sổ «những bài thơ riêng một mình Thoan đọc» hùng dũng đứng lên cao giọng ngâm nga.

Khi bé tới mùa thu vừa mở
Những cành rụng nhánh lạnh lá mừng
Hoa sầu riêng cùi xuống sầu chung
Âu yếm quá mắt ai dài dại

Không cổ tích mà như thần thoại
Mỗi bước đi một lớp sóng lòng
Sóng dâng cao đồ xuống lòng anh
Thành âm nhạc muôn ngàn giai điệu

Bé đã tới mềm chân cổ yếu
Cổ họng cao và mắt chim to
Tóc xòe nghiêng tự liễu bên hồ
Không cần trăng hồn anh cũng sáng

Mười bảy tuổi hình như duyên dáng
Rồi một hôm chợt biết soi gương
Rồi một hôm bắt gặp mình buồn
Giận mờ ước sao đầy quá thế

Giận chim hót lảm lời vẫn vẻ
Giận ai kia vẩy mực xuống tho

Đề chữ run lòng giấy phượng mờ
Đọc không thấy tuổi tên nhân loại.

Thiên đường nào mà không xa ngoại
Ước mơ nào chẳng đẹp như Tiên
Hãy lên đường gió đã đưa tin
Cứ bước tới cười tươi bé ạ !

Bé thấy không mặt trời oai quá
Và mặt trăng say ngất men nồng
Lên đường thôi bé hãy sang sông
Cửa mùa thu lòng anh vừa mở

Khi bé tới trên cành tuổi nhỏ
Vội vàng đem mấy đóa hồng thơm
Chân trời anh chảy rộng một nguồn
Mênh mông gió và mênh mông nắng

Nắng trải vàng trên đồi xa vắng
Nắng đưa tay ngoắc với gọi mời
Anh nằm nghe rừng trồ lá vui
Thèm làm khói tan trời ảo diệu

Đàn tắt tiếng nhường lời bé nói
Cỏ im hơi nồng mượt tay cầm
Quà tặng nhau một chút bàng khuâng
Vừa đủ ấm cho lòng thỏ thẻ

Khi bé tới, nhớ không bé đã ?
Mang theo nhiều hương của ngàn khơi
Và rất nhiều hoa của ngàn sao
Đem vây kín hồn anh bỏ ngỏ.

Thời con gái trớp nồng mùi nhớ
Mai lớn lên sẽ chín muồi thương
Mai lớn lên chẳng có thiên đường
Cứ giữ mãi son hồng bé nhé !

Mười bảy tuổi mắt hiền ngoan quá
Tóc không dài, không ngắn, rất nhung
Môi cắn ngọt tiếng hát đầu lòng
Nghe tim non cựa mình khe khẽ

Sợ mộng vỡ nên ôm nhẹ nhẹ
Chưa bước đi đã rất phiêu bồng
Chưa cầm tay chưa kịp nói nồng
Đã muốn chết như loài hoa đại

Anh muốn bé từ nay mãi mãi
Như chim kia hót mãi không ngừng

Như đồi kia khoác mải màu xanh
Và mải mẩn vẫn còn mười bảy

Mười bảy tuổi mắt tròn hau hau
Đầu mắt nhìn có chút xa xăm
Đầu nhìn nghiêng một triệu đường cong
Vẫn thấy được lòng anh: đường thẳng

Tiếng ngân nga chấm dứt. Cuốn sổ ghi «những bài thơ riêng mình Thoan đọc» khẽ đắng hắng rồi chậm rãi:

«Thưa công chúa Bướm trắng, bài thơ cô nương vừa nghe mang tựa đề «nhạc thu» của ngài tiều vương thi sồi này. Đó là bài mở đầu cho tập «những bài thơ riêng một mình Thoan đọc». Vâng, ngài chỉ muốn làm thơ riêng cho người yêu ngài đọc thôi. Vừa rồi nghe tôi ngâm qua chắc ngài ứ hép máu mồm. Ngài đã tốn kém khá nhiều thi giờ để chụp bắt cảm hứng săn đuổi ý tú, tinh luyện yêu thương thành những lời đẹp ý nồng, bì hục chép vào lòng tôi, mỗi lần ngài gặp người yêu ngài lén đưa tôi cho nàng đọc, thế mà, chao ơi vừa rồi ngài cũng tính cho tôi cùng lũ bạn bè dễ thương của tôi «mò tôm» đưới đáy hồ thủy tạ. Nhân danh sự cao cả tuyệt vời sáng láng của thần KỶ NIỆM và thần THO' tôi đại diện bạn bè tôi trân trọng kính cầu công chúa Bướm trắng xin cho chúng tôi được ở lại vương quốc của người để ngày đêm vui với dun đế cây cỏ mặt trời mặt trăng còn hơn về với con người phụ bạc nó. Ý của công chúa ra ràng?»

Công chúa Bướm trắng cười một nụ rực rỡ:

— Ta rất hân hoan đón nhận các người ở lại.

Quân giận dữ đưa tay phản đối:

— Không, các ngươi không thấy ta đã hối hận rồi à? Hãy về với ta, ta sẽ cưng chiều các ngươi trọng đòi ta.

Cuốn sổ ghi thơ cười mỉa mai.

— Về với ngài? Hừ, về với ngài để rồi một ngày đẹp trời mờ đó ngài giận người yêu ngài, giận cái cô Thoan ấy, ngài lại ném chúng tôi cho «mò tôm» nữa à? Hôm nay ngài định ném xuống hồ Thủy Tạ, mai mốt ngài nồi hứng ném chúng tôi xuống hồ Tịnh Tâm hoặc xuống sông Hương thì rango? Nhất định chúng tôi ở lại, bao giờ có người yêu của ngài cùng tôi đón chúng tôi mới về.

Quân tiu nghỉu, Quân thiết tha nhìn công chúa Bướm trắng. Công chúa Bướm trắng vỗ về:

— Thôi ngài buồn mà chi, rầu mà chi, hãy tạm để những kỷ niệm ở lại với vương quốc em dường như ngài chưa nguôi cơn giận đối với người yêu ngài. Hãy trở lại đây với nàng và Em hy vọng ngày đó hai người cùng mang theo một vòng hoa hạnh phúc.

Nắp chiếc hộp thiếc đóng lại và công chúa Bướm trắng biến mất, Quân thức dậy.

Nay giờ lá úa vàng rơi xuống mìn Quân rất nhiều, Quân như đang nằm dưới mồ chôn của lá, Quân bàng hoàng quơ tay tìm chiếc hộp thiếc, nó vẫn ngoan ngoãn nằm trên ngực Quân. Quân ôm chặt nó vào ngực. Giấc mơ vừa qua thật đẹp và cũng thật là kinh hoàng, Quân dụi mắt trông lên. Kỳ lạ chua! Một con Bướm trắng đậu trên cành cây ngay trước mặt Quân, Bướm trắng vụt bay đi và, Quân đứng lên.

Quân nuin chiếc hộp thiếc, bây giờ Quân thấy nó mặc một vě linh thiêng nào đó. Quân mở nắp hộp, các kỷ vật còn nguyên, không thiếu thứ nào. Có nên bỏ chiếc hộp ni ở lại đây không?

Quân rờn rợn ngó lại «phiên tòa» trong giấc mơ. Ý kiến của công chúa Bướm trắng thật hay. Hãy để lại chiếc hộp ở đây, hết giận lây nhau ta sẽ rủ Thoan cùng tới đêm về. Ô, diệu kế, diệu kế, hay lắm hay lắm! Ta sẽ kẽ lại giấc mơ tuyệt vời ni cho nhỏ Thoan nghe, chắc Thoan cảm động lắm lắm. Nhưng liệu Thoan đã hết giận ta chua? Quân lắc đầu, Quân mỉm cười rồi Quân cầm chiếc hộp leo lên cây cổ thụ đặt nó nằm gọn trong cái họng thật kín đáo. Từ trên cây Quân ngó xuống; Quân âu yếm nhìn xuống chiếc xe đẹp và nghĩ đến đoạn đường trở về. Nắng mènh mông chiều.

bốn

Lớp học là cái lồng vừa, không to không nhỏ. Cái lồng có cửa sổ và cửa ra vào mở toang. Cái lồng nhốt gần 50 con chim thanh niên thiếu nữ cùng một ông thầy trung niên. Lớp học của Thoan.

Hai giờ học cuối của buổi sáng. Hai giờ quốc văn.

Đã qua những khắc giấy sôi động lúc đầu. Những khuôn mặt đầm chiêu cùi xuống những trang giấy trắng: ý tưởng đang được vận dụng ra đầu ngọn bút vật lộn với chữ nghĩa. Lũ học trò hậu sinh đang soi sáng phẩm bình ý tình gói ghém trong bài thơ của một thi sĩ tiền bối, thuộc thế hệ ông cha.

Thoan cắn bút nhíu đói mày nguyệt khuyết. Hơn 50 phút rồi mới chỉ được cái nhập đề, tờ giấy nháp chằng chít nét gạch xóa nhẵn ngó phát mệt mắt, mệt tim. Cái nhập đề, còn thân bài và khúc kết luận nằm tận đâu đâu, ở thế giới viễn mờ nào đó xa vời quá Thoan gọi mãi chưa về.

Thoan nhíu mày, không phải Thoan đang suy nghĩ, cũng chẳng phải Thoan đang rinh chờ phép lạ giúp Thoan đủ chữ đủ ý để dàn trải lên mặt giấy. Thoan nhíu mày cắn răng để đòn áp một cơn đau.

Thoan đau bụng. Những cơn đau từng chập cuộn lêu như chuột rúc, Thoan ước ao được nằm dài trên ghế ôm bụng lăn qua lại chắc dễ chịu hơn. Thoan cố không kêu, Thoan nuốt tiếng kêu xuống bụng cho ở chung với cơn đau dưới đó. Thoan muốn úa nước mắt khóc thật lực một trận cho đỡ ức. Ở nhà không đau, đến lớp lại đau, đau chí mô mà nguy hiểm tặc lẻo!

Thoan khẽ liếc xéo sang Quyên. Quyên đang mải mê chép bài luận của nó từ giấy nháp vào giấy thi, ngó bộ say mê của hắn Thoan phát thèm. Dưới ngòi bút của Quyên chữ nối dòng bờ, ý tưởng nối đuôi nhau trườn thật trơn ru như thể mặt giấy có bôi mỡ. Thoan hoa mắt tối óc vì đau, quên cả việc mấy bữa nay hai đứa giận lây nhau (giận lây vì Thoan nhất định không nói cho Quyên biết lý do Thoan giận *chẳng*) Thoan sẽ hích cùi chỏ vào sườn Quyên.

— Quyên ơi, tau đau bụng.

Dường như Thoan nói nhỏ quá Quyên không nghe nên con nhỏ chỉ «hứ» tiếng nhẹ rồi tiếp tục công việc của nó. Thoan ngỡ Quyên còn ngoan cố Thoan nín thinh. Bên trái Thoan là vách tường, là cửa sổ, chẳng lẽ Thoan lại hích cùi chỏ vào bức tường và kêu «Tường ơi tau đau quá (?). Thoan tra nước mắt tức ứ gan nghẹn phổi. Thoan ước cái lớp học này không dừng biển thành sa mạc hoặc bãi biển mông quanh đê. Thoan được há miệng thật to và hét : Trời ơi ! Hết Trời ơi cho đỡ tức đỡ đau.

Lớp học yên lặng như tờ. Trên bức gỗ thầy Mẫn cúi xuống cuốn sách dày cộm : kiểng cận trễ trên sống mũi vẻ ngái ngủ nghiêm chỉnh.

Viết xong một đoạn ưng ý, Quyên liếm môi thở ra một hơi nhẹ nhõm. Quyên hốt hoảng lúc chợt quay sang bắt gặp đôi mắt ướt nước và khuôn mặt tái ngoét của Thoan. Quyên kêu nhỏ :

— Răng rứa, cái chi rứa Thoan ?

— Tau đau bụng.

Thoan cúi đầu cố nén cơn đau vừa cuộn lên. Quyên đứng dậy ra khỏi ngòi lèn xin phép thầy Mẫu đưa Thoan về.

Ra khỏi lớp với đôi chân nặng, trí nặng, lòng nặng Thoan khóc nấc, tiếng khóc cố nén muôn vỗ tung lồng ngực nhỏ. Thoan khóc, không phải vì cơn đau mà vì cảm động trước sự săn sóc nhanh nhẹn triu mến bao la của Quyên. Lúc bước xuống cầu thang, Thoan bóp chặt tay Quyên.

Mi trở lui làm bài đi, tau về một mình được rồi.

Quyên lắc đầu nguýt :

Bộ còn giận tau à ?

— Không, hết rồi.

— Thiệt hí ?

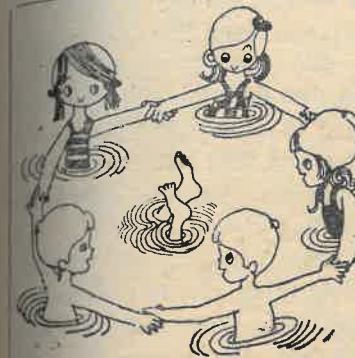
— Thiệt chớ.

Thoan mỉm cười, nụ cười mềm và ngọt ngào tựa chuỗi bá hương Quyên nũng nịu.

— Không, mi hết giận rồi tau cũng cứ về với mi, mi đang đau mà, gắng lết ra tới đường tau gọi xích lô.

Ra tới đường, Quyên ngoác roi rit, kêu roi rit. Ông phu xích lô đang ngủ gật dưới gốc dương liễu với chiếc xe của ông ta tỉnh dậy gấp gáp đun xe tới.

(Còn nữa)

một chút hương cho biển con chim trốn tuyêt

Tôi ngồi tựa lưng vào một gốc cây. Trời mưa phún rất nhẹ nhưng cũng đủ để thấy màu nước biển xám hắn đi và cho những con sóng mạnh vỗ vào bờ. Thỉnh thoảng gió làm dạt làn mưa, từ xa trông lại, tựa như khói thuốc được phả mạnh. Dăm cánh buồm trắng nhạt nhòa, buồm rầu trời đi càng lúc càng xa. Tôi nghĩ lan man về những dự định dở dang trong đời, và ước mơ ngoài tầm tay với, như một chuyến đi xa nào đó vẫn hoài ám ảnh, mà rồi có lẽ sẽ chẳng bao giờ tôi thực hiện được. Nỗi buồn chợt òa vỡ không ngờ. Tôi nhìn đầm đầm về phía trước và nghe nước mắt mình rơi hờ trên má.

Biển thường gợi cho tôi sự xúc động, thêm vào đó một chút xót xa. Có lẽ Biển tự thân mang ý nghĩa của sự bao la, của cuộc đời giang hồ, một con đường dẫn dắt ta đến một bến bờ xa lắc, đến vùng đồi núi có bãi cỏ xanh lá, cho ta những buổi chiều lắng nghe bước chân mình gõ nhẹ trên đường dưới hai hàng cây cao im bóng; cho ta ngồi lặng nhìn dòng sông loang loáng ánh trăng mà được thảm thía nỗi buồn hoài hương: Để mỗi lần nhìn một khung cảnh im lặng và nên thơ như thế qua màn ảnh, qua vài tập chí ngoại quốc tôi vô tình dở đến, hay nghe một bản nhạc ca ngợi viễn du... lòng tôi lại thấy nôn nao, thấy thức giấc bao cảm giác thèm đi.

Nhớ lần tôi theo một phái đoàn đi chúc mừng Noel ở C.L. Buổi sáng mùa Đông thật lạnh và mưa lâm râm, Chiếc xe chạy từ từ dọc theo con đường gần biển. Vài ba con tàu neo bến đợi. Lòng tôi chợt buốt như có ai vò tinh chạm vào một chỗ đau trên người. Đến khi nói chuyện cùng cô y tá người Mỹ, tôi hỏi cô có bao giờ nhìn biển ở đây và mong một chuyến trở về không cô ta mỉm cười, tôi về nước bằng máy bay, tôi mới thấy rõ được sự ngắn của mình buổi sáng hôm ấy. Suốt trên đường về, cũng như tiếp theo những ngày sau, tôi nhớ mãi cảnh biển trong mưa và buồn.

Và làm sao tôi quên được một chuyến đi khác cách đây độ hai năm, trong dịp tham gia công tác hè ở R. một đảo nhỏ cách thành phố tôi ngay lúc bấy giờ khoảng nửa giờ bay. Nỗi vui sướng như đọng lại trên bước chân tôi qua những con đường xa lạ, và chắc tôi không có dịp đi vào lần thứ hai. Buổi chiều khi công tác xong, tôi có thể rủ Chung và Nhã dạo loanh quanh trên bờ biển hay ngồi ở các cồn cát gần rặng phi lao. Vài mẩu chuyện tản phào trôi qua. Rồi yên lặng. Mỗi đứa tim về những ý nghĩ riêng của mình. Tôi nhìn về bãi biển và xa hơn. Biển êm á và xanh (xanh vì màu trời xanh hay vì biển sâu?) Từng đợt sóng vỗ vào ghềnh đá trắng xóa. Gió lao xao qua tóc, qua lá cây, tiếng cười nói của các người bạn cùng đoàn đang tắm ngoài xa thoang thoảng cùng tiếng gió. Không khí ấy thật dễ thương, tôi tưởng chừng như mình đang ở một nơi nào rất xa, và muốn dừng bao giờ trở về thành phố nữa. Tôi lắng nghe những nét ý miên man chảy vào hồn; chỉ ráo thoáng qua, mơ hồ hình ảnh của người bạn thân nơi xa. Lúc ấy cũng như những khi ngồi trên một hòn đá cao, hay trên những con đường làng vắng, hai bên đồng ruộng bát ngát trong các lần đi chơi ngoài trời. Nhìn đám mây, cánh chim tung bay trong khung trời rộng, tôi thấy hình như có sự hòa hợp giữa cái tĩnh và động của ngoại vật, của chính bản thân. Tôi muốn quên bao ý suy, ước lệ của đời sống và ước ao được tan mình vào không gian bao la kia. Đêm cuối cùng ở R chúng tôi đã nếm một ít « hương vị giang hồ » (như chút hạnh phúc vừa chớm nụ trong tôi). Cả đoàn trải tant trên khoanh đất rộng gần bến, đợi chuyến trở về bằng thuyền máy sáng sớm ngày sau. Tôi và Chung ngồi dựa vào cái cột của trạm kiểm soát hải thuyền. Trời không trăng, chỉ đầy sao. Chung bảo giá chỉ đêm nay dài mãi. Tuy thế lát sau, Chung tựa vào tôi ngủ lúc nào không hay. (Có lẽ hắn mệt, vì chiều đó chúng tôi phải đi bộ gần tám cây số mới đến bến). Đêm tối mông mèn. Gió nhiều và thời mạnh làm tôi rét run. Tiếng sóng đều đặn tạo nên một âm thanh gọi buồn. Tôi nhớ bản nhạc « come back to Sorrento » mà dàn nhạc hòa tấu đã tạo được âm thanh giống tiếng sóng như thế này, diễn tả con tàu của người phiêu lảng trên đường trở về quê nhà, thật tuyệt diệu. Tôi bật đèn pin viết vài hàng cho người bạn. Quân ơi, vẫn hoài hoài mong đợi được sống một đời sống khác trong một nơi xa rất xa. Tiếng harmonica của Ph. vang lại bài Reverie nhìn lên vùng sao lấp lánh, có muôn vàn sao lấp ló, có ai run trong xa mờ...

Thôi ngủ yên đi giấc mộng giang hồ của ta. Bởi mãi mãi ta chỉ là người đứng trên nầy bờ, tiếc nuối nhìn con tàu rẽ sóng ra khơi. Ôi giấc mơ qua, mộng đời phiêu lảng giang hồ...

Nguyên tác : VACANCES ROMAINES của IAN HUNTER
và WILLIAM WYLER • Bản việt văn : HOÀNG HẢI THỦY

Công Chúa phải đi thăm những nơi đông người phải tới những chỗ người ta sống. Vì Ông Sứ Thần chịu trách nhiệm về chương trình thăm viếng của Công Chúa đại diện Hoàng Gia ở nước này nên mọi việc ở đây đều tiến theo ý ông ta.

Buổi sáng ngày đầu tiên của cuộc công du, Công Chúa Anne tới thăm Trường Võ Bị Quốc Gia. Những chàng sinh viên sĩ quan ở trường này đều trẻ tuổi, nhiều chàng chỉ hơn vị quốc khách tới thăm trường hai, ba tuổi, nhưng Anne thấy họ cứng và xa sôi như những người bằng cát bận quân phục. Họ đứng nghiêm như những bức tượng và Anne biết chắc rằng họ không đón nàng đó nhưng nhiều người không nhìn rõ mặt nàng, nàng vừa đi khỏi trường họ đã quên nàng ngay để chú tâm vào việc học tập của họ. Với họ, nàng chỉ là một vị khách trong số cả trăm vị khách thường tới thăm trường. Mỗi lần có khách tới như thế, các sinh viên sĩ quan lại phải chuẩn bị chào đón và nhiều chàng có thể bị phạt vì chuẩn bị không được chu đáo enough ý những người có quyền phạt họ.

Công Chúa Anne đứng trên khán đài duyệt cuộc diễn binh của sinh viên sĩ quan bên dưới. Khi duyệt binh, dù người ta có là thượng khách, người ta cũng phải đứng. Anne đã quen đứng duyệt binh nên nàng không thấy mỏi chân, nàng chỉ thấy không hứng thú. Tuy nhiên nụ cười tươi như vô hồn vẫn nở đều trên làn môi nàng suốt thời gian nàng đứng trên khán đài cao nhìn xuống đoàn quân đi bên dưới trong tiếng kèn đồng, trống trận nổi theo nhịp quân hành. Những chàng sĩ quan bồng súng nhịp bước trong ánh nắng bên dưới trang phục thật đẹp mắt và nhiều màu sắc: mũ vải trắng tinh, áo nỉ đỏ, ngũ vai xanh, quần trắng có nẹp đỏ, giày trắng tinh. Nàng nghĩ để thực hiện cuộc diễn hành này, người ta đã phải chuẩn bị vất vả từ mấy ngày trước. Nhưng người diễn hành không ai chú ý đến vị thượng khách đã làm họ vất vả và vị thượng khách cũng chẳng xúc động mấy may vì cách đi đều bước và những bộ quân phục nhiều màu của đoàn người diễn hành. Vị thượng khách nghĩ tới cuộc sống đang nhộn nhịp của thành phố xa lì ngoài kia. Tại sao tới đây có trường võ bị người ta cũng đưa nàng đến thăm? Tại sao người ta không để cho nàng đi thăm những khu buôn bán đông đúc cư như khu chợ lớn chẳng hạn? Muốn thắt chặt tình thân hữu giao hai dân tộc như người ta thường nói, người phải để nàng tự do đi thăm dân chúng này mới phải chứ? Những câu hỏi tương tự vẫn được nàng tự đặt ra từ ngày đầu của cuộc công du này, nhưng nàng vẫn không tìm được câu trả lời thỏa đáng.

Buổi chiều công chúa Anne tới thăm trụ sở Quốc Hội. Ở đây một phiên họp khoáng đại của Lưỡng Viện. Hạ Viện và Thượng Viện, được nhóm họp chào đón quốc khách. Tới đây trước những ông già đầu bạc và những cặp kính trắng, Công Chúa Anne đã được dặn dò kỹ là đừng cười, nàng phải tươi nhưng nhất thiết là không cười, nàng phải nghiêm trang, nghiêm nhưng không buồn nang phải khoan thai, từ tốn nhưng không quá chậm chạp. Vì nàng đã thuộc lòng những thủ tục nghi lễ khi đi thăm Quốc Hội trước : lúc nào được ngồi lúc nào phải vỗ tay và vỗ tay làm sao v.v. Nàng làm tất cả những động tác đó như một cái máy. Hơn bao giờ hết nàng cảm thấy cuộc sống lả và hứng thú đang diễn ra ngoài khung cảnh trang nghiêm này. Ngồi đó nhìn những mái tóc bạc trên những bộ mặt nhiều nếp nhăn với những cặp kính trắng trang điểm, nàng nghĩ rằng cứ phải gần những người nhiều tuổi và đạo mạo như những vị này chắc chắn nàng phải già đi trước tuổi.

Từ Trụ Sở Quốc Hội ra, Công Chúa Anne tới thăm xã giao Phu Nhân Quốc Trưởng. Vị Đệ Nhất Phu Nhân già gần gấp ba tuổi vì Quốc Khách. Vì vị Quốc Khách còn trẻ, người ta có nhã ý là tuyển một số phụ nữ trẻ tuổi tại dinh Quốc Trưởng để giúp Đệ Nhất Phu Nhân tiếp khách. Nhưng người trẻ tuổi nhất trong số phụ nữ này cũng gần ba mươi tuổi, họ cũng chẳng có đề tài gì để nói với khách.

Cuộc tiếp tân long trọng nhất được tổ chức vào buổi tối. Một dạ tiệc có khiêu vũ được thực hiện ở Dinh Quốc Khách do Quốc Trưởng chủ tọa để

chào mừng quốc khách. Đây là cuộc tiếp xúc quan trọng nhất trong chương trình viếng thăm quốc gia này của Công Chúa. Anne thành công hay thất bại là do dạ yến dạ vũ này quyết định. Chín giờ tối dạ yến khai mạc nhưng vào lúc bảy giờ bà Bá Tước Vereberg đã sửa soạn gần như xong hoàn toàn cho Anne. Một vị gọi là chuyên viên thẩm mỹ được mời tới Tòa Đại Sứ để phụ trách việc trang điểm cho Công Chúa. Mái tóc dài và mượt của Anne được chải xén lên để già vương miện. Bộ y phục màu trắng của nàng được đeo sẵn. Và tuy đã có quyết định trước từ khi còn ở nước nhà về số nữ trang mà Công Chúa sẽ mang khi có dạ vũ, đến phút cuối cùng bà Bá Tước còn thảo luận với Ông Đại Tướng về sự lựa chọn nữ trang cho Công Chúa. Tất cả những việc chuẩn bị này được thực hiện trong một bầu không khí cực kỳ庄重 nghiêm, Anne có cảm tưởng như tương lai cuộc bang giao giữa nước sang và nước này tùy thuộc cả vào kiểu tóc nàng chải đêm nay, bộ y phục sang trọng và những món nữ trang nàng mang. Bà Bá Tước đăm chiêu kiểm soát từng chi tiết một và chỉ sau khi trang điểm xong Anne mặc bộ y phục sang trọng đủ các món nữ trang cần thiết, Bà Vereberg mới tỏ vẻ yên tâm thấy nàng thật diễm lệ.

Và đêm nay, Anne cũng hài lòng khi thấy nàng trong gương.

Khi nàng công chúa trẻ tuổi tươi như một bông hoa vừa hé nở xuất hiện trong phòng khách tiết, tiếng rì rào ca ngợi nỗi lèn như một làn sóng chào đón nàng. Nàng vịn tay ông Sứ thần. Miệng mỉm cười, đôi mắt long lanh và đầu hơi cúi xuống chào đáp lễ tân khách thanh lịch. Tất cả mọi người có mặt tối đó đều đã biết rằng công chúa Anne xinh đẹp và trẻ, tuy chưa từng gặp nàng nhưng họ đều đã có dịp nhìn thấy hình nàng trên các tờ nhật báo, nhưng ít người có thể tưởng tượng rằng nàng lại đẹp và trẻ, có vẻ đẹp như thế. Nàng là người đẹp hơn trong hình, và ở đời có ít người như nàng lại đẹp hơn trong hình như nàng.

Nàng công chúa như không cảm biết sự ca ngợi, thản phục ấy. Sau từng cái cúi chào chung nhẹ nhàng khi mới bước vào phòng khách tiết, dừng ngưng đầu cao — trên mái tóc nàng nằm ngay ngắn chiếc vương miện những hạt kim cương chiếu sáng — nàng đi khoan thai tới bức gỗ ở cuối phòng. Tuy dáng điệu nàng khoan thai, từ tốn nhưng sự thật là nàng đang nhanh, nàng mỗi chân và nàng có thể đánh đổi một cách dễ dàng tất cả những vương miện quý báu nhất lấy quyền được ngồi tự do như tất cả mọi người. Nhưng lúc này chưa phải là lúc nàng có thể ngồi.

Nàng còn phải đứng đó chịu đựng làn sóng tấn công của những người được trình diện nàng. Với họ, nàng là một sinh vật khác lạ gọi sự kỳ. Giữa thế kỷ này, công chúa là một cái gì thật hiếm có. Cả đời người thi giao được có một nàng công chúa chân chính nên người ta phải nhìn kỹ, ngắm cho仔细. Một nàng công chúa trong xã hội này cũng lạ và như bộ xương của một con dí vật thời tiền sử được cất giữ trong viện tang.

Tuy nhiên Anne vẫn giữ được vẻ tươi tắn và nụ cười trên làn môi hồng mịn. Nàng đã quen chịu đựng những cuộc trình diện như thế này và nàng vẫn giữ được sự tự chủ. Nàng nhớ lại tiếng chào hỏi của những quốc gi bạn mà nàng đã được nhân viên ban nghỉ lễ của Hoàng Gia dạy thuộc lòng. Nàng chú ý tới lời giới thiệu tên tuổi, chức tước của những vị tân khách chào lại cho đúng :

— Guten..Abend..Good evening.. Bon soir..

Lạy Chúa : Đông khách quá. Cuộc trình diện này sẽ kéo dài lê thê đến bao giờ mới chấm dứt đây ? Những ông khách, bà khách lịch sự này sẽ cúi chào trước mặt nàng đến ngày tận thế chăng ? Đúng đó cho vài người cúi rạp là một cực hình, nhất là khi người được cung kính chào lại mệt mỏi. Cuộc trình diện dài dằng dặc này với Anne có cái màu sắc mơ hồ và đáng sợ của những cơn ác mộng. Quanh nàng người ta không còn là người nữa, người ta như những làn sóng bao vây nàng, không cho nàng thoát đi.

Nếu đôi giày escarpin của nàng đừng chặt quá, đừng xiết mấy ngón chân nhỏ bé của nàng chặt đến thế. Khi nghĩ đến đôi giày chặt và cảm giác đau chân, Anne bỗng thấy cảm giác đó tăng trưởng mạnh làm nàng chấn không nổi. Gấu áo nàng dài che kín hai chân, tại sao nàng không tìm cách tựa giày ra, chỉ cần tựa được chiếc giày bên chân trái thôi, trong ít phút chờ đợi ? Không ai có thể biết công chúa tựa giày để chào khách. Anne nhẹ nhàng một chân lên và nàng tựa được chiếc giày bên chân trái ra. Lần đầu tiên nàng thở nhẹ một tiếng thở dài khoái lạc và làn môi nàng nở nụ cười khoái thật sự. Đây là lần thứ nhất trong ngày, nàng cười chân thành và sung sướng.

Nhưng cảm giác thoải mái của Anne không lâu dài. Vừa tựa được chiếc giày bó chân ra và đứng thoải mái được vài phút nàng đã thấy sốt chân không chịu được trình diện thừa thót. Cuộc trình diện sắp chấm dứt rồi, nàng lại phải tra giày vào chân và lại phải chịu đựng trong không biết bao nhiêu giờ, là phút nữa cái cảm giác khổ sở, nhức nhối của những ngón chân bị bó chặt. Và... tai hại thay, nàng quơ bàn chân tự do để tìm cái gông của nó là chiếc giày và không thấy nó đâu cả. Lạ chưa kia ?? Nàng vừa mới tựa giày đây mà, nàng chưa từng bước đi nửa bước, làm sao nó vắng đi được ! Nàng bậm môi và việc đứng một chân trên chiếc giày cao gót còn chân kia mải quơ tròn tim chiếc giày thứ hai làm cho Anne nghiêng người suýt ngã. Ông Sứ Thần đứng bên nàng tưởng là nàng bị chóng mặt vội đưa cánh tay ra cho nàng vịn.

Vị khách cuối cùng đã đi qua, bây giờ thì Anne đã có quyền ngồi nhưng nàng vẫn chưa tìm thấy chiếc giày quái ác. Không lẽ chiếc giày này có linh hồn thật, như nhà thơ Lamartine từng làm thơ nói rằng những vật bất động cũng có linh hồn ? Và nó giận hờn nàng nên bỏ đi chỗ khác để trả thù nàng?

Ghế ngồi của nàng đặt ngay sau chỗ nàng đứng chào khách. Ghế lớn, có tay sơn son, thếp vàng y hệt chiếc ngai vàng của phu vương nàng. Anne lùi lại và ngồi xuống ghế đúng lúc mắt nàng nhìn thấy chiếc giày nằm ngay đó, cách gấu áo của nàng vài phân. Tai họa... Không phải chỉ một mình công chúa nhìn thấy chiếc giày mỉa mai nằm đó. Bà Bá Tước, ông Đại Tướng và Ông Sứ Thần cũng nhìn thấy nó. Ba vị này tái mặt khi biết rằng công chúa vừa tut giày. Công chúa tut giày cũng được đi nhưng làm sao đi giày lại cho công chúa bày giờ ? Nghi lễ và thể thống không cho phép họ qui xuống đi giày cho công chúa giữa nơi công chúng với hàng ngàn cặp mắt hiếu kỳ quan chiêm ghi nhận từng cử chỉ nhỏ của công chúa. Làm sao bày giờ ? May sao công chúa thò được bàn chân không ra khều được chiếc giày không chân vào trong gầm ghế. Thoát nạn. Anne đã tròng lại được chiếc giày vào chân. Quan khách không ai thấy hết. Thật là may.

Khi Ông Sứ Thần trịnh trọng mời nàng nhảy khai mạc cuộc dạ vũ Anne đã có đủ điều kiện để khoan thai đứng lên và xoay mình theo nhịp múa vũ trước những cặp mắt thán phục. Sau ông Sứ Thần là ông Tổng Trưởng Ngoại Giao, rồi đến ông Hải Quân Đề Đốc, một ông Quận Công. Thay phiên mời nàng khiêu vũ. Nàng tỏ ra lịch sự và chú ý nghe những lời kinh cần nói nhỏ bên tai nàng những lời bị tiếng nhạc che mất và làm cho nàng khỏi phải trả lời. Nàng chỉ còn hơi nghiêng đầu, đôi mắt mơ hồ và giũa nụ cười trên môi là đủ.

Anne không thể biết đêm ấy nàng khiêu vũ bao nhiêu bản, uống bao nhiêu ly champagne và từ chối bao nhiêu người tranh nhau mời nàng uống. Thực ra nàng làm những việc ấy như một cái máy : không phải là nàng, người thiếu nữ chưa đầy hai mươi tuổi, chan chứa tuổi xuân và nhựa sống, nao nài được sống, có mặt trong gian phòng rộng vàng son rực rỡ ấy, người có mặt ở đó chính là người sắp lên ngai vàng kế vị, một Nữ Hoàng tương lai người mang trên vai cả chục thế hệ vua chúa.

Anne mệt đến sắp kiệt lực khi dạ vũ bế mạc và nàng được quyền trở về phòng riêng nghỉ ugơ. Việc làm đầu tiên của nàng khi về đến phòng là mặc lại đôi giày ra khỏi chân. Vương miện và bộ y phục đi theo chiếc giày, giờ đây thoải mái, nhẹ nhàng trong bộ áo ngủ dài rộng, với mái tóc thả trên đôi vai, Anne trở lại là một người con gái, nàng không còn là hình thần vô hạn hồi nay cúi chào lại những vị đại sứ, những mệnh phụ phu nhân, những người đại diện cho các quốc gia trên thế giới đến dự đêm tiếp tay của nàng.

Nàng nằm ruỗi dài trên chiếc giường lớn do tay cho miệng ngáp rồi mắt như một cô bé đang buồn ngủ. Sau đó nàng qui gối trên nệm giường bắt đầu trải mái tóc. Nàng nhìn thấy hình dáng nàng phản chiếu trong tấm lán cảnh giường. Nàng muốn nhăn mặt mấy cái đê trêu chinh nàng xong lại đó. Bà Bá Tước trịnh trọng bưng ly sữa nóng vào phòng. Ly sữa nóng này là do lệnh của Quan Ngự Y, tức bác sĩ riêng của nhà vua, mỗi đêm trước khi đi ngủ công chúa phải uống hết một ly sữa nóng. Bà Bá Tước có nhiệm vụ thực hành cái lệnh sữa này.

(Còn nữa)

PHẠM THỊ THỦY (Saigon)

Kinh kỳ đều đặn của 1 người đàn bà mạnh khỏe thường thay đổi trong khoảng 28-32 ngày. Cháu mới 16 tuổi noãn sào hoạt động chưa đều thế nào cũng gây ra vài trực trặc trong kinh kỳ. Tạm dùng Hémagène hay Méliomène.

TRẦN MINH QUANG (Phong Dinh) và HOA.

Răng không sâu, lại được săn sóc hàng ngày mà miệng vẫn hồi chắc phải có gì trực trặc ở phần dưới của bộ máy tiêu hóa như bao tử, ruột, gan. Cháu nên dùng Euchol, Septicarbonate và Ku-Zyme. Xúc miệng bằng Septyl là đúng. Ngậm thêm kẹo Bacitracine, Solutricine. Càng tốt.

L.T.T (Hội An).

Nếu đúng như cháu tả thì em cháu có 1 hệ thần kinh rất yếu kém có thể nói là chưa phát triển đúng mức, có thể do di truyền thi dụ như ba má cháu trước kia có nghiện rượu chẳng hạn.

Mua ngay Gammalon cho em cháu uống.

NGUYỄN NGỌC TÂM (Phú giáo)

Nhức đầu có rất nhiều nguyên nhân. Táo bón, huyết áp cao, viêm xoang mũi v.v... thường hay là thủ phạm. Cháu không tả rõ thành ra cháu phải mách cháu vài điều cũng như thuốc men tổng quát. Điều cần là đừng uống rượu, ngay cả la de, kiêng cà phê, thuốc lá. Tránh táo bón bằng cách bớt thịt, và ăn đủ đú khi tráng miệng. Uống Euchol, Pyréthane gouttes, Dolviran và Épanal 3. Hy vọng cháu sẽ mau bình phục.

CHU LY LANG (Qui Nhơn).

Trước hết cháu khuyên cháu chó nên hốt hoảng. Bệnh của cháu không

NGUYỄN TUẤN ANH

có gì trầm trọng cả. Phải làm bồi dưỡng cải thiện tình trạng sức khỏe tổng quát bằng cách ăn nhiều thịt, cá, trứng, uống sữa hàng ngày. Dùng thêm thuốc Tigrinan, Fer-C-B12. Rửa bộ phận sinh dục bằng dung dịch Mercryl Laurylé, uống Albamycin Ga, chích Penstrep trong một tuần lễ liên kết quỷ ra sao nhở báo cho chủ biết, cháu sẽ mách thêm.

TRẦN TRẦN (Kiên Giang).

1.— Ra mồ hôi khi làm việc nặng chỉ là lỗ thường. Tuy nhiên cũng nên uống thuốc bồ như Stimutonyl và 1 chút thuốc vượng tim như Solucamphre gouttes.

2.— Cháu còn trẻ đừng nên đưa anh em trong hành động không mấy đẹp đó. Rủi mắc bệnh thi vô cùng tai hại cho tương lai truyền giống khi có gia đình. Thời gian lâu hay chóng tay thuộc từng cá nhân, đừng lo.

BỘI CHÂN (Đà Kao).

Với những kích thước về thân thể cháu ghi trong thư cháu nghĩ đó là

những con số lý tưởng của 1 thiếu nữ V.N. tân thời. Sự nở nang ở những phần đặc biệt của thân thể thay đổi tùy theo người cháu ấy. Cháu có thể dùng Hémagène hay Cycladiene để giúp cho đường kinh được đều đặn. Xin nhấn mạnh thêm những thuốc này cũng có những tác dụng như ý cháu mong muốn.

PHÚ THỌ (Gia Định).

1.— Ở tuổi 14, cao 1m50 là vừa. Nhưng sức nặng chỉ có 25 ký thì lại quá thiếu. Cháu phải chịu khó ăn uống nhiều trong 2 bữa ăn chính trong ngày, và bỏ ăn vặt. Thịt, cá, trứng, sữa là những đồ ăn rất tốt. Dùng thêm thuốc xổ lãi như Bryrel, và thuốc bồ như Fer. C. B12 và Danabol.

2.— Chính vì quá gầy yếu nên noãn sào kém hoạt động, thành ra tới tuổi này cháu chưa có đường kinh. Cháu cứ yên trí cái gì tới sẽ tới. Sớm hay muộn trước tuổi 15 nào có lợi cho đâu?

ANH PHI (Tháp Chàm).

Chú là y sĩ tây y nên không dám trình nghề của các vị đồng nghiệp đông y. Cũng vì lẽ đó cháu chẳng biết nên thuốc đông y nào hay để mách cháu trị bệnh đó cả.

Chú chỉ có vài lời khuyên thành thật. Cố gắng đừng nghỉ bậy ngày càng như đêm. Hãy dành thi giờ vào thi thú vui thanh tao như đọc sách, tĩnh cờ, chơi thể thao v.v... uống thức ăn thần như Equanil, thuốc bồ như Tigrinan, Glutabios. Nếu không đỡ, tin cho cháu càng sớm càng tốt.

NGUYỄN THANH TÙNG (Phan Rang).

Nhỏ ngay Tifomycine gouttes auroulaire, uống thêm trụ sinh như

Auréomycine và Bromantidine. Đừng để trễ đến khi tai chảy mủ, rất khó chữa. Và nhất là đừng nên lấy que bắn ngoáy tai hay lấy ráy, dù bị ngứa.

MỘT BẢN ĐỌC Ở HUẾ KHÔNG ĐỀ TÊN.

1.— Thanh niên thời nay, đa số hay mắc thói xấu đó cháu ấy. Con số tỷ lệ mà sách đó nói theo cháu có hơi quá cao, Có lẽ 80% là đúng nhất. Hãy đọc lời khuyên của cháu cho bạn Anh Phi ở phía trên.

2.— Muốn tẩy nốt ruồi, phải nhờ 1 y sĩ giải phẫu cho cần thận tuyệt đối không nên bôi thuốc cháy da rất nguy hiểm.

THỤY GIAO VÀ AN (Tuy Hòa).

16 là tuổi đang lớn. Cháu cứ yên tri sang năm hay năm tới nữa cháu sẽ vượt quá 1m60 lúc nào không hay. 40kg ở tuổi cháu là hơi gầy. Nên ăn nhiều thịt, cá, trứng, uống nhiều sữa. Thêm 1 chút thuốc bồ như Calcigénol hay Vitaminérals càng tốt. Tập nhu đạo hàng ngày sẽ có kết quả như ý muốn.

TỶ MUỘI PH (Long Khánh) T. ANH (Saigon).

Ở 1 vài phần đặc biệt của thân thể như nách, háng ngoài các tuyến mồ hôi còn có những tuyến tiết ra 1 chất như mỡ gọi là bì-chi-tuyến (G'ande sébacée) mùi không lấy gì làm hấp dẫn cho lắm. Mùi nặng hay nhẹ cũng tùy người. Các cháu muốn đánh tan mặc cảm khi vào chỗ đông người thi tắm rửa sạch sẽ chà đú, còn cần phải mua mỹ phẩm như Rexona hay Steed stick để thoa vào những nơi đó hàng ngày.

NGUYỄN THẾ

ký giả lô rắng

Xin cho biết tiểu sử của ký giả Lô Rắng.

HOÀNG ĐÌNH KHÂM (Long An)

Ký giả Lô Rắng tên thật là Phan Lạc Phúc, sinh năm 1928 tại Sơn Tây Bắc Việt. Di cư vào nam năm 1954 Gia nhập QLVNCH năm 1952 (Khóa 2 Thủ Đức) hiện ông mang cấp bậc Trung Tá và được ân huống Đệ Ngũ Đẳng Bảo Quốc Huân chương. Ông bắt đầu viết lai rai từ thời kháng chiến, chuyên về thời sự, phiếm luận Hiện ông đang cộng tác với «Chiến Sĩ Cộng Hòa» Tiền Tuyến, Văn, Tiền Phong, Điều Hâu, Nghệ Thuật. Hội viên của Tổng Thư Ký của các nhà báo Việt Nam. Được cấp bằng danh dự của Hội Báo Chí Quốc Tế. Về định hướng lai, ông muốn trở thành nhà phê bình văn chương (critique littéraire) cho thế hệ văn sĩ bây giờ. Hiện ông chưa cho ra cuốn sách nào cả. Lấy vợ năm 1959, ông được 5 con (2 trai, 3 gái). Mới nhập làng mạt chược nhưng đã tỏ ra có rất nhiều triển vọng.

T.B : Ký giả Lô Rắng đời bạn Khâm phải gửi cho ông một bài thuyết trình của bạn đó.

Jackie

Xin cho biết sơ lược về cuộc đời của jackie Kennedy.

(KIM LOAN — Nha Trang)

Bây giờ còn gọi Jackie Kennedy là hơi lỗi thời rồi đó, vì bà ta đã tài giá với nhà tỷ phú Onassis từ mấy năm nay rồi. Tuy vậy hầu hết mọi người, cũng như em, khi nghĩ đến bà ta là nghĩ đến ngay đệ nhất phu nhân của Hoa Kỳ hồi nào chứ ít khi nghĩ tới Jacqueline Onassis.

Jacqueline Lee Bouvier sinh ngày 28-7-1929 tại Nữu ước, con một gia đình giàu có và tiếng tăm.

Jackie rất thông minh và năm 18 tuổi đã được các giới có máu mặt ở Mỹ chú ý đến trong buổi lễ «trình làng» tại Newport năm 1947 (hàng năm các gia đình khá giả ở Mỹ có con gái 18 thường rủ nhau tổ chức lễ ra mắt cho con để bà con biết mặt biết tên).

Jackie được theo học tại những trường có tiếng trên thế giới như Đại Học Vassar (Mỹ) Sorbonne (Pháp) và sau cùng tốt nghiệp tại Đại Học Đường Washington năm 1951.

Ra đời Jackie làm phóng viên nhiếp ảnh cho báo Washington Times Herald. Gặp Thượng nghị sĩ John Kennedy nhân một cuộc phỏng vấn. Hai người kết hôn ngày 12-9-1953 tại Newport

Jacqueline Kennedy trở thành đệ nhất phu nhân Hoa Kỳ năm 1960 và chẳng bao lâu trở thành thần tượng của phụ nữ Hoa Kỳ và thế giới. Nhờ óc thẩm mỹ trời cho, Jackie đã là «người mẫu» của phụ nữ Âu Mỹ: kiểu

mũ, mái tóc của Jackie được mọi người bắt chước; việc trang hoàng tại tòa Bạch Ốc được mọi người tán thưởng; các buổi tiếp tân tại Dinh Tổng Thống Mỹ do Jackie thực hiện được ca ngợi... Do đó đã có người cho rằng tiếng tăm cũng như thuần túy của cố TT. Kennedy một phần là do bà vợ tạo nên.

Jackie đột nhiên trở thành góa phụ ngày 22-11-1963 khi TT Kennedy bị ám sát tại Dallas (Texas). Bà tiếp tục là thần tượng của nhân dân Hoa Kỳ và có thể tạo hậu thuẫn chính trị cho các em chồng. Nhưng gần 5 năm sau ngày đẫm máu ở Dallas, cả thế giới sững sốt khi hay tin Jackie tái giá với nhà tỷ phú Aristotle Sorates Onassis ngày 20-10-1968.

Các phóng viên tin vặt vẫn tiếp tục tin chụp hình Jackie, nhưng thần tượng năm nào của Hoa Kỳ không còn nữa.

Trung học tổng hợp

1) Cho biết về dự án biến cải các Trường Trung Học Phổ Thông thành Trung Học Hỗn Hợp.

2) Hiện nay Việt Nam có bao nhiêu Trường Hỗn Hợp?

3) Ai đã khai sinh ra phong trào Hướng Đạo tại Việt Nam, năm nào? Năm mới có trại họp bạn Hướng Thế Giới?

ĐÀN NGỌC THANH THỦY (Gia Định)

1) Có dự án biến cải các Trường Trung Học Phổ Thông Thành Trung Học Hỗn Hợp (thay vì Hỗn Hợp).

Nó này nằm trong khuôn khổ một cái tổ sâu rộng nền giáo dục Nam nhằm giảm bớt tính cách thương và đặt nặng các môn học tiên, theo đó thi có 3 cấp.

- Tiêu học cộng đồng
- Trung học tổng hợp
- Đại Học bách khoa.

Dự án cải tổ này có từ 5, 6 năm nay nhưng vì tính cách quan trọng của nó nên mới chỉ áp dụng tại một số trường thí điểm. Cứ trong tình trạng hiện nay thì có lẽ còn lâu mới thực hiện được dự án trên cho toàn thể các trường trung học vì nó đòi hỏi nhiều điều kiện về tâm lý và vật chất.

Tại các Trường Trung Học Tổng Hợp, các học sinh ngay từ lớp 6, sẽ chọn lựa theo học các Ban năng tính cách chuyên nghiệp như Ban Công, Kỹ Nghệ, Ban Doanh Thương, Ban Kinh Tế Gia Định v.v...

2.— Hiện nay tại Việt Nam có tất cả 11 trường Trung Học được chọn làm thí điểm áp dụng chương trình trên, trong đó có Trường Kiều Mẫu Thủ Đức.

3.— Không biết rõ ai là người đã khai sinh ra Phong Trào Hướng Đạo tại Việt Nam. Chỉ biết Phong Trào được du nhập vào Việt Nam từ năm 1925 ở một vài xứ đạo tại Bắc Việt do các huynh trưởng Hướng Đạo người Pháp huy động.

Tổng cuộc Hướng Đạo Nam Kỳ được thành lập năm 1933. Năm sau (1934) Trung Việt chính thức có bóng cờ Hướng Đạo. Đến năm 1936 thì phong trào Hướng Đạo Đông Dương được thành lập để thống nhất các đoàn hướng đạo tại Bắc, Trung, Nam Việt và Lào, Cao Mèn.

Trại họp bạn (Jamboree) Hướng Đạo Thế giới cứ 4 năm lại tổ chức một lần. Jamboree đầu tiên được tổ chức tại Anh Quốc vào năm 1920.

CỦA TIỆM BÁN TÙ CÀY KIM
ĐẾN CHIẾC PHI THUYỀN

danh ngôn

Sự lầm lẫn đối với cuộc đời cũng như cái bóng đối với ánh sáng.

ERNST JUNGER
Bàn tay đã tặng hoa hồng, bao giờ cũng còn phảng phất một mùi thơm X...

Hãy tin chắc rằng những kho tàng quý báu nhất là những kho tàng bạn chất chứa trong tâm

DÉMOPHILE

Từ chối sự khen ngợi là muốn người ta khen minh thêm lần nữa

La ROCHEFAEEOLD

Tình yêu của những người trẻ tuổi không có ở trong lòng mà ở trong khóc mắt họ.

WILLIAM SHAKESPEARE
(Trường Diệp Thủy ghi)

tự do

— Người tự do là người thống trị được tư tưởng mình.

Casparin

— Tự do là được quyền làm tất cả những gì mà luật pháp cho phép Montesquieu

— Coi chừng những điều mà anh gọi là tự do, người khác sẽ xem là sự phóng túng.

Quintulien
— Ánh sáng trên đôi mắt, không khí trong buồng phổi, tình yêu trong con tim, tự do trong linh hồn.

R. G. Ingersoll
Ban sự tự do cho kẻ khác chính là bảo đảm sự tự do của người tự do.

A. Lincoln
— Tôi quá muốn người ta kính trọng sự tự do của tôi đến nỗi tôi quên kính trọng sự tự do của kẻ khác.

F. Sagan
KIM CÚC (Suru tame).

đau có chán

Hai ông già về hưu ngồi nói chuyện :

- Ngày xưa anh làm gì ?
- Tôi làm kế toán.
- Anh không chán phải làm đi làm lại mấy con toán à ?
- Ô không, vì cứ mỗi lần làm lại là tôi có đáp số khác !

PIANO

nếu ?

- Tuổi : Nếu con gái nhìn mày ?
- Ngọc : Tao cười !
- Tuổi : Nếu mày nhìn con gái ?
- Ngọc : Tao cười !
- Tuổi : Nếu mày nhìn tao ?
- Ngọc : Tao sẽ đau bụng vì... cười !

HOÀI MIỄN

đang tìm

Tại một đại hội nọ ở trên hàng ghế danh dự có một thằng bé độ 11-12 tuổi đang ngồi chêm chệ. Chủ tọa thấy lạ mới hỏi :

- Sao em ngồi ở đây vậy ?
- Thằng bé đáp :
- Tôi có giấy mời mới ngồi đây mà ! tôi đâu có coi cợp
- Ông chủ vẫn cười nói :
- Vậy em đưa thiệp mời cho tôi coi !

Ông chủ tọa xem xong rồi nhướng mày nói :

- Bộ cha mẹ em không đến dự sao ?

Thằng bé đáp với giọng phớt ắng :

- Đâu có ! hai ông bà đang ở nhà đó chó !

NGUYỄN VĂN HUỆ

đây quần áo của ngày mai

Một xi nghiệp bên Tây đang nghĩ cách chế tạo quần áo để có thể mặc lúc nào cũng được, khi trời lạnh cũng như trời nóng. Muốn vậy, người ta phải kiểm một thứ vải có thể điều hòa được nhiệt độ để giữ cho thân thể một nhiệt độ tương xứng với bên ngoài.

Như rứa ngày mai ta sẽ không có quần áo rét hay quần áo mát nữa mà là quần áo túi thời mặc quanh năm suốt tháng được. Mừng không các bạn

ĐĂNG TƯỜNG HẠ XƯA

dân bắn công du

Dân bắn nhờ khéo nâng bì nhà trước nên được cấp chiếu khán xuất ngoại du hí, hình thức vẫn là công du.

Dân bắn nhà ta vốn dốt đặc, thuộc hàng «sâu bọ lèn làm người» nên chẳng biết tiếng Ảng Lê ra làm sao. Thấy tấm bảng ở đầu đường, dân bắn tưởng tên đường nên ghi vào sổ tay phòng khi đi lạc. Quả nhiên sau một chầu du hí «trả thù dân tộc» dân bắn lạc đường. Dân bắn kêu taxi và đưa cuốn sổ tay ghi tên đường cho người tài xế. Ông tài xế kinh ngạc vì hàng chữ là «ONE WAY STREET» và phi cười trước sự ngơ ngác của dân bắn.

NGỌC VĂN COPY

khôn mà không ngoan

Một bà ăn mặc sang trọng đang đi dạo phố thì một em bé chạy nhào đến vừa đưa tay vừa nói :

- Xin bà làm ơn cho cháu xin vài đồng để nuôi sống đứa em gái mù

— Động lòng bà nõi liền mở hộp lấy tiền cho, hơi nghi ngờ, bà hỏi :

- Vậy chứ em gái mù mày đâu ?
- Thắng bé vội trả lời :

- Dạ nó đang đứng đọc báo chỗ sập báo kia kia.

TÀ TÀ

đàn dài

Ngày 1 tháng 5 năm 1955, tại Berlin (Đức) ông Heins Arotz đã đoạt kỷ lục thế giới đánh đàn dương cầm không nghỉ trong suốt 423 giờ đồng hồ tức là 17 ngày đêm 15 giờ.

Kỷ lục phía đàn bà, 133 giờ được đoạt tại hí viện Blyth (Anh quốc) do bà Marie A Shoton, 40 tuổi bà này bắt đầu đàn từ sáng thứ hai 18-8-1958 suốt cho tới chiều tối thứ bảy 23-3-1958.

vài kỷ lục của mỹ

Người cao nhất thế giới hiện nay là một người Mỹ tên Robert Hughes cao 2m71 ! Tuy nhiên kỷ lục này đã bị phá bởi một người sống vào thế kỷ thứ III. Đó là hoàng đế La Mã Maximin trị vì từ năm 235 đến năm 238 (sau Tây lịch cao 2m80 (?). Ông ta phải dùng đến chiếc vòng của vợ để làm nhẫn đeo !

Cây cầu dài nhất thế giới bắc ngang hồ Pont Chartrain ở New Orleans (Hoa Kỳ) dài 36km600. Nó gồm 2235 tấm bê tông và mỗi tấm dài sơ sơ 17m.

Đoàn xe lửa chạy ngang vùng Virginia (H.K) vào ngày 15-11-57 là đoàn xe lửa dài nhất thế giới. Đoàn xe lửa kéo 500 toa chở đầy

«KIM THOA N.T.H»

trẻ con

Mẹ Tí đưa cho Tí 2 cái chén, 2 đồng bạc kén bảo :

- Tí, đi mua cho mẹ một 1 đồng mắm với 1 đồng dầu, chút con.

- Xin bà làm ơn cho cháu xin vài đồng để nuôi sống đứa em gái mù

— Mẹ ơi ! chén nào đựng dầu,
chén nào đựng mắm hổ mẹ ?

Mẹ Tí bật cười, nhưng cũng chỉ
bảo rõ ràng, chiều con.

Tí lại chạy đi, gần tới quán, bỗng
nhở sực ra quay về, chia 2 đồng kẽm
trước mệt hỏi mẹ :

— Đồng nào mua mắm, đồng nào
mua dầu, mẹ ?

Mẹ Tí : ???

TÂN UYÊN

bức tranh dài nhất

Đó là bức « Toàn cảnh dọc theo Mississippi » của họa sĩ Mỹ John Banvard (1815-1891) vẽ trong 6 năm (1840-1846), bức tranh dài 4830m thu gọn cảnh vật từ cửa sông Mississippi đến New Orleans dài 1.932.000m. Trước khi vẽ ông phải đi thuyền 400 ngày trên sông để phác họa cảnh vật. Ghê chúa.

KHÁNH (Nha Trang ghi)

cận thị nặng

Bà mẹ dặn các con gái sắp về
nhà chồng :

— Con rán đừng cho ai biết con
cận thị nghe không ?

— Thưa ba, vâng a.

HOÀI MIỀN

bạn có biết những bài toán này chưa

Lấy 72, 45, 63, 27, 09, 54, 18, và 36,
nhân với hàng số 123456789 bạn sẽ
thấy hay hay.

ĐẶNG VŨ NHÃ

các bạn có biết

Một số các phát minh quan trọng
và thiết thực được khám phá chỉ do
sự tinh cò :

ỐNG THÍNH CHẦN :

Bác sĩ Laennec (Pháp 1781-1826)
trên đường đi tới bệnh viện tinh cò

thấy một đám trẻ con chơi ^{trò} _{đóng}
đầu sào bên này để nghe tiếng đóng
đầu bên kia. Trò chơi này đã khiến
cho bác sĩ Laennec mô phỏng theo
và chế ra ống thí nghiệm chẩn đoán ^{để}
khám bệnh ngày nay.

THUỐC PÉNICILINE :

Bác sĩ Fleming đã khám phá ra
loại thuốc trừ sinh nỗi trên vào năm
1928 nhờ vô tình tìm thấy một ^{nỗi}
nấm.

QUANG TUYẾN X :

Bác học Roentgen (Đức 1825-1923)
đã khám phá ra quang tuyến X ^{nhỏ}
trong một phút đăng trí đã ^{để}
bàn tay vào khoảng giữa ống nghiệm và
bức màn lân tinh khi khảo cứu về tia
sáng âm cực. Bác học Roentgen thấy
hình bàn tay mình in trên tấm màn
nên ông đã nghĩ trong tia âm cực
còn phải có một loại tia sáng nữa đó
là quang tuyến X.

ĐỊNH LUẬT VỀ TỶ TRỌNG :

VÀ VẠN VẬT HẤP DẪN :

Archimède trong khi tắm thấy
thân mình bị nước đẩy lên, lập
tức trong đầu ông phát sinh ra định
luật về tỷ trọng vì vậy chưa kịp mặc
quần áo ông đã chạy ra ngoài đường
với thân hình Adam la lớn : Tôi
ra rồi.

Tương tự Newton ngồi dưới gốc
cây thấy quả táo rơi, ông tự hỏi tại
sao quả táo không đi lên mà lại rơi
xuống vì vậy ông suy nghĩ khám phá
ra định luật vạn vật hấp dẫn.

BÚT NGUYỄN TỬ BÌC :

Bic là một người nghèo khi đang
lúc lang thang ngoài phố thấy đám
trẻ con dùng các hòn bi sắt để chơi
ball. Ông ta thấy các hòn bi sắt lăn
trên vũng nước để lại những giọt nước
Do đó ông nhận việc đây mà làm ra
bút nguyên tử Bic.

NAM QUỲNH

ba câu hỏi

Tinh yêu đến với lứa tuổi học sinh
cô làm chi phối việc học không chí?
Nếu cần ta nên tìm cách gì để lẩn
tránh mà không chạm tự ái lẫn nhau.
Những đồ vật trao nhau, khi giận nhau
cô nên đập vỡ hay trao lại không chí?
Nếu có cô nên nhớ trung gian nào
không? Khi người ấy và em quen nhau
người ấy không muốn em chơi với một
người thứ hai nào cả ngoài chàng. Thế
cô ích kỷ không chí? Mà khi ích kỷ
thì cô làm cho tình hai đứa đồ vỡ?

NGUYỄN THÁI HOÀNG (Đà Nẵng)

Chi phối việc học có nhiều nguyên
do, đâu phải vì yêu mà người ta chán
học. Vô số cô cậu yêu và được yêu
nên biết hướng về tương lai và học
gạo hơn ai hết. Học cho mừng ước
no tròn mà. Nếu em sợ tinh yêu chi
phối việc học thi, một là hãy đợi học
thành tài rồi hãy yêu hai là chia
thời khóa biểu để có một... giờ yêu

trong hai mươi bốn giờ. Đừng đập vỡ
phi của trời và phá hại cách mạng
kinh tế mùa thu. Cứ giữ làm của riêng
kỷ niệm đó. Ai yêu cũng phải ghen.
Nghe Nguyễn Bình:

« Cô nhân tình bé của tôi ơi
Tôi muôn môi cô chỉ mỉm cười
Nhưng lúc có tôi và mắt chỉ
Nhìn tôi trong lúc tôi xa xôi
Tôi muôn cô đừng nghĩ tôi ai
Đừng hôn dù thấy đáo hoa tươi
Đừng ôm gối chiếc đêm nay ngủ
Đừng tắm chiều nay bẽ lấm người...»

Không biết ghen là không biết yêu.
Người ấy... dễ yêu lầm vì biết ghen
đó. Và không thể nói chàng ích kỷ,
em à!

tôi yêu

Một người bạn trai nói chuyện cứ
hay khoe giàu với em, dường như họ
nghe em thích sự giàu sang. Chị Ngọc
chỉ em cách nào để người ấy hiểu em chỉ
chú trọng tình thần hơn vật chất di nha.

NGUYỄN NGUYỄN (Vĩnh Long)

Về một người con gái dơ tay chỉ
vào túp lều tranh trong đó có hai trái
tim tôm màu vàng, một ổ bánh mì,
một bình nước trà và chú thích: Tôi
yêu thế này này.

trương chí

Nàng, con « quan ba » đi dưa về
đón, rứa thì mần răng mờ « chưng tỏ »
răng em đã yêu nàng? Mặc dù em đã
thành công « giao đoạn » dừa nghĩa là
nàng trên xe em dưới đường gấp nhau
cười mỉ nhau. Chị Ngọc có cách chỉ
chỉ bảo em mỉ né!

DIỄM KHA (Q.N.)

Em có vẻ Trương Chí quá. Nhưng
con « quan ba » thì đã là cái gì mà em

sợ vậy? Hay ông «Thùa tướng» ấy chuyên bắt thanh niên trốn quân địch mà em thì chưa có giấy hợp lệ tinh trạng quân địch? Hãy tập huýt sáo gió và thủ trong túi đủ giấy tờ, chiều chiều, đến đứng dưới cửa số nhà nàng thời bài «Diêm xưa»: Ngày sau sỏi đá vẫn cần có nhau. Là nàng sẽ hiểu em hơn. Và có thể bước sang «giai đoạn» hai. Cần đẹp gai, đầu tóc gọn ghẽ, áo quần bót luộm thuộm thì ông «quan ba» mới... yêu em trước khi cho con gái ông yêu em.

*Em là một độc giả rất mến mộ
Tuổi Ngọc và mục Ngọc thân ái của
chị, tuy nhiên gần đây em thấy chị
dùng nhiều danh từ có vẻ khi người
quá khi trả lời một số câu hỏi của các
bạn Ngọc. Những từ ngữ như: ca sĩ
lạc đà, bài hát lá cài, phim quả cà...
Mặc dù người ta không hag, em công
nhận thế và chính em cũng không thích
họ, nhưng mình cũng phải dùng những
lời nói nhẹ nhàng hơn khi bàn đến họ
để chứng tỏ ta có học thức hơn họ chứ.
Em mong sẽ đượcdon nhận ý kiến
của chị.*

HẢI DÂN (Mỹ Tho)

Trước hết, Ngọc thân ái cảm ơn em. Thủ thực, Ngọc thân ái sơ hở vì đã không đóng ngoặc kép trong những từ ngữ em trích dẫn. Đó đâu phải từ ngữ của Ngọc thân ái. «Lạc đà» là biệt hiệu «âu yếm» của hai chàng ca sĩ do những người ái mộ hai chàng thân tặng và hai chàng rất khoái. Người ta, báo chí, còn dùng những từ ngữ nặng nề hơn như «âm nhạc rẻ tiền, thùng rác, hạ cấp, phim cóc nhái eenth ương»... Ngọc thân ái nói lá cài, quả cà là nhẹ ghê lắm đấy. Nhưng nếu em không thích, từ nay Ngọc

thân ái sẽ nhẹ nhàng, thật nhẹ nhàng hơn.

làm sao hết buồn

*Làm sao để mùa xuân này em
hết buồn?*

ÁI NGỌC (1)

Dễ quá. Chỉ cần mua Xuân Hồng Tuổi Ngọc 196 trang ngập tràn truyện thơ, nhạc, họa là em có một mùa xuân tuyệt vời. Bốn bản nhạc tiền chiến chưa hề nghe ai hát đã đủ làm em chời với trong xuân hồng rồi.

xuất bản

*Thu có một tập truyện dài nhỏ
Thu có thể gửi cho chú Nguyễn Anh
xuất bản dùm Thu không? Nếu chú
Nguyễn Anh không bằng lòng, Thu phải
làm sao để xuất bản truyện ấy?*

PHẠM THIỀN THU (1)

Giấy đắt quá, Tuổi Ngọc không dám hoạt động rộng rãi. Sẽ chỉ, lâu lâu, in một cuốn của anh em trong tòa soạn thôi. Thu có thể để dành khoảng 200 ngàn, nếu truyện của Thu dài 200 trang, tự xuất bản lấy. Những tác phẩm thứ nhất đều chung một luật lệ: Tác giả phải bỏ vốn mà in. Chứng có độc giả, sách bán khai, các nhà xuất bản mới mua bản quyền để in một lần, hai lần hay mua đứt.

VIẾT MỘT CÂU HỎI
TRÊN MỘT MẶT
GIẤY GỬI VỀ CHO:
NGỌC THÂN ÁI

Bạn sẽ được trả
lời câu hỏi mà bạn
không biết hỏi

tuổi ngọc

và bạn ngọc

*Cuối năm, nhìn chồng thư cao ngắt của bạn ngọc mà
anh em tòa soạn thở dài thườn thượt. Mặc dù có lệnh của chủ
nhiệm là không bỏ sót một lá thư nào. Nhưng nếu trả lời
từng cái một chắc phải... 3 năm nữa mới hết thư. Vậy bạn
Ngọc «chịu khó» ngồi chung chuyền tàu cuối năm nhé. Đề
sang năm mới ta thảnh thoảng lo cải tiến T.N. và giữ đúng lời
hứa «không bỏ sót một cái thư nào».*

Chào thông cảm TUỔI NGỌC

Tòa soạn đã nhận được thư thăm hỏi, ý kiến, khích lệ, và... trách móc của các bạn Ngọc có tên dưới đây. Dù thư mang ý nghĩa nào, tòa soạn cũng xin chân thành cảm ơn bạn Ngọc.

Nguyễn Quang Minh, Ngọc Văn, Phạm Vũ Thụy Vynh, Mây Cuối Việt Oelliet, Nguyễn thị Mai Phương, Nguyễn Thúy Loan, Thất Huyền, Hoàng Như Phương, Nguyễn thị Minh Thanh, Đinh thị Lan, Cao văn Minh, Nguyễn Nhàn Viễn Du, Miên Miên, Cái Ấm Đất, Trần Thị Viễn Du, Nguyễn Mai Lê Hồng, Phạm thị Bích Ngà, Lê thị Áo Trắng, Yên Hồng, Nguyễn, Nguyễn Trâm Đoan Lê văn Hải, Ngọc Thi, Trần Mai Hoạt, Nguyễn Tiến Hải, Triệu Minh, Nguyễn Thanh Phương, Diêm Trang, Võ Nguyễn Hoài T, Thành (H-A); Nguyễn thị Mỹ Hương, Uất Kim Hương, Nguyễn Viên, Mạc Dy Nhân, Hải Hà, Hoài My Hoa Trầm Luân, Minh Thương, Đặng Trang Cầm Thy, Trần Văn Nghĩa, Trần Thanh Tuyết, Điền Thành, Ngô thị Thy Hương, Lê Hà, Minh Tâm, Băng Linh Hoài Du Thụy Miên, Nguyễn thị Thu Cúc, Ngọc Cúc, Ngọc Minh, Tôn Viễn Hương, Camélia, Ái Bắc, Trà Nha, Trương Hồ Nguyễn, Phạm Hữu Nghĩa Nguyễn văn Huệ, Nguyễn Thiên Hương, Đào văn Dũng Tiến, Trương Thục Hoàng Thu, Trần thị Thiên Thu, Hoàng, Mai Khôi, Thủy Nhã, Nguyễn Cảnh Ngọc, Ng. Thị Hồng, Phạm Ngọc Triều Vũ, Cao Nguyên, Vương Thị Vũ Dung, Phù Vân, Trần Hải Đệ, Nguyễn Kiến Tạo, Vi Tiều Bảo, Phương, Nam Trần Áo Vang, Trần Đinh Hải, Ca Dao, Quyên. Nguyễn Ngọc Khương Di, Nguyễn Thủ Đức Dũng, Bạch Bích, Nguyễn thị Hồng Hạnh, Phạm Tạo, Nguyễn thị Dall Thoa, Vân Vi, Bích Hạnh, Lê Nguyễn, Du Uyên, VKT, Nguyệt Thanh, Ngân Phiên, Trương Ngọc Huế, Ngọc Hồng Sinh, Võ Hồng Thạch Thảo, Phạm Kim Thuận, Vũ Hồng Phát, Thương Hà Vi, Trần Văn Toàn, Nguyễn Minh Hùng, Nguyễn thị Dall Thoa, Trương thị Kim Chi, Huỳnh Anh, Ngọc Minh, Ngọc Văn, Miên, Dương Liễu, Thanh Thúy, Ái Thảo, Ngân Thảo, Xuân Hồng, Mộng

Hoài Thương, Ngọc Thu, Phạm Văn Hậu, Nguyễn thị Ngọc Tuyết, Uyên Thục Sóng Trường Giang, Huỳnh Long Giang, Hoàng Ngọc Duy, Nguyễn Duy Sông Biếc, Minh Đăng H, Nguyễn thị Nga, Truyền, Trương Định Bảo Trâm, Nguyễn thị Ánh Minh, Thu Hồng, Nguyễn Xưa, Huỳnh Tú Anh, Lý Cẩm Lợi, Đặng Mai Lan, Lê Thành, Nguyễn thị Thành Hà, Trương Huỳnh Lynn Giang, Nguyễn thị Kim Hạnh, Lê Hát, Kym Thoa, Sàu Thương, Nguyễn Quý Đoán, Nguyễn Đình Hiếu, Thu Thủy, Lê Văn Tự, Duyên Thành, Nguyễn Đình Hiệp, Kim Hoàng, Tôn Nữ Thu Dung, Hà Thụy Nguyên, Thất Huyền, Quỳnh Mơ, Th, Tô Đình Lân, Nguyễn Hồng Giang, Nhật Vũ Sa Mù, Nguyễn thị Mỹ Hương, Nam Dũng, Trần Kim Quy, Nguyễn Đình Dũng, Linh Thanh, Phương Thương, Trương Vũ Thụ Văn, Trịnh Ngọc Danh, Nguyễn Hoàng Anh Thụy, Vũ Ngọc Đào, Nguyễn thị Hoài Tuyền, Lê thị Đơn Lê, Nguyễn Thủ Mộ, Hương Thủy, Trường Thoại. Ngọc văn, Hồng Nhụng, Hồng My, KT, Dan Di, Minh Chuyên, Nguyễn Thanh Minh, Như Hương, Phiêu Tưởng, Quỳnh Mơ, Đinh Nguyễn Thúy, Hoa Minh Huyền, Hồ Cẩm Hạ, Thanh, Đoan Thụy, Nguyễn thị Thu Vân, Lê Thy, L. Kim Vân Phan Lộng My, Hàn Dạ Châu, Đào Thang Tiền, Hồ Ngọc Khanh, cao thi Ngọc Điện, Lê thị Thu Vân, Hồ thị Ngọc Du, Vành Khuyên, Hoàng Đình Mai, Nguyễn Bích Lê, Nguyễn thương Hoài, Kim Hoài, Ty Ca, Mai Việt, Lê thi Áo Trắng, Hoài Vũ Văn Thanh, Phượng Hồng, Hà Phan Nguyễn Phan Dũng, Diền Thành, Duy, Phan Như Trắng, Vũ Sơn Phong, Trần Ngọc Thế, Chân Mây, Tuyết, Trần thị Đông Vân, PH, Đinh thị Hoài Hương, Tiệp Như, Vũ Lượng, Sóng Trường Giang, Nguyễn thị Tươi, Duyên, Huy Đức, Vũ Lê, Thụy Vũ, Trang Thiên Thanh, Lê thị Hòa. Trịnh Thành Tân, Phương Mai, Thụy Du, Nga Đinh, Trang, Lê thị Thanh, Nguyễn Văn Sinh, Thu Phiên, Kim Thư, Nguyễn Anh, Nhật Vũ Sa Mù, Vũ Văn Tư, Vũ thị Cúc, Nguyễn Văn Đạm, Đào Thành Tiền, Vi Vu, Đặng Trang Cầm Thy.

CHÍNH (?): Em biên thư không
chịu ký rõ tên và cho biết chỗ ở,
phỏng đoán tên em là Chính, chả biết
có đúng không. Việc dịch các truyện
ngắn ngoại quốc em cứ thực hiện, và
bao giờ tòa soạn cũng mong sự cộng
tác của em.

VÕ K. UYÊN ƯƠNG (TK): Chú và
chú Duyên Anh ăn Nô-En ở Đà Lạt
ở nơi nào cũng phải vui để sống chử
cháu. Tòa soạn sẽ lưu ý lời đề nghị
của cháu khi nào rảnh chử mới có
thể biên thư riêng được. Dù vậy, cũng
xin chúc CTKT

DUY LINH HẢO (Đà Nẵng): TN không
bao giờ thiên vị khi chọn bài thiên

vị... để thi làm gì mới được chử?
Em có thể như thế và yên tâm gửi
bài. Tòa soạn đều bận và nhất là
chủ nhiệm nên không dám hứa có
biên được thư riêng cho em hay
không.

KIM (Đà Nẵng): lại một người thích
cho người ta đoán biết chữ ký. Lần
sau, cháu nhớ biên tên họ rồi hãy
ký tên bay bướm nhé kéo tòa soạn
điều đầu. Hai mục kia thư nhiều lâm.
Cháu đợi vậy nhé.

CAO ĐẮC THÁNH (Sài gòn): Có nhận
được thơ trước của cháu thơ lần này
tòa soạn đang đọc. Thể lệ mua
Xuân Hồng TN» cháu biên thư về
hỏi Đặng Xuân Côn.

PHƯƠNG (?): Bức thư có vẻ bí mật
như người. Chịu thôi, đầu óc rối mù
nên không đoán được là ai. Xa lạ
hay đã quen. Chịu khó biên rõ ràng
rồi mới trả lời chử (TKT).

GIÓ THU (Quảng Ngãi): Viết thư cho
TN cháu đã là bạn vàng của TN rồi.
Tòa soạn chỉ gật đầu cho «phải phép»,
mà thôi. Ủ, thì lần sau ta viết thư
dài vậy. Số gl.

TÔN NỮ THU DUNG (Nhà Trang):
Đã bảo không mong mà chưa thấy
bài đăng lại định... nghỉ chơi với TN.
Quả là con người mâu thuẫn. Sẽ gửi
sách cho cháu. Nhưng lúc này BĐ bận
lò Tết nên có lẽ hơi lâu cháu chịu
khó chờ nhé.

MÂY LĂNG DU (Quảng Ngãi): Báo
phát hành ở Sài gòn ngày thứ Năm,
ra các tỉnh ngoài xa phải mất 1 hoặc
2 ngày gì đó. Tên thật ấy à? con nhà
TKT chả chịu tiết lộ đâu dù có Ô
Mai. Tòa soạn không rõ người cháu
hỏi là húi cua hay kịp tóc.

TRẦN THỊ THÚY LOAN (Sài gòn):
Bút hiệu cháu có lẽ được xếp hàng
cùng với anh em kiến vàng. Tuy nhiên
sau ngủ thì... lười biếng quá. Số kiến
vàng đá ra khỏi hàng ngũ thì buồn
quá. Tòa soạn chờ bài của cháu đây

NGUYỄN LÊ HỒNG HẠNH (Đà Lạt).— Có lẽ tòa soạn đề nghị với
chủ nhiệm gắn cho cháu cái huy
chương vàng TN về công tác xã hội.
Tòa soạn không rõ người cháu hỏi.

THANH HẰNG (Sài gòn): Đã nhận
được đầy đủ bài của em. Khi nào lừa
đang sẽ sửa lại tên em như em đã dặn.

NGUYỄN KIM TUỜNG (Đức Mỹ).—
Tòa soạn bao giờ cũng mong ước
được sự cộng tác của nhiều bạn

Ngọc. Không có trở ngại nào khi bạn
gửi bài về cho TN.

NGỌC ANH (Huế): Bưu Phiếu gửi
mua Xuân Hồng Tuổi Ngọc của cháu
Quản Lý đã nhận được. Khi in xong
sẽ gửi thẳng ra cho cháu. Cứ yên
tâm đi nhé. Không cần in danh sách,
gửi bưu phiếu bảo đảm là chắc chắn
nhận được.

THẢO ĐĂNG (KBC): Tòa soạn sẽ cố
gắng thu xếp bài vở để có mục trả
lời bạn Ngọc mỗi tuần. Năm cũ đã
qua rồi mà. Phải tiến bộ và khác
chứ bạn. Những câu đoán về DA đều
đúng cả. ĐTL sẽ trả lời chuyện cô
Quỳnh lên 17 tuổi.

PHƯƠNG (53/5 NTP, Ba Xuyên): cho
Đặng Xuân Côn biết tên họ thật để
sửa soạn gửi Xuân Hồng Tuổi Ngọc
chứ. Không có họ làm sao mà nhận
được? Khi đó đừng trách Quản Lý
bê bối đấy nhé.

CON ĐƯỜNG LÁ XANH (Đà Nẵng):
Vài số nữa TN sẽ viết một truyện dài
khác, sau một thời gian xả hơi. Cháu
chờ và đừng hỏi hộp nhé. Sang năm,
sẽ có mục viết về «những bài thơ
hay phổ nhạc». Con nhà ĐTL có vẻ
bận nên chưa trả lời cho cháu
được.

TRẦN QUANG MINH (Đà Lạt): cảm
 ơn lá thư thăm hỏi. Một dịp nào sẽ
gửi tặng tập «Thơ Hồng». Có lẽ Đà
Lạt vào dịp Giáng Sinh. TKT sao lại
có thể là kẹp tóc nhỉ? (TKT)

NGUYỄN THƯƠNG HOÀI (Hố Nai):
Bài của em tòa soạn đã nhận được
đầy đủ. Em gửi nhiều nhưng tòa soạn
không lừa được vì em làm thơ vẫn

mà không có vần chi cả. Hãy chú ý một tí nữa, em nhé.

NGUYỄN THANH HẢI (Sài Gòn) : sẽ lưu ý người phụ trách mục sưu tầm Sưu tầm những điều mà bạn đề nghị Bạn thấy, bạn rộn và khó khăn ghê lắm để có thể đáp ứng nhu cầu của bạn Ngọc ?

DIỆP NẮNG THÀNH (Nha Trang) : Em mua ngay quyền « Ngựa chứng trong sân trường ». Bia sau có hình ảnh và tiêu sử của tác giả. Thư trước của em cũng đã nhận được.

NGUYỄN THỊ KIỀU OAH (Gia Định) Mua ngay quyền « Ngựa chứng trong sân trường ». Hoặc rảnh em ghé tòa soạn. Duyên Anh sẽ viết tiểu sử đầy đủ cho em. Trả lời thư riêng bạn lắm. HNL THY (Sa Đéc) : Tòa soạn không còn những số báo đó. Chỉ có báo đóng tập. Và như vậy cháu phải mua bộ 1. Nếu bất tiện cháu sẽ soạn ở nhà cháu, và sẽ gửi tặng cháu. Tòa soạn sợ những giọt nước mắt của cháu ghê lắm. Cháu cứ yên chí đi (TKT),

KIỀU LÊ THU (Genève) : Lâu quá mới được đọc thư em, một bức thư thật dài và nắn nót. Xúc động nhứt là khi em hỏi thăm đến những công việc trong tòa soạn. Biết nói thế nào bây giờ ? khó khăn và buồn chán đỗi khi làm cho người ta thích im lặng. Em hiểu, trong nỗi im lặng đó là những câu trả lời của anh nhé. Rất tiếc, em quên ghi địa chỉ, để anh nhờ người gửi sang cho em số TN xuân Hồng. Tết em có được về ? TKT và ĐTL gửi lời cảm ơn em. (Duyên Anh).

THÁI QUỲNH (Đà Lạt) : ĐTL 25 tuổi, đã đi lính và ở Sài Gòn. Quyền ấy vẫn còn bán ở các nhà sách Sài Gòn.

Cháu gửi người mua ở Sài Gòn là được. Cảm nghĩ về Đà Lạt ấy à ? Đà Lạt là thành phố của mộng tưởng, và ở đó mọi người hỉnh như dẽ thân nhau.

KIM THOA (Đà Nẵng) : Bây giờ, mỗi tuần đều « xuất hiện ». Xưa nay tòa soạn cho đi du lịch ghê quá. Qua Tết ĐTL và TKT sẽ viết truyện dài lại. Không biết ĐTL có thấp cho Quỳnh 17 ngọn nến không. TKT đã « cõm mảng » được cái tựa truyện rồi. « Mùa tàn phai ». Nghe cũng buồn rồi, nhỉ ?

HIÈN VIÊN (Huế) : Có lẽ Quỳnh sẽ bận học thi và Viễn thi đi Quận Trường. Nên tạm nghỉ xả hơi và ăn Tết. Qua Tết, ngày rộng tháng dài ta gặp lại chăng (Quỳnh).

KIM TUYẾT (Mỹ Tho) : cháu biên thư cho chú Nhật Tiến về tuần báo Thiếu Nhi để hỏi xin tiểu sử của chú ấy. Cháu chịu khó để dành một tí nữa, sẽ có quyền Ngựa chứng trong sân trường chứ Duyên Anh làm sao bớt phần nửa tiền cho cháu được khi cháu hỏi mua ở nhà sách tận... Mỹ tho.

PHẠM NGUYỄN THIỀN HƯƠNG (Sài Gòn) : Cháu ở Sài Gòn có thể chờ khi báo phát hành rồi mua ở các sạp báo cũng được. Chuyện cô Quỳnh 17 tuổi ấy à, chắc là không bao giờ dứt. Và con nhà ĐTL sẽ trả lời cho cháu biết nhé ?

HUYNH LONG GIANG (Trảng Bàng) : Mua quyền « Áo Tiểu Thư » cháu gửi bưu phiếu về 38 Phạm Ngũ Lão để tên Nguyễn Đình Vượng giá 280 đồng. Chọn kỹ để có bài hay chứ cháu yên tâm, cháu kiên nhẫn, rồi có ngày bài cũng được đăng.

BÀI ĐÁ NHẬN ĐƯỢC

Từ Ban Ngọc

văn

Nguyễn Hữu Cú Tý, Đặng Mạnh Hùng, Thu Vân, Tố Trang, Trần Định, Lê Đức Lang, Phi Giao, Thu Phiên, Ngọc Văn, Trần từ Hoài, Đan thụy Du, Châu Hồ, Nga Định, Du Hạ, Trúc mộng Huyền, Nguyễn Nhàn Viễn Du, Nguyễn hoàng Anh Thụy, Vy Thắng, Nguyễn thị Phân Ly, Vũ thị Thương Yêu, Nguyễn, Anh, Phạm Thị Hanh Ngọc, Lãng Uyên, Hoàng Chu Ân, Tuổi mươi Lãm Trần Hoài Hà, Thất Huyền, Nguyễn tiên Hoàng, Trần thị Sâu Ngủ, Nguyễn thị Kim Hạnh, Vũ Mi, Thế Luân Vũ huy Phan, Nguyễn thị Tuấn Huệ, Thu Phiên Vũ thị Hải Dương, Nhật băng sa Quyên Du, Violéttta, Nguyễn thị Trầm Luân, Hương xưa, Mây Hạ, Thái Đôn Vũ. Miên thụy Tước. Bảo Định Giang, Hải Đường Trần Thị Dễ Thương. Khói Hương. Vy Vũ Quyên, Dạ Huyền, Võ k. uyên Ương, Duy Linh Thảo, Lê Hồ Hải Yến, Trần thiệu Chính. Choàng Vũ Tiên Nhan,

thơ

Thương Hoàng, Đông Tuyên, Đào thanh Tiên, Nguyễn viết Trí, Hồng Các, Tố Trang, Thế Luân, Ngân My, Vũ Lượng, Lê đức Lang, Thát, Võ đức Biếc, Kim Thư, Nguyễn xuân Hoàn, Trần văn Can, Phạm Khánh Vũ, Thy hoài Nhân, Nguyễn Sinh, Nguyễn thị Thanh Hiền, H.A. Duy Phượng, Nguyễn Bình Hiệp, Hàn Tâm, Vũ Huy Phan, Bạch ; Tương, Trần văn Can, Nguyễn hương Hoài, TKT Thi huyền Em, Triệu tuyêt Linh, Hoàng tăng Kiệm, Mai Huỳnh vấn Hải Đăng Nguyễn thương Hoài, Nguyễn hoài Mỹ, Nguyễn đình Tường Văn, Nguyễn hoàng Dũng, Hồ văn Dũng, Phượng, Nguyễn thiên Hương Như thị Hạ Nhiên, Nguyễn Thanh Trịnh Thành Tân, Khánh Châu, Hoài mai Châu, Huỳnh văn Nhâm, Nhật vũ sa Mù, Nguyễn Tiến Hải, Nguyễn bảo phượng Hồng. Hàn Nhân, Dung Hạ, Hồ Văn Tâm, Đào thanh Tiên, Trẻ con, Phạm nguyễn Hạnh Ngọc, Lãng uyên, Trần Định, Trần Hoài Hà, Quỳnh Hương Đài giang Thy, Trần hoài Hà. Thy Lan Thảo, Đoan Thụy, Tôn nữ Thu Dung Hải Đường, Hguễn Thương Hoài, Yên Hồng, Nguyễn Thị Kim Hạnh, LT Lạc Thủ, Nhật Lê Thương, Trần Hữu Thạnh, Nhất Giang, Nhất Khanh, Lynn Thủ Nghi Châu, Sen Hồng, Nguyễn Thương Hoài, Hoa Ngọc Khanh, Ánh Phượng, Trầm Mặc Vũ, Nguyễn Hương Hoài, Đào Thanh Tiên, Nhật Lê Thương, Hoàng Cầm Hà, Lê Văn Hoàng, L.T.B.N. Nguyễn Thành Bát, Trần Lâ, Trần Ngọc Hùng, C2. Nguyễn Minh, Nguyễn Vy, Triều Miên, Kym Thoa ĐN, Đông Miên, Tạ Thị Mỹ Dung, Nhật Băng, Gió Bắc, Phan Lộng My, Song Nguyễn Như Lan, Trần Kim Hoài, Trần Thanh Du, Hoa Cương, Lam Tuyền, Đinh Xuân Trọng, Ty Ca, Trần Văn Can, T. Nhung, Mai Việt,

Dạ Vũ Vy Uyên, Sơ Khai, Nguyễn Thị Tố Tâm, Nguyễn Tiến Hải, Trần Thiện Đạt, Suối Mơ, Đào Lê Nguyễn, Phiến Ngự Hồn Hoang, Trung Chiêm, Vũ Hoàng, Lê Thị Áo Trắng, Uyên Vy, Yên Chu, Điền Thanh, Quỳnh, Trần Văn Lộc, Thu Văn Huế, Nguyễn Thị Thu Vân, Đoan Thụy, Bùi Nhung, Mặc Lê Phương, Xuân Liên, D.U., Lương Thị Thúy, Dạ Sầu Thị, Hoa Trinh Huyền, Triền Miên, Nguyễn Xuân Hoàn, Hoàng Thị, Đỗ Nguyên Hân, Nguyễn Hữu Phủ, N.T. Trung, Diệp, đình Liên, Mây Lắng Du, Gió Thu, Cung Mỹ, Phạm Nguyên Đán, Nguyễn thị Tuấn Huệ, Hà mật Thương, Trần Văn Can, Vũ thi Hải Dương 2TL, Nhật Băng sa Qnyễn Du, Hân Tâm, Nguyễn trầm Hương, Bướm Nhỏ, Trần Vũ, Miên Thụy Tước, Loan Phương, Hàn Nhàn, Vy Vũ Quyên, Hiền Thy Họa Mỹ, Cao Đắc Thành, Cao Thiên Thành, Phạm Nguyên Đán, Yên Hồng, Tương Tư, Sen Hồng, Trần Tử Linh, Thiên Anh, Hải Triều Nhã Uyên, Nguyễn Thương Hoài, T. Hoàng, Huệ Mùa Thu, Dương Thành Bình, Trần Văn Can, Sơ Dạ Điền, Phạm Nguyễn Hạnh Ngọc, Nguyễn Xuân Vy Du Mùa Đông, Nhật Lê, Suối Mơ, Nhất Luân, Cao Vũ, Trần Thanh Du, Nguyễn Du Ca, Mai Huy, Lilas, Thiên di, Tôn Nữ Thu Dung, Nguyễn Thành Đirc, Nguyễn Thị Huyền Hà, Trần Hoàng Vy, Hàn Nhàn, C2, Lê Bùi Dương Thát, Như Luân, Sao Hồng, Vũ Hoàng, Nguyễn Lắng, Jalau, Nguyễn Thị Liên Hương, Chân Mây, Nguyễn Hương Hoài.

bông hồng chờ tình đầu

Tố Trang, Trần Hoài Hà, Ý Nguyễn, Trương Công, Sợi Tóc Dài, Thành Ái, Lạc Thủy, Nguyệt Cầm, Thúy Kim Long, Đình Nguyễn Thúy, Võ thị Tuyết, Cỏ Tím, ; H.Đ.N

TẾT NÀY KHÔNG CÓ XUÂN HỒNG TUỔI NGỌC

- là bạn không có tết**
- là xuân không có hoa**
- là xuân không có tuổi**
- là năm mới vẫn cũ xì**
- là lỡ hẹn người yêu suốt cả một năm**

đêm trẻ đại (Tiếp theo trang 31)

- Có gì mà cứ không được, không được.
- Em đã nói rồi mà
- Nói rồi bây giờ nói lại, nói khác đi.
- Nói sao ?
- Tôi nói một hơi, không suy nghĩ
- Chẳng sao cả, mai sáng anh đi đánh điện tín cho mẹ. Lý do : con đau, chưa thể về được.
- Anh quên là em đã bảo mẹ sẽ lên tim à ?
- Được rồi, cứ để bà lên. Mọi chuyện sẽ hậu xét.
- Hậu xét, anh thì khi nào cũng hậu xét.
- Xét bây giờ không được thì để hậu xét chờ còn chi nữa. Điều trên yếu là em phải ở lại đây đã.

Không chủ hữu hoàn toàn, những câu nói, tôi nói, chăm chăm nhìn vào khuôn mặt dạng trắng buồn bã của Cơ, mà không biết bàn tay mình đang bóp chặt bàn tay nàng, cho đến khi nàng khẽ nhíu mày rút tay lại. Hai đứa vẫn còn giữa vùng lưng dốc sáng đèn. Im lặng một lúc, tôi nhìn Cơ và nàng nhìn ra chung quanh, dáng bơ vơ.

- Ở lại đây...
- Câu nói bị buông lửng, bỏ luôn, Tôi đợi nàng nói tiếp nhưng không được.
- Ở lại đây chứ em còn ở lại đâu nữa.
- Ở lại đây làm gì ?
- Ở lại với anh, mai anh đánh điện, em ở lại thêm tuần nữa mọi chuyện sẽ tính sau.

Cơ mỉm cười, lắc đầu chớp mắt :

- Mọi chuyện gì ?
- Tất cả mọi chuyện.
- Rồi sao nữa.

Vâng, không chủ hữu trong những câu nói gấp giọng của mình, tôi không nói mà là hơi ấm trong tôi đang nói với hơi ấm trong thịt da Cơ giữa đêm mêt mang lạnh giá của thành phố sấp sương mù, nói với hình ảnh tuyệt vời của cặp vợ chồng trẻ và đứa bé ở lại trần gian trong chuyện kể vừa nghe, nói với khoảng trống mình sắp lạc vào, tiếng còi tàu xa xưa đã nghe và đã khóc bên thềm ga ngày tôi tuổi nhỏ. Tôi không nói, qua môi miệng tôi, tôi tiên tôi đang nói ngắn lại. Hàng hà sa số người chết nhưng lòng chưa nguội tiếc nhớ đang thều thào nói ngắn lại. Hàng hà sa số đời sau nói. Vâng, tất cả đang nói ; và đôi mắt bơ vơ của Cơ, giữa đêm nay, đang nhìn thấy tôi, nàng đáp lại tất cả những lời nói đó, hỏi tôi : rồi sao nữa.

Tất cả đã nói, đang nói và không ai có trách nhiệm trả lời câu hỏi đó được, ngoài tôi. Ở lại đây với nhau thêm một ngày, một tuần, rồi sao nữa sau đó, trong thị trấn này hoặc ở bao nhiêu nơi khác. Cơ có giới hạn quá đỗi khắt khe cho một thời con gái lang thang mộng mị và tôi một đời đầy đủ để rong ruổi theo các cuộc vui. Tôi biết tôi. Tôi chưa quên được tiếng hát của B và tiếng chị Hà thì thầm dưới bóng cây trên thềm ga xưa. Và, chẳng còn cách nào hơn nữa, tôi thẳng thốt vòng tay ôm cứng lấy Cơ, áp môi vào đùi môi nàng, thở chung vào hơi thở nhau. Khuya, sương mù vẫn chưa lên, thi trấn không còn một tiếng động nào ngoài tiếng nhà máy điện và tiếng gió mặt hồ dưới chân dốc phơi ra như một tấm gương nhẹ nhoẹ ánh đèn từ các khung cửa trễ muộn ven vòng phố cũ hắt sang, khuôn mặt Cơ ngửa mờ giữa bóng tôi, mái tóc rối đen, đôi mắt nhắm nghiền, và phía dưới hai đứa, trên mặt nhựa, hai chiếc bóng dính lại thành một khối đen mù.

Cơ, biết còn phố nào vui không bao giờ người khóc lóc xa quên nhau trên mặt đất này nữa không?

(Mỹ Chánh, tháng 12.1971)

27 - 1 - 1972

PHÁT HÀNH TOÀN QUỐC

XUÂN HỒNG TUỔI NGỌC

TUYỂN TẬP VĂN THƠ NHẠC HỌA

MAI THẢO • NHÃ CA • NGUYỄN ĐÌNH TOÀN • MƯỜNG
MÁN • NGUYỄN NGỮ • HOÀNG NGỌC TUẤN • NGUYỄN
TÔN NHAN • NGUYỄN XUÂN HOÀNG • VÕ HỒNG •
HOÀNG HẢI THỦY • TÙ KẾ TƯỜNG • ĐINH TIẾN LUYỆN
• TÔ HOÀI • NGUYỄN BÍNH • HUỲNH NGỌC ĐIỆP •
TÔ VŨ • TÙ PHÁC • VIỆT LANG • VŨ HOÀNG CHƯƠNG •
• DUYÊN ANH...